

Torsdag den 8. november 2012 (D)

1

Kl. 10:00

17. møde

Torsdag den 8. november 2012 kl. 10.00

Dagsorden

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 5 [afstemning]:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren om brug af løntilskud.

Af Bent Bøgsted (DF) m.fl.

(Anmeldelse 11.10.2012. Fremme 23.10.2012. Forhandling 06.11.2012. Forslag til vedtagelse nr. V 3 af Bent Bøgsted (DF), Hans Andersen (V), Bjarne Laustsen (S), Nadeem Farooq (RV), Eigil Andersen (SF), Christian Juhl (EL) og Mai Henriksen (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 4 af Joachim B. Olsen (LA)).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 42:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 25.10.2012).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 47:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om retsafgifter, designloven, varemærkeloven, markedsføringsloven og lov om forbud til beskyttelse af forbrugernes interesser. (Midlertidige afgørelser om forbud og påbud).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 01.11.2012).

4) Forespørgsel nr. F 3:

Forespørgsel til justitsministeren om ny offentlighedslov.

Af Pia Adelsteen (DF), Pernille Skipper (EL) og Simon Emil Ammitzbøll (LA).

(Anmeldelse 10.10.2012. Fremme 23.10.2012).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 44:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om aktiv socialpolitik. (Midlertidig ændring af kommunernes medfinansiering af arbejdsløshedsdagpenge og kontanthjælp).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 26.10.2012).

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik, lov om social pension og forskellige andre love. (Reform af førtidspension og fleksjob, herunder indførelse af ressourceforløb, rehabiliteringsteam, fleksløntilskud m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 01.11.2012).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelse:

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Lovforslag nr. L 57 (Forslag til lov om ændring af lov om byfornyelse og udvikling af byer. (Ændrede fordelingsprincipper for områdefornyelse med særligt sigte på mindre byer og landdistrikter m.v.)).

Titlen på den anmeldte sag vil også fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Fra medlemmer af Folketinget Troels Ravn, Leif Lahn Jensen, Rasmus Prehn, Pia Kjærsgaard, Pernille Vigsø Bagge og Brian Mikkelsen, der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at de fra og med den 10. november atter kan give møde i Tinget.

Anne Sinas, René Skau Björnssons, Per Hustedes, Merete Dea Larsens, Karl H. Bornhøfts og Helle Sjelles hverv som midlertidige medlemmer af Folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Fortsættelse af forespørgsel nr. F 5 [afstemning]:

Forespørgsel til beskæftigelsesministeren om brug af løntilskud.

Af Bent Bøgsted (DF) m.fl.

(Anmeldelse 11.10.2012. Fremme 23.10.2012. Forhandling 06.11.2012. Forslag til vedtagelse nr. V 3 af Bent Bøgsted (DF), Hans Andersen (V), Bjarne Laustsen (S), Nadeem Farooq (RV), Eigil Andersen (SF), Christian Juhl (EL) og Mai Henriksen (KF). Forslag til vedtagelse nr. V 4 af Joachim B. Olsen (LA)).

Kl. 10:01

Afstemning

Formanden:

Forhandlingen er sluttet, og vi går til afstemning om de stillede forslag til vedtagelse. Der foreligger to forslag.

Der stemmes først om forslag til vedtagelse nr. V 3 af Bent Bøgsted (DF), Hans Andersen (V), Bjarne Laustsen (S), Nadeem Farooq (RV), Eigil Andersen (SF), Christian Juhl (EL) og Mai Henriksen (KF), og der kan stemmes nu.

Vi slutter afstemningen.

For stemte 99 (V, S, DF, RV, SF, EL og KF), imod stemte 5 (LA), hverken for eller imod stemte 0.

[Forslag til vedtagelse nr. V 3 er vedtaget.]

Herefter er forslag til vedtagelse nr. V 4 af Joachim B. Olsen (LA) bortfaldet, og hermed er forespørgslen afsluttet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 42:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 25.10.2012).

Kl. 10:02

Forhandling

Formanden:

Dette punkt på dagsordenen vil vi tage fat på, mens de medlemmer, der skal andre steder hen, forlader salen uden al for meget højroset samtale.

Forhandlingen er åbnet. Hr. Jan E. Jørgensen som Venstres ordfører.

Kl. 10:03

(Ordfører)

Jan E. Jørgensen (V):

Som indfødsretsordfører er det en ære to gange om året at stå her på talerstolen og være med til at tildele statsborgerskab til en masse glade mennesker, som aktivt har valgt Danmark som deres nye fædreland.

Denne gang drejer det sig om 1.157 voksne og 487 børn, og deres navne fremgår af lovforslaget. Jeg vil ikke læse dem op – dels tror jeg ikke, at tiden er til det, dels vil jeg også have problemer med udtalen af ganske mange af navnene. Det er nemlig navne, der viser, at de nye danskere jo har rødder i et andet land end Danmark.

Nu rykkes rødderne så op og genplantes i den danske muld. Det er godt, for ingen har gavn af at være rodløs. Det at have et fædreland betyder, at man har et hjemland – et sted, hvor man føler sig mere hjemme end andre steder. Og langt de fleste personer på lovforslaget, vi behandler i dag, føler sig med sikkerhed allerede hjemme i Danmark, ja, mange er sågar født her.

Nu tager vi så skridtet fuldt ud og sikrer, at de pågældende får papir på, at de er danskere, og det er en stor glæde at være med til. Jeg anbefaler lovforslaget, og Venstre stemmer naturligvis for.

Kl. 10:04

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Langballe.

Kl. 10:04

Christian Langballe (DF):

Jeg kunne godt tænke mig at stille Venstres ordfører et spørgsmål. Nu er ordføreren jo bekendt med, at der på lovforslaget er syv personer, som er statsløse, og som uden videre, uden om køen og uden om de almindelige regler, der gælder for erhvervelse af statsborgerskab, har fået automatisk statsborgerskab. Der er bl.a. et par stykker, som har en hel del kriminelle forhold bag sig – ikke alvorlige, men alligevel kriminelle forhold – og jeg vil spørge om indfødsretsordføreren holdning til det spørgsmål. Altså, gælder konventionen om statsløse

bare sådan ubetinget, sådan at de automatisk kan få tildelt statsborgerskab, eller er det ikke et problem, at vi har nogle mennesker, som egentlig ikke opfylder de regler, som vi opstiller for alle mulige andre, men som alligevel får statsborgerskab?

Kl. 10:05

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:05

Jan E. Jørgensen (V):

Som hr. Christian Langballe jo udmærket er klar over, er der forskellige regler for statsløse og for folk, der er statsborgere i et andet land. Og det skyldes det simple faktum, at er man statsborger i et andet land, er man jo ikke statsløs, fordi man ikke får tilkendt dansk statsborgerskab, men omvendt, hvis man ikke har et statsborgerskab i et andet land, ville man være statsløs, hvis ikke man fik tilkendt dansk statsborgerskab.

Det er personer, som er født og opvokset her i Danmark, og derfor gælder der andre regler for dem, end der gælder for folk, der i forvejen har et dansk statsborgerskab. Det synes vi sådan set er rimeligt nok – ikke dermed sagt, at vi synes, at de undtagelsesmuligheder, der er i dag, er sådan, som de skal være. Og det ved hr. Christian Langballe også godt. Vi har eksempelvis i Venstre yderst vanskeligt ved at forstå, at personer, der planlægger at begå terrorvirksomhed mod det land, de søger om statsborgerskab i, skal have et statsborgerskab. Men den type mennesker er der jo heller ikke på statsborgerskabslisten her i dag. Og jeg tror nok, at hvis jeg var Dansk Folkeparti, havde jeg valgt et andet lovforslag at stille spørgsmål til, for omfanget af den type kriminalitet, som de syv statsløse, der er på lovforslaget her i dag, har begået, er jo forholdsvis begrænset. Så derfor har Venstre ikke problemer med lovforslaget.

Kl. 10:07

Formanden:

Hr. Christian Langballe.

Kl. 10:07

Christian Langballe (DF):

Altså, jeg vil mene, at for hver eneste person, der erhverver statsborgerskab i Danmark, er der jo tale om, at danskerne så at sige siger velkommen. Og der mener jeg bare, at det er meget afgørende – det kan godt være, at det virker bagatelagtigt på ordføreren, men jeg mener ikke, at det er bagatelagtigt – at de folk, der får statsborgerskab i vores land, opfylder kravene til det og bl.a. ikke har begået kriminalitet. Det gælder jo for alle mulige andre i øvrigt.

Jeg vil sige, at med hensyn til statsløsekonventionen er der simpelt hen tale om en regulær diskrimination, for statsløse, som egentlig har det fint og udmærket og lever her i Danmark, går jo foran i køen, mens andre må slide og slæbe og dygtiggøre sig for at opnå statsborgerskab. Det mener jeg bare er en komplet urimelighed – selvfølgelig også ud fra den betragtning, at statsløsekonventionen fra 1961 jo er komplet forældet og slet ikke er tidssvarende i forhold til de problemer, vi står med i dag.

Så det er altså bare spørgsmålet.

Kl. 10:08

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:08

Jan E. Jørgensen (V):

Venstre er enig i, at der er problemer med konventionen, og er enig i, at den trænger til at blive redefineret. Men de siger, vi står med her i dag, er f.eks. en bøde på 8.000 kr. for overtrædelse af hundelo-

ven, fornærmende tiltale mod polititjenestemand, kørsel uden føreret osv., og det er altså kriminalitet i den lave ende af skalaen. Så er der også enkelte tilfælde af vold, men det drejer sig om vold med en strafferamme på 30 dage. Så det er altså lussinger og den slags ting, vi taler om. Så jeg tror, at Dansk Folkeparti skulle vælge en mere værdig sag at gå i brechen for.

Så vil jeg stille det spørgsmål, om Dansk Folkeparti er ligeglad med statsløshed og ikke mener, at man skal gøre noget for at bekæmpe statsløshed. I så fald er vi uenige.

Kl. 10:09

Formanden:

Det får Dansk Folkeparti muligvis mulighed for at svare på senere.

Jeg siger tak til Venstres ordfører. Fru Trine Bramsen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:09

(Ordfører)

Trine Bramsen (S):

Det er og bliver en kendsgerning, at vi lever i en verden, der bliver mere og mere global. At krydse grænser på grund af karriere eller kærlighed er langt mere normalt end tidligere. Det skal vi ikke bekæmpe, men vi skal holde fast i, at hvis man ønsker at være dansk statsborger, skal man også ønske at være en del af vores fællesskab.

Med det her lovforslag får 1.157 personer og deres børn indfødsret. 1.157 personer ønsker at være en del af vores fællesskab Danmark. De ønsker at leve op til de regler, der gælder her. De kommer fra 89 forskellige lande og har alle opfyldt de krav, som vi stiller for at få dansk statsborgerskab.

Vi socialdemokrater bakker op om justitsministerens lovforslag. Vi ønsker vores nye statsborgere, medborgere, tillykke og ser frem til at møde dem her på Christiansborg på statsborgerskabsdagen i april til næste år.

Kl. 10:10

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. Christian Langballe som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Christian Langballe (DF):

Tak for ordet, formand. Der er fremsat et lovforslag, der uden videre og automatisk tildeler statsborgerskab til syv personer, fordi de er statsløse. Andre har slidt og slæbt for at dygtiggøre sig i dansk, sat sig ind i danske samfundsforhold, dansk historie og kultur. De har gjort, hvad de skulle, og deres flid er så blevet kronet med et statsborgerskab, men de statsløse behøver ikke at gøre noget som helst. De ryger pr. automatik foran i køen uden at skulle foretage sig noget. Hvor er det urimeligt, og hvor er det trist. Et par stykker er endda dømt for en række kriminelle forhold – det er ikke, indrømmer jeg, særlig alvorlige forhold – men man belønner altså alligevel med et statsborgerskab, ligesom man også har belønnet potentielle terrorister eller folk, der er til fare for rigets sikkerhed, med et statsborgerskab.

Det er ånden fra 1983, hvor den fatale flygtningelov kom, som åbnede Danmarks grænser og gav anledning til, at folk strømmede ind i hobotal. Det er den ånd, som stadig gennemsyrrer Danmark og dansk politik, og havde det ikke været for Dansk Folkeparti, havde det jo set langt, langt værre ud. Tænk, at alle Folketingets partier på nær DF tidligere har stemt ja til, at potentielle terrorister og folk, der er til fare for rigets sikkerhed, får statsborgerskab, udelukkende fordi de er statsløse. Tænk, at alle partier i Folketinget på nær Dansk Folkeparti stemmer for, at der tildeles statsborgerskab til personer, der ikke opfylder betingelserne for at opnå statsborgerskab, hvoraf flere

endda er kriminelle, blot fordi de er statsløse. Det er grotesk; det er tankeløst. Og årsagen er ånden fra 1983.

Politikere skal konstant spille åh så tolerante i forhold til alt og alle, mens man er ligeglad med danskerne og ligeglad med, hvilket land vi giver videre til vores børn og børnebørn og oldebørn. Tag nu f.eks. fru Zenia Stampe, som mente, at alverdens statsløse har krav på statsborgerskab i Danmark. Der er altså omtrent 22 millioner statsløse i verden. Hvis de alle fik statsborgerskab i Danmark, ville det betyde en firedobling af den danske befolkning. Enhver normalt tænkende kan se, at det er helt ude i hampen. Men jeg spørger, om det ikke også er helt ude i hampen, at statsløse, der har begået kriminalitet, og som ikke opfylder kravene, blot fordi de er statsløse, automatisk får statsborgerskab.

Det er rigtigt, at når man ser ned over navnene, er der en masse fremmede navne, for det, der er sket, er jo også, at man er ved at udskifte den danske befolkning. Hvad sker der, når vi gør det? Tag eksemplet med det muslimske flertal i en boligforening i Kokkedal, der angiveligt som muslimsk flertal har shari'atlovgivningen i hånden og vil af med julen. Hvad er det, der sker? Det er søreme ikke tolerance. Det er ikke den tolerance, vi er vant til. Jeg synes, at man skal tænke sig om, hver eneste gang man giver statsborgerskab. Vi stemmer nej til lovforslaget.

Kl. 10:14

Formanden:

Hr. Jan E. Jørgensen for en kort bemærkning.

Kl. 10:14

Jan E. Jørgensen (V):

Jeg vil spørge ordføreren for Dansk Folkeparti, om man anerkender, at der er forskel på at have et statsborgerskab og ikke have et statsborgerskab. Altså, forskellen på de statsløse og folk, der har et statsborgerskab i et andet land, er, at det at få dansk statsborgerskab, hvis man i forvejen har et statsborgerskab i et andet land, jo ikke betyder så meget, som hvis man slet ikke har noget statsborgerskab. Anerkender Dansk Folkeparti, at der er en forskel? Det er det ene, jeg vil spørge om.

Det andet, jeg vil spørge om, er, om Dansk Folkeparti virkelig synes, det er rimeligt, at de her mere end 1.000 mennesker, som har gjort alt det, vi har bedt dem om, som har arbejdet, som har bestået danskprøve osv., skal tages som gidsler på grund af syv personer på lovforslaget – som jo ikke er kriminelle alle sammen – når den kriminalitetstype, vi taler om, er forholdsvis bagatelagtig. Mener Dansk Folkeparti virkelig, det er rimeligt, at vi skal tage så mange mennesker som gidsler, fordi der er syv personer, som Dansk Folkeparti mener er kommet lidt for let til deres statsborgerskab?

Kl. 10:15

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:15

Christian Langballe (DF):

Altså, det var jo hr. Karsten Lauritzen fra Venstre, der sagde, at han ville bryde konventionen, og jo også truede med, at Venstre ville stemme nej til det sidste lovforslag, der blev stemt igennem, og hvor der var en potentiel terrorist på lovforslaget, hvis det var sådan, at vedkommende blev stående. Så jeg synes nu nok, at Venstre har et forklaringsproblem. Det, der er sagen, er selvfølgelig, at vi mener, hvad vi siger. Vi mener, at det er så alvorligt, at man pr. automatik tildeler statsborgerskab til nogle, der ikke har opfyldt kravene, ærlig talt.

Hvad angår det med statsborgerskab, altså om det er et problem, at man ikke har et statsborgerskab, vil jeg sige: Ja, det er det. Men jeg vil så også godt minde hr. Jan E. Jørgensen om, at folk, der er

her i Danmark, og som har opholdstilladelse, permanent opholdstilladelse, her i Danmark, jo faktisk modtager sociale ydelser og kan stemme til kommunale valg. Det eneste, de ikke kan foretage sig, er at stemme til folketingsvalg. Det er det eneste, men det er så også alvorligt nok.

Kl. 10:16

Formanden:

Hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 10:16

Jan E. Jørgensen (V):

Jamen nu giver grundloven jo faktisk mulighed for, at man kan fratage alle danskere stemmeretten, hvis de har begået kriminalitet. Jeg går ikke ud fra, at Dansk Folkeparti har det synspunkt, at man ikke må stemme, fordi man har overtrådt hundeloven eller kørt bil uden kørekort, så hvorfor det lige skal gøres til det helt store problem for de her syv personer, har jeg lidt vanskeligt ved at forstå.

Så vil jeg også godt minde ordføreren om, at det jo altså ikke er 20 millioner statsløse, vi behandler på lovforslaget her i dag. Det er syv – ikke 7 millioner, men syv.

Kl. 10:17

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:17

Christian Langballe (DF):

Jamen altså, vi har simpelt hen det almindelige princip, at man skal gøre sig fortjent til at få et statsborgerskab, og at man ikke bare kan springe foran i køen. Derfor bliver vi ved med at stemme nej, så lang tid der er folk på den her lange liste, som ikke opfylder kravene til statsborgerskab. Så enkelt er det.

Kl. 10:17

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det fru Liv Holm Andersen som ordfører for De Radikale.

Kl. 10:18

(Ordfører)

Liv Holm Andersen (RV):

Nogle af os folkevalgte på Christiansborg er så privilegerede på et tidspunkt at stå på talerstolen og opleve glæden og opleve æren ved at kunne gøre folk til statsborgere. Det gør jeg i dag, og jeg synes, det er en særlig oplevelse. Jeg glæder mig vitterlig over at kunne byde de 1.157 mennesker og deres 487 børn, som det her lovforslag omhandler, velkommen – velkommen som en del af det fællesskab, som de har ønsket at være en del af.

Ligeledes glæder jeg mig over, at vi med det her forslag tager endnu et – mindre – skridt i retning af at udrydde statsløshed. Vi kan selvfølgelig ikke løse alle verdens problemer, hverken på det her område eller på andre områder, men vi kan bidrage. Og i det her tilfælde bidrager vi ved at tage et lille skridt med de statsløse, som opholder sig lovligt i Danmark.

Så fra Radikale Venstre er der med den her ordførertale blot to budskaber: Det første er til salen og til folkestyret, og det er, at Radikale Venstre støtter lovforslaget. Det andet er til de mennesker, som lovforslaget omhandler: Velkommen i fællesskabet. Tak for ordet.

Kl. 10:19

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Langballe.

Kl. 10:19

Christian Langballe (DF):

Jeg vil godt spørge, om ordføreren er enig i, at statsløse pr. definition har krav på statsborgerskab i Danmark, altså at de 20 millioner mennesker i verden, der er statsløse, uden videre har krav på statsborgerskab i Danmark, som jeg mener at fru Zenia Stampe har antydnet. Er det Det Radikale Venstres politik?

Kl. 10:19

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:19

Liv Holm Andersen (RV):

Da jeg skulle holde den her tale, var jeg jo lidt i tvivl om, hvordan sådan nogle indfødsretsdebatter plejer at foregå, så jeg gik faktisk ind og kiggede i min kollegas, fru Zenia Stampes, tale, og jeg kopierede også en lillebitte smule fra fru Zenia Stampes tale. Og det, som jeg står her på talerstolen og siger, netop at vi i Danmark ikke kan tage ansvaret for at løse alle verdens problemer, ej heller på statsløseområdet, er citeret fra fru Zenia Stampes tale.

Så på den måde er jeg uenig i det, som hr. Christian Langballe prøver at lægge i fru Zenia Stampes mund, for det mener jeg ikke at hun har sagt. Hun mener, det er godt, at vi med de her lovforslag tager små skridt mod, at Danmark bidrager til at udrydde statsløshed i verden, med de personer, der opholder sig lovligt i Danmark, altså i forvejen netop opholder sig i Danmark og, som hr. Christian Langballe også gjorde opmærksom på, benytter sig af det danske velfærdssystem og kan stemme til kommunale valg.

Kl. 10:20

Formanden:

Hr. Christian Langballe.

Kl. 10:20

Christian Langballe (DF):

Jeg vil godt sige, at grunden til, at jeg spørger, jo er, at jeg bestemt mener, at det godt kan være, at fru Zenia Stampe har korrigeret sit standpunkt, og det ville da trods alt være lidt af et fremskridt også i forhold til almindelig sund fornuft. Så jeg har egentlig bare grundlæggende spurgt, fordi det er, hvad fru Zenia Stampe har givet udtryk for. Men jeg er da glad for, at det ikke er Det Radikale Venstres politik.

Kl. 10:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:21

Liv Holm Andersen (RV):

Jamen hr. Christian Langballe kan jo gå ind og prøve at kigge på fru Zenia Stampes indfødsretsdebatter – jeg kan ikke huske, er det L 163? – og så vil hr. Christian Langballe finde ud af, at det, som fru Zenia Stampe har sagt, er meget lig det, som jeg har sagt i dag, nemlig at det er godt, at vi tager et lille skridt hen imod at udrydde statsløshed i Danmark, men at vi ikke kan løse alle verdens problemer. Men det er vigtigt og magtpåliggende for Det Radikale Venstre, at Danmark lever op til konventioner, herunder også statsløsekonventionen.

Kl. 10:21

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt som SF's ordfører.

Kl. 10:21

Kl. 10:25

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det er jo egentlig imponerende, at vi en gang imellem kan stå her og behandle et lovforslag, der omhandler mere end 1.000 mennesker, som gerne vil være nye ikke bare borgere, men statsborgere i lige præcis det her land. Jeg synes faktisk, at det er fantastisk, at så mange har lyst til at være danskere og har gjort alt, hvad de kunne, har gennemgået kurser og er sluppet igennem nåleøjet, for netop at kunne opnå statsborgerskab. Jeg er stolt af mit land, og jeg synes faktisk, at det er smukt, at der er så mange, der prøver at komme igennem det nåleøje og også blive statsborger i det her land.

Når man så deltager i statsborgerskabsdagen her i Folketinget, hvor vi jo har tradition for at invitere alle de nye statsborgere i landet ind og vise vores stolte parlament, så møder man rigtig mange af de her glade og begejstrede mennesker, som vi har stået og behandlet lovforslag om. Der er folk fra nære lande som Norge. Der er folk fra Rusland. Der er folk fra fjerne lande i Asien og i den arabiske verden, og det er vildt spændende at være her på sådan en dag, hvor der er folk i alle former og farver og aldre og nationaldragter, og det kan virkelig, virkelig anbefales at være en del af statsborgerskabsdagen.

Jeg synes, at vi skal ønske de her nye statsborgere velkommen til Danmark, og jeg håber, at flest mulige partier kan bakke op om det, når vi nu skal have en tredje behandling lidt senere på året her i Folketinget. Tak for ordet.

Kl. 10:23

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Er der en ordfører for Enhedslisten til stede? Det er der vist ikke. Så er det fru Mette Bock som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 10:23

(Ordfører)

Mette Bock (LA):

At opnå statsborgerskab i et land er noget ganske, ganske særligt. Det tror jeg vi alle sammen er enige om. Og for alle de mennesker, som søger om dansk statsborgerskab, er det af fuldstændig afgørende betydning, hvordan vi behandler deres sager. Vi holder med andre ord menneskeskæbner i vores hænder.

I Liberal Alliance synes vi, det skal være vanskeligt at opnå statsborgerskab i Danmark. Vi vil meget gerne være med til at diskutere kriterierne herfor. Men jeg synes samtidig, at selv om der er enkelte af dem, som nu er indstillet til at opnå statsborgerskab, og som man i det enkelte parti ikke synes burde have opnået dette statsborgerskab, er det også væsentligt at se i øjnene, at vi også holder alle de andres skæbne – de flere end 1.000, som har opfyldt gældende kriterier – i vores hænder.

Derfor bryder jeg mig ikke om, at man tager en så stor gruppe af mennesker som gidsler for at markere noget i forhold til nogle ganske få. De diskussioner synes jeg skal finde sted andre steder. Vi kan diskutere kriterierne for at få dansk statsborgerskab; vi kan diskutere, hvem der skal have dispensation fra gældende regler, og hvem der ikke skal; men jeg synes ikke, det er klædeligt, at vi som politikere tager over 1.000 mennesker som gidsler ved at stemme nej til det samlede lovforslag. Derfor stemmer vi i Liberal Alliance for det fremsatte lovforslag.

Kl. 10:25

Formanden:

Hr. Christian Langballe, en kort bemærkning.

Christian Langballe (DF):

Jeg skal da ærligt indrømme, at jeg faktisk godt kan blive lidt irriteret over, at man fra Folketingets talerstol skal stå og give vores synspunkt karakter som en anden Emma Gad. Det gjorde Venstre, og det gjorde ordføreren her, og det synes jeg faktisk man skulle lade være med og så tage stilling til det reelle problem, der faktisk er. Det andet synes jeg er noget tanteri.

Når vi siger nej, gør vi det jo også, fordi man nu i årevis har sat tommelskrue på og sagt, at ja, der er ganske vist undtagelser, der er bl.a. en potentiel terrorist, uha, men der er så også alle de andre. Og så bliver man ved med at køre det der løb, hvor man så får lovforslaget igennem. Der siger vi bare nej.

Altså, vi mener simpelt hen, at man bør tage det her alvorligt også for danskernes og Danmarks skyld. Jeg mener ikke, man kan komme uden om det der ved så at sige det, som ordføreren har sagt, nemlig at det ikke er klædeligt. Jamen selvfølgelig er det da klædeligt, for det drejer sig om vores land, og det drejer sig om, hvem der kan blive statsborger i Danmark, og ingen diskussion kunne være vigtigere.

Kl. 10:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:26

Mette Bock (LA):

Jeg har ikke talt om, hvad der er klædeligt eller ikke klædeligt. Jeg anerkender og respekterer naturligvis Dansk Folkepartis suveræne ret til at stemme lige præcis, hvad de vil. Jeg prøver at give udtryk for Liberal Alliances holdning. Og hvis det er udtryk for tanteri, vil jeg bare sige til onkel Christian, at jeg synes, at vi skulle tage nogle af de her diskussioner i et andet forum. Det kunne faktisk være, der var nogle ting, vi kunne blive enige om, når det handler om de grundlæggende kriterier. Så lad os prøve at løfte diskussionen op på et niveau, hvor vi faktisk kan finde nogle løsninger, i stedet for at kalde hinanden for henholdsvis tanter og onkler.

Kl. 10:27

Formanden:

Hr. Christian Langballe.

Kl. 10:27

Christian Langballe (DF):

Altså, så vil onkel Christian svare: Det eneste, jeg anholder, er, at både Venstre og ordføreren for Liberal Alliance begynder at tale om, hvad der er klædeligt, og hvad der ikke er klædeligt i forhold til at stemme ja eller nej til det her lovforslag. Det anholder jeg, og det synes jeg er noget tanteri. Så det er sådan set det eneste.

Vi mener i Dansk Folkeparti, at det er meget afgørende, at de folk, der står på lovforslaget, også har fortjent dansk statsborgerskab. Og så lang tid man bliver ved med at bruge den her afstemning til så at sige at få nogle mennesker, der ifølge os ikke har fortjent statsborgerskab, til at passere igennem, vil vi stemme nej.

Kl. 10:27

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:27

Mette Bock (LA):

Jeg vil blot fastholde, at hvis man fulgte hr. Christian Langballes synspunkt, ville der være over 1.000 mennesker, som fuldt ud levede op til de gældende krav, der stilles for at kunne få statsborgerskab i

Danmark, og som ikke ville kunne opnå det. Det er sådan set det eneste, jeg påpeger.

Kl. 10:28

Formanden:

Tak til Liberal Alliances ordfører. Hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 10:28

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Også fra konservativ side kan vi støtte lovforslaget her, et lovforslag om at give dansk statsborgerskab til en lang række personer, som ønsker at blive danske statsborgere, og vi synes sådan set, det er glædeligt, at der er nogle, der er så glade for at være her i Danmark, at de har lyst til at blive det. Det er jo ikke sådan, at vi kan byde dem velkommen i dag, for de har jo været her i adskillige år og opfylder således et af de krav, der skal være opfyldt for at kunne få meddelt dansk statsborgerskab, nemlig kravet om, at de har været i Danmark i mange år. Men det, vi kan gøre, er, at vi kan ønske disse borgere tillykke med, at de rent faktisk opfylder en lang række kriterier for at kunne komme med på lovforslaget her.

Jeg er helt med på, at nogle af dem, der er med på lovforslaget her i dag, har været en tur forbi Indfødsretsudvalget og søgt om dispensation, fordi de ikke kunne leve op til alle kravene, og så har vi i udvalget haft mulighed for at give dispensation til nogle, og nogle har fået det, og nogle har ikke fået det.

Derudover er der så selvfølgelig hele diskussionen om de statsløse, og der er det jo heller ikke nogen hemmelighed, at vi fra konservativ side tidligere har fremsat et beslutningsforslag her i Folketinget om, at vi gerne så, at regeringen arbejdede på, at man fik ændret statsløsekonventionen, men det er specifikt i forhold til dem, som er mistænkt for terror, og det er der jo ikke tale om med det her lovforslag.

Dem, vi taler om, er de syv, som har været omtalt adskillige gange, og det er så få og små krav, som de ikke lever op til, at vi ikke har noget problem med dem. Altså, jeg vil sige det på den måde, at specielt set i lyset af, at vi rent faktisk har en konvention, bliver vi nødt til at overholde den, og så længe vi har den, skal vi overholde den. Men havde de været forbi udvalget med henblik på at søge om dispensation, så var det jo nede i en kategori, hvor det var, at man i forvejen ville give dispensation til andre ansøgere.

Det er jo ikke sådan, at det er helt unaturligt eller noget helt nyt, at man gør det på den her måde. Og jeg vil sige mest som en hilsen til Dansk Folkepartis ordfører og uden at referere fra, hvad der er foregået under udvalgsbehandlingerne, at jeg da kan erindre, at det af og til er sket, at Dansk Folkeparti også var indstillet på at give dispensation. Så det er jo ikke sådan, at alle, der står på det her forslag, lever op til alle de krav, der stilles, for der er simpelt hen nogen, der ikke kan leve op til alle kravene. De får så mulighed for at få dispensation, og det er vi udmærket tilfredse med fra konservativ side, og derfor kan vi, som jeg startede med at sige, støtte lovforslaget, som det ligger.

Kl. 10:30

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Langballe.

Kl. 10:30

Christian Langballe (DF):

Jeg vil høre, om ordføreren kan bekræfte, at Dansk Folkeparti ganske vist har givet dispensation, men hvad angår folk, der har kriminelle forhold bag sig, har vi ikke, og vi har jo ikke dispenseret for det hele. Vi har ikke sagt, at der slet ikke er nogen krav, der skal opfyldes. Det har vi aldrig nogen sinde sagt eller givet udtryk for. Vi

mener, at kravene skal overholdes, og så er der nogle specielle sager indimellem, der kommer ind, og her siger vi, at der er en meget rimelig og fornuftig grund – vi bruger nemlig i Dansk Folkeparti vores sunde fornuft – til at give statsborgerskab, men hvad angår kriminalitet, har vi altså været ubøjelige. Jeg ved ikke, om ordføreren vil bekræfte det.

Kl. 10:31

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:31

Tom Behnke (KF):

Min pointe er sådan set bare, at det ikke er alle i lovforslaget, der opfylder alle de kriterier, vi stiller. De fleste gør, men nogle af dem har fået dispensation for et eller flere af de krav, vi stiller. Det kan være handicappede, som ikke er i stand til at bestå en danskprøve, og dem giver vi dispensation, og det er sådan set fair nok.

Men det var mere argumentet om, at der er nogle statsløse, der ikke bliver bedt om at opfylde nogle krav og kriterier, og derfor kan Dansk Folkeparti ikke støtte, at de øvrige over 1.100 personer skal have dansk statsborgerskab. Det er jo sådan set i sig selv noget sludder, for vi giver altså dispensation i forvejen. Det er jo ikke sådan, at de mere end 1.100 personer, der i øvrigt står i forslaget, opfylder alle krav og kriterier. Det gør de ikke. Så, det vi diskuterer, er sådan set bare, hvor grænsen for, hvad man vil give dispensation for, og hvad man ikke vil give dispensation for, skal gå.

Med hensyn til hvad partierne lægger vægt på i det spørgsmål, er vi forskellige, det er der slet ingen tvivl om. Det drejer sig om forhold, som hvilken tilknytning man har, og hvordan man i øvrigt opfylder de andre krav, vi stiller. Sådan er det, men når vi så er nået frem til snorene og vi står med et lovforslag, som har været igennem Indfødsretsudvalget, er det et samlet lovforslag, vi kommer til at stemme om. Jeg synes ikke, det er rimeligt, at fordi vi er nogle, der synes, at vi skulle kigge på den her statsløsekonvention, skal det betyde, at de her mere end 1.100 personer får afslag på at få dansk statsborgerskab. Det ville ikke være rimeligt.

Kl. 10:32

Formanden:

Hr. Christian Langballe.

Kl. 10:32

Christian Langballe (DF):

Jeg vil sige, at det altså ikke er mig, der har knas i logikken. Det er altså ordføreren, undskyld mig. Det, vi har imod statsløsekonventionen, og det har jeg jo sådan set sagt fra talerstolen, er, at der er folk, der uden videre automatisk får tildelt dansk statsborgerskab uden overhovedet at skulle leve op til nogle krav. Jeg er fuldstændig med på, at der er dispensationsregler, og derfor har vi et Indfødsretsudvalg, der sidder og tager stilling til det. Der vil jeg så sige at det altså har været en ren gavebod med hensyn til at dispensere. Det har ikke været med Dansk Folkepartis gode vilje, men jeg siger bare en ting, og det er, at hvad angår de statsløse, får de pr. automatik tildelt statsborgerskab. Det, vi understreger, er, at det vil vi ikke være med til.

Kl. 10:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:33

Tom Behnke (KF):

Det er jo helt legitimt, sådan kan man gøre det. Med rent lovteknisk plejer vi jo at gøre det sådan i Folketinget, at hvis der er noget i et lovforslag, man ikke er helt tilfreds med, kan man stille ændringsfor-

slag om, at noget af det skal udgå eller laves om. Så kan der stemmes om det. Så kan man se, om man bliver stemt ned eller ej. Og så må man jo bagefter gøre regnestykket op og vurdere med sig selv, om man er enig i 99,4 pct. af et lovforslag, men der er 0,6 pct., man ikke helt tilfreds med. Betyder det så, at hele lovforslaget skal forkastes? Det mener vi ikke fra konservativ side. Vi støtter lovforslaget, som det foreligger.

Kl. 10:33

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Fru Pernille Skipper som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:34

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Jeg vil starte med at beklage, at jeg ikke kan finde ud af at overholde talerækken. På vegne af fru Johanne Schmidt-Nielsen, som er vores ordfører i det her spørgsmål, og som desværre ikke kunne være her i dag, vil jeg nøjes med at sige tillykke til de mange, som får nyt statsborgerskab. Jeg vil ikke gå ind i en diskussion, men blot sige velkommen til alle dem, som for de flestes vedkommende har skullet opfylde en række krav for endelig at stå i det lovforslag, som vi behandler i dag. Så tillykke til dem.

Kl. 10:34

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Justitsministeren.

Kl. 10:34

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Og tak for opbakningen til forslaget. Som det har været fremført af flere, er det jo helt særligt at få dansk statsborgerskab. Det er helt særlige krav, der stilles til det, og jeg vil bare tilslutte mig rækken af ordførere, som heroppefra har sagt, at vi håber at se flest muligt af de nye statsborgere, når vi markerer det med statsborgerskabsdagen her i Folketinget. Det er en god introduktion til kernen i det danske demokrati. Så endnu en gang tillykke, og til Folketingets partier – tak for opbakningen.

Kl. 10:35

Formanden:

Tak til justitsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 47:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om retsafgifter, designloven, varemærkeloven, markedsføringsloven og lov om

forbud til beskyttelse af forbrugernes interesser. (Midlertidige afgørelser om forbud og påbud).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 01.11.2012).

Kl. 10:35

Forhandling**Formanden:**

Hr. Preben Bang Henriksen som Venstres ordfører er her måske ikke. Så tager vi hr. Ole Hækkerup som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:36

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak, formand.

Jeg skal gøre det kort: Socialdemokraterne kan støtte det her lovforslag. Forslaget handler om at passe på rettigheder, ophavsrettigheder og varemærkerettigheder osv. Det bliver lettere at få nedlagt et fagedforbud, og ændringerne af reglerne herom følger jo i virkeligheden af de overvejelser om modernisering og styrkelse, som er gjort i Retsplejerådet. Det handler om krænkelse af patenter, varemærker, ophavsrettigheder, konkurrence- og kundeklausuler.

For Socialdemokraterne er det afgørende, at vi har et så effektivt system som muligt til at sikre rettigheder. En krænkelse af ens ret, både som enkeltindivid og som samfund, vil det selvfølgelig være helt afgørende at lave en så effektiv indskriden som muligt over for, og derfor synes vi, at det, der nu bliver implementeret i dansk lovgivning, både er rigtigt og fornuftigt, og på den baggrund skal jeg anbefale forslaget til vedtagelse.

Kl. 10:37

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Dennis Flydtkjær som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:37

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Som den socialdemokratiske ordfører fortalte, så behandler vi jo her et lovforslag om at modernisere og styrke fagedforbudsinstitutionen. Lovforslaget går kort sagt ud på, at man vil ændre nogle procesordninger, så de kommer til at afspejle forbudssagernes stigende kompleksitet. På grund af den stigende kompleksitet, der er i sagerne, vælger man nu at overføre den saglige kompetence til at nedlægge forbud fra fagedafdelingen til retsafdelingen i henholdsvis byretterne og i Sø- og Handelsretten. Det er en ændring, som vi i Dansk Folkeparti kan støtte. Jeg tror, vi får større kvalitet, og at man får mere effektivitet i sagsbehandlingen.

Jeg tror dog, det er vigtigt, at vi også får kigget på – og det kan vi eventuelt gøre i udvalgsarbejdet – at man nu også sikrer, at der kommer tilstrækkelige ressourcer til at kunne behandle de her fagedforbudssager hurtigt og effektivt, for det er jo det, der er det essentielle i fagedforbud, netop at de skal ske her og nu, så man sikrer, at der ikke er et tab af beviser osv., og også sikrer, at de ikke bare går ind på ventelisten sammen med alle andre sager, hvor der så er en længere berømmelsestid, end der er i fagedforbudssager. Der er det jo vigtigt, at man får sikret, at der bliver en hurtig proces.

I øvrigt er der jo også bl.a. et punkt om, at der sikres nogle nye muligheder ved fagedforbud ved bl.a. at kunne give et midlertidigt påbud om, at man skal undlade at gøre en ting, eller at man skal kunne tåle at udføre en bestemt handling. Det er også et delelement, som vi støtter i Dansk Folkeparti.

Så er der et lille punkt, som vi vil undersøge lidt nærmere gennem udvalgsarbejdet, og det er det, at man kunne forestille sig, at en dommer eller hvem, der nu behandler det pågældende fogedforbud, kan blive inhabil i en sag, og når sagen senere skal behandles igen, for at se om fogedforbuddet er rigtigt nedlagt, kunne man godt forestille sig, at det måske kunne være svært for en dommer eller en anden person at vurdere, om der er lavet en fejl, og der ikke var grundlag for fogedforbuddet. Så der vil vi i hvert fald gerne have undersøgt nærmere igennem udvalgsarbejdet, om der kan være nogle ting, vi skal have kigget på der i forhold til inhabilitet.

Man samlet synes vi, at det her er et udmærket forslag, som jeg vil gætte på at vi ender med at stemme ja til, men der er nogle få ting, som vi måske kan stille nogle spørgsmål til under udvalgsarbejdet, men ellers et udmærket lovforslag.

Kl. 10:39

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så kan jeg se Venstres ordfører, hr. Preben Bang Henriksen, værsgo.

Kl. 10:39

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak, og undskyld min sene ankomst.

Formålet med lovforslaget her er en modernisering af retsplejelovens regler om nedlæggelse af fogedforbud. Når vi har et konkurrencedygtigt samfund, er det nødvendigt, at der er effektive retsmidler mod de forhold, der medfører overtrædelse af konkurrencelovgivningen, og at de kan stoppes straks. I praksis sker det ved, at der nedlægges fogedforbud, der stilles en bankgaranti, og at der føres en efterfølgende justificationssag, der illustrerer, at forbuddet har været rigtigt. Det system ændrer vi ikke på.

Det, der derimod ændres på, er, at sagerne nu overføres fra fogedretten til den del af samme bygning, af samme domstol, som vi kalder retsafdelingen. Det vil i praksis sige, at en ung dommerfuldmægtig ikke længere skal behandle vigtige fogedsager eller forbuds-sager, men derimod en erfaren og udnævnt dommer. Det er en klar fordel at blive behandlet af mester selv i stedet for af en lærling, fordi det tit er vigtige ting, der er på højkant i de her sager. Det kan være forbud mod varemærkekrænkelser og lignende, altså omfattende økonomiske forhold.

Det eneste problem, jeg umiddelbart kan se her, er, at sagerne kan trække ud. Vi overfører dem fra fogedretten fra en dommerfuldmægtig til den almindelige retsafdeling, hvor der sidder en dommer, og jeg håber, at han har tid til det her, for er vi ikke bare i gang med at lægge yderligere byrder på dommeren? Jeg har ikke nogen indikationer af, at det skulle være et problem, men det må vi lige kigge på under udvalgsbehandlingen. Den nye behandlingsform medfører, at den forbudsudstedende dommer kan risikere at blive inhabil, det forhold var Dansk Folkepartis ordfører inde på, og det kan jeg i det korte tilslutte mig. Vi må se på, om det kan blive et problem.

Sådan en forbudssag skal følges op i dag af en justificationssag, der skal anlægges og ligesom retfærdiggøre, at forbuddet var nedlagt korrekt. I princippet ændres der ikke herpå. Der anføres ganske vist i bemærkningerne, at der ikke længere skal indleveres en egentlig justificationstævning, men der skal indleveres en stævning i hovedsagen, som man skriver, inden 14 dage, så umiddelbart for mig ligner det altså mere en tekstændring, og jeg vil gerne under udvalgsbehandlingen have helt klarhed over, hvad det egentlig er, der skal nedlægges som påstand i hovedsagen fremover. Det er ret vigtigt, at den påstand er nedlagt rigtigt, og at hovedsagen føres rigtigt, og at den ikke kan afvises, for så falder forbuddet jo ganske enkelt væk. Så det må vi altså kigge på under udvalgsbehandlingen.

For så vidt angår sager, hvis substans henhører under Sø- og Handelsretten, så overfører man nu også det indledende forbud til

Sø- og Handelsretten, og der bliver mulighed for yderligere forbud. Vi må erkende, at forbudssagsbehandlingen i fogedretten og efterfølgende justificationssagen i byretten med en anden dommer er en umoderne ordning, en urationel ordning, og jeg håber og tror, at det her bliver en bedre ordning. Tilsvarende, som jeg var inde på før, er det ikke altid helt betryggende, at det er retsmedets yngste jurist, der behandler forbudssagerne.

Venstre kan derfor støtte forslaget. Vi vil under udvalgsbehandlingen søge sandsynliggjort, at forbudssagens behandling ikke forlænges ved at placere den i byrettens retsafdeling.

Kl. 10:42

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Jeppe Mikkelsen som radikal ordfører.

Kl. 10:42

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak for ordet. Jeg vil også gøre det kort. Lovforslaget her er en modernisering af reglerne for fogedforbud, og forslaget bygger på en betænkning fra Retsplejerådet.

Der er en lang række punkter, som moderniseres. Det vigtigste er dog, at man indfører et nyt påbud som supplement til det nuværende forbud. Da sagerne om forbud og nu også påbud gennem tiden er blevet mere komplekse, så bliver det desuden fremover ikke fogedafdelingen, men retsafdelingen, som tager sig af forbuddene og påbuddene.

Sø- og Handelsrettens kompetencer øges også i disse sager, især hvis der er tale om sager af international karakter eller sager af mere principiel karakter.

Sidst, men ikke mindst, bliver det muligt at lave behandling af sagerne med mere end én dommer, dvs. kollegial behandling, og derudover vil retten fremover også kunne tiltrædes af sagkyndige i forbuds- og påbudssager. Det er også en rigtig fin ændring, i takt med at sagerne er blevet mere komplekse.

Vi Radikale kan bakke op om de nævnte ændringer, og derfor støtter vi lovforslaget.

Kl. 10:44

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt som SF's ordfører.

Kl. 10:44

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Nu har andre før mig jo redegjort så fint for, hvad det her lovforslag indeholder, så det skal jeg ikke spille Tingets tid på. Men jeg skal i hvert fald bare sige, at jeg jo har mødtes med nogle af de organisationer på det her område, som har rigtig svære kår, når det handler om at håndhæve deres rettigheder, og derfor er det godt, at vi nu tager et skridt i retning af at give dem en håndsrekning.

Jeg synes, det er vigtigt at kunne reagere hurtigt og med en vis kvalitet, når det handler om rettigheder på det handelsretlige område. Der er trods alt virksomheder, som har kastet penge, tid og forskning ind i et givent område, og derfor har de også væsentlige interesser, som de skal have en håndsrekning til at håndhæve, når de har brug for det.

Så derfor kan vi fra SF's side støtte det her forslag.

Kl. 10:44

Formanden:

Tak til ordføreren. Pernille Skipper som Enhedslistens ordfører.

Kl. 10:45

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak for det. Der er dele af det her lovforslag, hvor Enhedslisten er enig med regeringen, men der er også dele, hvor vi er meget uenige. De ændringer, der er blevet talt om heroppe, om forbud og påbud af processuel karakter, altså hvor sagerne skal anlægges henne, at der åbnes op for tredommerbehandling, kan vi ikke se nogen problemer i.

Men der er som sagt også dele af lovforslaget, som Enhedslisten er meget uenig i. Den her lovgivning kan nemlig i yderste konsekvens betyde, at almindelige borgere kan blive nægtet adgang til ellers fuldt lovligt materiale på internettet eller via deres tv, og den kan betyde, at privatejede firmaer skal agere politibetjente, som kommer til at holde øje med, hvad folk skal have adgang til. Det kan lyde lidt skræmmende, men det er ikke desto mindre sandsynligt med det her lovforslag.

Hvis man forestiller sig en situation, hvor en internet- eller satellitudbyder viderefremidler noget materiale, der er beskyttet, kan de blive tvunget til at blokere for almindelige borgers adgang. Det vil i de sager her med lovforslaget betyde, at de, der påstår, at deres ret er blevet krænkede, og de, der udbyder internettet, er parter i sagen, mens de, der har siden og lægger information på nettet, ikke er part i sagen, og de vil ikke nødvendigvis blive indkaldt. Derfor har vi altså et retssikkerhedsmæssigt problem.

Det er også et problem, at der, når forbuddet eller påbuddet skal meddeles, bliver foretaget en proportionalitetsvurdering, og at den proportionalitetsvurdering bliver foretaget imellem rekvirenten, altså den, der påstår at have fået krænkede sin ret, og udbyderen. Udbyderen har sådan set ikke den store interesse i det, men det kan personen eller firmaet, der har lagt internetsiden op, have. Så proportionalitetsvurderingen bliver også skæv. Offeret i den her situation er jo sådan set hjemmesiden eller ejeren af tv-kanalen, hvor det burde være tredjemandsinteresser, der indgår i proportionalitetsvurderingen.

Man må sige, at det her er problematisk, primært fordi det jo angår ytringer, det angår vores adgang til information, og det er noget helt grundlæggende i vores samfund. Det er derfor rigtig vigtigt for Enhedslisten, når man skal lukke ned for informationer, at de parter, der reelt har interesse i sagen, også bliver hørt. Det gælder selvfølgelig også mennesker, som lægger en hjemmeside på internettet. Diskussionen om det her handler jo meget om udbydere som Pirate Bay og Grooveshark, som udbyder forskellige tjenester til at høre musik, se videoer osv., og der er jo nogle store diskussioner.

Problemet med det her er summa summarum, at de, der har internetsiden, ikke nødvendigvis vil indgå i sagen. Tværtimod beder man med det her lovforslag internetudbyderen om at lege politibetjent. Det mener vi sådan set er grundlæggende forkert, og derfor kan vi ikke støtte lovforslaget.

Kl. 10:48

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 10:48

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak for det. Jeg vil lægge mig lidt i forlængelse af det, der blev sagt af den forrige ordfører. Vi har også visse problemer med det her lovforslag. Det er især i forhold til den form for regulering af internettet, der vil være.

Det er sådan, at Liberal Alliance allerede har oversendt en række spørgsmål til ministeren om det her for at få afklaret, hvad der præcist er op og ned i det her spørgsmål. Og vi håber sådan set stadig

væk, at ministeren vil være i stand til at betrygge os om, at det ikke er så slemt, som vi umiddelbart har opfattet det. Vores endelige stillingtagen til lovforslaget vil afvente svar på de skriftlige spørgsmål, vi har oversendt.

Kl. 10:49

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 10:49

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Fra konservativ side er vi sådan set meget positive over for lovforslaget her. Det er et lovforslag, som jo i princippet prøver at lægge op til: Hvordan ser Danmark ud i dag og i fremtiden? Man prøver at lave en mere effektiv og hurtig behandling af de her sager, og det er jo nødvendigt. Tingene går hurtigere og hurtigere i vore dage, og derfor kan det være nødvendigt, at man skrider ind meget, meget hurtigt over for en konkurrent, som går ud og laver noget, man ikke må.

Men det, vi har været særlig opmærksomme på, og det, som jeg ledte efter, da jeg læste lovforslaget igennem, og som jeg så heldigvis også fandt, endda hele to steder, er, at hvis retten på et meget tidligt stadium, hvor der måske ikke er den fulde bevisbyrde, havde jeg nær sagt, men altså, beviser til stede, går ind og siger, at man laver et midlertidigt forbud, så må det også være sådan, at den, der er rekvirent, den der begærer forbuddet, også er indstillet på og klar til at deponere en erstatning, hvis det nu viser sig, at der ikke var noget at komme efter alligevel. For ellers vil det jo være verdens nemmeste ting, at man kan genere sine konkurrenter ved at nedlægge midlertidige forbud og påbud, og når så julesalget er overstået og man selv har solgt alle sine varer og konkurrenten er brændt inde med alle sine, så siger man: Nej, der var vist ikke noget alligevel.

Så der skal helt klart være nogle erstatningsregler, og jeg er glad for, at det både i § 415 og § 428 er præciseret, at selvfølgelig skal rekvirenten betale erstatning, hvis ikke der var noget at komme efter alligevel. Det er helt afgørende, for det her bliver også nogle gange brugt til at genere konkurrenterne – det gør det – og derfor skal vi selvfølgelig tage højde for det. Og det gør lovforslaget.

Men et element, som jeg ikke har fundet i lovforslaget her, og som jeg godt kunne tænke mig at bruge noget mere tid på – vi vil i hvert fald under udvalgsbehandlingen stille en lang række spørgsmål om det – er det faktum, at når der bliver anlagt en sådan sag, kan rekvirenten jo via editionsreglerne pålægge konkurrenten at fremlægge alt sit materiale, alle indkøbslister, alt regnskabsmateriale, alle forretningshemmeligheder – alting skal lægges frem. Og det kan man så sidde og padle rundt i som rekvirent og indrette sin egen virksomhed efter. Det er sket, og det duer ikke. Det duer ikke, at man bruger det her værktøj til at aflure konkurrenternes forretningsmetoder. Så der bliver vi nødt til at have en diskussion om det; nu er det jo rejst her ved førstebehandlingen, og vi må under udvalgsbehandlingen se på, om vi kan få det præciseret. Men i hvert fald skal vi have nogle helt klare regler for det.

Edition kan selvfølgelig være nødvendigt, af hensyn til at domstolene skal kunne afgøre, hvordan sagens udfald skal være, men er det rimeligt, at det er rekvirenten og rekvirentens advokat, der vil få adgang til alt materiale, fuldstændig uden noget filter, og kan sidde der og se, hvordan konkurrenterne driver deres forretning? Det er ikke hensigtsmæssigt, for selv hvis man som rekvirent skulle tabe sagen og betaler en lille erstatning eller lignende, ja, så har man altså afluret, hvordan man skal drive sin egen forretning i fremtiden.

Så der er nogle spændingsfelter her mellem de konkurrerende derude, som lovforslaget prøver at tage højde for, men jeg mener ikke, at det i tilstrækkelig grad tager højde for alle de ting, der kan opstå.

Men nok om det her ved første behandling. Vi vil som bebudet under udvalgsbehandlingen stille en række spørgsmål for at få det afdækket nærmere. Men jeg forventer, at vi samlet set stemmer for lovforslaget, når vi når til tredje behandling.

Kl. 10:52

Formanden:

Tak til ordføreren. Justitsministeren.

Kl. 10:52

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand, og tak til de partier, som har været positive over for lovforslaget her.

Som det også er fremført, har reglerne om fagedforbud jo til formål at give en hurtig hjælp mod aktuelle og også truende krænkelse af rettigheder. Det er jo snart 25 år siden, der har været foretaget en mere gennemgribende reform af fagedforbudsreglerne, så man kan roligt sige, at det har været på sin plads, at det her arbejde blev iværksat, fordi erhvervslivet jo i den periode er blevet mere mangfoldigt og også komplekst, hvilket også afspejler sig i fagedforbudssagerne. Derfor er det vigtigt, at domstolene har de bedste forudsætninger til at løse de opgaver, de bliver stillet over for.

Det er også formålet, nemlig at modernisere og styrke fagedforbudsinstituttet, så netop processen ved domstolene afspejler sig i forbudssagernes stigende kompleksitet. Fremover skal det være retsafdelingen og ikke fagedretterne, der kan behandle fagedforbudssagerne. Sø- og Handelsrettens kompetence til at meddele forbud og andet udvides markant, som det fremgår af lovforslaget, og visse ordførere har også været inde på det. Retterne skal kunne tiltrædes af både flere dommere og af sagkyndige retsmedlemmer under behandlingen af sagerne.

Så er det gået op for de fleste, at lovforslaget jo også derudover indeholder en række andre forslag til ændring af forbudsinstituttet, herunder også en hel række tekniske følgevirkninger af den foreslåede procesordning, som lovforslaget lægger op til. Det vil jeg ikke komme nærmere ind på nu, men selvfølgelig stiller vi os til rådighed med besvarelse af de spørgsmål, som der også har været rejst her under første behandling af lovforslaget.

Men jeg vil gerne takke for en god første runde på lovforslaget og blot komme med to kommentarer. Det var hr. Preben Bang Henriksen, nu er han her desværre ikke, men jeg tror også, at hr. Dennis Flydtjær rejste et spørgsmål om ressourcer. Det er der fyndigt redegjort for på side 6 i høringssvarene, hvor det altså ikke er Justitsministeriets vurdering, at der i forbindelse med reformen her vil være behov for at tilføre ressourcer. Der er tale om, at vi jo har omorganiseret, vi har lavet retsreform, som har gjort, at kompetencerne er blevet samlet, og derfor er det det, der efter vores opfattelse skal til, for at sikre, at de her nye processer også kan håndteres.

Så spurgte hr. Preben Bang Henriksen – bare sådan, at det i hvert fald er ført til referat – også om inhabilitet. Det er der redegjort udførligt for på s. 27 i høringssvarene, hvor det altså fremgår, at den omstændighed, at en dommer har medvirket ved meddelelse af et forbud, mener vi ikke i sig selv kan føre til, at dommeren ikke kan deltage i behandlingen af sagen om den rettighed, der påstås at være krænkelse. Så vurderingen er altså ikke, at det vil betyde problemer med inhabilitet i behandlingen af de konkrete sager.

Kl. 10:56

Formanden:

Tak til justitsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) Forespørgsel nr. F 3:

Forespørgsel til justitsministeren:

Hvordan vil regeringen sikre, at et nyt forslag til offentlighedslov ikke vil betyde, at adgangen til aktindsigt begrænses med den konsekvens, at der bliver mindre åbenhed og dårligere mulighed for at kontrollere ministres og embedsmænds arbejde?

Af Pia Adelsteen (DF), Pernille Skipper (EL) og Simon Emil Ammitzbøll (LA).

(Anmeldelse 10.10.2012. Fremme 23.10.2012).

Kl. 10:56

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 13. november 2012.

Jeg giver først ordet til ordføreren for forespørgslerne, fru Pernille Skipper.

Kl. 10:56

Begrundelse

(Ordfører for forespørgslerne)

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jeg vil kort redegøre for, hvorfor Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Liberal Alliance har valgt at indkalde til den her forespørgselsdebat.

Det drejer sig om et forslag til en ny offentlighedslov. I 2010 blev der sendt et lovforslag i høring, som mødte stor kritik dengang, og som efterfølgende ikke nåede til tredjebehandling og ikke blev vedtaget i Folketinget. Der var især meget kritik af indholdet i en § 24, og til tilhørerne kan jeg sige, at det måske bliver det paragrafnummer, vi i dag kommer til at nævne flest gange. Det handler om, hvor meget aktindsigt der er i ministeriernes arbejde. Siden da er der så blevet indgået en politisk aftale mellem regeringen, Venstre og Konservative, hvor partierne skriver, at de er blevet enige om, at man i det store hele vil fastholde udgangspunktet for det forslag til offentlighedslov, der lå tilbage i 2010.

Vi har indkaldt til den her forespørgselsdebat, fordi vi synes, at offentlighed er vigtigt, at offentlighed i forvaltningen er vigtigt, at åbenhed er vigtigt. Og vi synes, det er vigtigt, at vores fremtidige offentlighedslov – mulighederne for aktindsigt, borgernes mulighed for at holde øje med forvaltningen og myndighederne – bliver diskuteret grundigt.

Så det er den diskussion, vi håber at få i dag, og vi håber at høre ministerens svar på vores forespørgsel, så vi kan få en ordentlig og grundig debat om behovet for offentlighed og åbenhed i forvaltningen.

Kl. 10:58

Formanden:

Tak til ordføreren for forespørgslerne. Det var begrundelsen, nu skal vi have besvarelsen fra justitsministeren.

Besvarelse**Justitsministeren (Morten Bødskov):**

Tak for det, formand. Som også ordføreren for forslagsstillerne var inde på, er det jo rigtigt, at regeringen har indgået en politisk aftale med Venstre og De Konservative om en ny offentlighedslov, som skal afløse den nugældende offentlighedslov, som er helt tilbage fra 1985. Aftalen blev indgået den 3. oktober i år.

Offentlighedsloven er en vigtig lov. Der er derfor al mulig grund til at glæde sig over, at det er lykkedes at samle et bredt politisk flertal bag den aftale, som er blevet indgået. Med aftalen er mere end to tredjedele af mandaterne i Folketinget enige om, at vi skal have en ny offentlighedslov. Det er vi fra regeringens side selvsagt meget glade for, og det viser, at regeringen søger det brede samarbejde i Folketinget.

Der er med aftalen fundet en rigtig god balance mellem på den ene side princippet om åbenhed i den offentlige forvaltning og på den anden side de hensyn, der kan føre til, at der i visse tilfælde ikke gives aktindsigt. Det følger af aftalen om det kommende lovforslag, at det vil være baseret på lovudkastet i Offentlighedskommissionens betænkning fra 2009.

Offentlighedskommissionen havde daværende ombudsmand for Folketinget, Hans Gammeltoft Hansen, som formand. Kommissionen var bredt sammensat med repræsentanter for både det offentlige, universiteterne og andre undervisningsinstitutioner og pressen. Alle synspunkter for og imod aktindsigt er blevet vendt og drejet under kommissionens arbejde. Resultatet af disse overvejelser er blevet en betænkning i to bind på hele 1.216 sider.

Det er værd at bemærke, at der er enighed blandt alle kommissionens medlemmer – herunder pressens og det offentliges repræsentanter – om langt hovedparten af de anbefalinger, som kommissionen er kommet med. Det er dette grundige og kyndige arbejde, som regeringen vil basere sit lovudkast på. I overensstemmelse hermed vil den nye offentlighedslov på en lang række punkter udbygge den gældende lovs grundlæggende princip om åbenhed og demokratisk kontrol med den offentlige forvaltning og vil bl.a. blive udformet i lyset af den øgede brug af informationsteknologi og nye og ændrede samarbejdsstrukturer i centraladministrationen.

I den politiske aftale er det centrale punkt, at den meget omtalte regel om såkaldt ministerbetjening i Offentlighedskommissionens lovudkast skal præciseres, så det gøres endnu klarere, i hvilke tilfælde denne undtagelsesregel kan anvendes. Der har været en debat om ministerbetjeningsreglen i det tidligere fremsatte lovforslag. Som en konsekvens af aftalen om begrebet ministerbetjening vil det ikke blive anvendt i det kommende lovforslag. Formålet er som nævnt, at betingelserne for at undtage dokumenter præciseres, men samtidig er reglen nødvendig for at sikre fortrolighed med hensyn til embedsmændenes betjening af ministeren. Med præciseringen tydeliggøres det, at hensigten er, at bestemmelsen skal fortolkes og anvendes restriktivt, og det vil bidrage til, at bestemmelsen ikke bliver anvendt forkert i praksis.

Jeg vil i øvrigt ikke i dag gå nærmere ind i spørgsmålet om det præcise indhold af det kommende lovforslag, som vi forventer at fremsætte for Folketinget i første halvdel af februar måned 2013. Når arbejdet med at udforme lovforslaget er færdigt, vil det blive fremsat for Folketinget, og så siger det sig selv, at jeg selvfølgelig er parat til at svare på alle de spørgsmål, som lovforslaget måtte give anledning til.

Lad mig slutte med at fremhæve det, der er hovedindholdet i den politiske aftale. Der indføres en ny offentlighedslov baseret på Offentlighedskommissionens betænkning. Hvad særlig angår ministerbetjeningsreglen, foretages der i lyset af den debat, der har været, en

Kl. 10:58

nyaffattelse af den bestemmelse, således at betingelserne for adgang til at undtage dokumenter fra aktindsigt præciseres. Justitsministeriet vil efter vedtagelsen af lovforslaget udstede en vejledning, der uddyber reglerne i den nye offentlighedslov. Med aftalen er aftaleparterne blevet enige om en ny offentlighedslov, som både indeholder en modernisering og en udbygning af den gældende lovs grundlæggende princip om åbenhed og demokratisk kontrol med den offentlige forvaltning. Aftalen sikrer, at en åben og gennemsigtig offentlig forvaltning fortsat er en hjørnesten i det danske samfund, og at borgerne og medierne har bedst mulig adgang til at følge med i og dermed føre kontrol med, at alt går rigtigt til ved forvaltningens udførelse af dens opgaver.

Den politiske aftale er som sagt udtryk for et bredt samarbejde her i Folketinget, og jeg vil gerne kvittere for, at Venstre og Konservative har haft en meget konstruktiv tilgang til denne sag. Tak for ordet.

Kl. 11:04

Formanden:

Så er det ordføreren for forespørgerne, fru Pernille Skipper.

Kl. 11:04

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil starte med at takke ministeren for svaret, om end jeg vil beklage, at ministeren siger, at han ikke vil gå yderligere ind i, hvad det kommende lovforslag kommer til at handle om. Jeg tror, det er kernen i diskussionen her, for vi kan jo godt høre, at der bliver sagt, at det kommer til ikke at være så slemt som det, som justitsministeren dengang som retsordfører i 2010 mente savnede enhver begrundelse. Det er han citeret for i flere medier.

Det er stærkt problematisk, hvis den offentlighedslov, der kommer til at blive fremsat, er en, som indskrænker adgangen til aktindsigt, indskrænker adgangen til at kigge myndigheder efter i kortene. Ministeren siger, at kommissionen var enig, inklusive pressens repræsentanter. Det er vel ikke helt rigtigt. Der er et mindretal, som også efterfølgende stærkt har kritiseret det lovforslag, der lå i 2010; der er flere journalister, Cavlingprismodtagere, som har kritiseret det lovforslag, der lå.

I forbindelse med behandlingen af det tidligere lovforslag har vi set eksempler, der viser, at en række skandalesager om myndighedernes behandling ikke ville være kommet for dagens lys, og at der ikke ville have været aktindsigt i de papirer, der gjorde det muligt at afsløre noget, hvis den offentlighedslov havde gjaldt dengang. Derfor mener jeg, det er rigtig ærgerligt, hvis ministeren ikke vil gå nærmere ind i en diskussion af, hvad den kommende offentlighedslov skal handle om. Det er nødvendigt – det er jo også en af begrundelserne for, at vi har indkaldt til den her forespørgselsdebat – at få en garanti for, at den kommende offentlighedslov ikke vil betyde en indskrænkning i adgangen til aktindsigt, ikke vil betyde, at der kommer mindre åbenhed. Det er jo sådan set lidt det, ministeren siger; han siger bare, han ikke vil fortælle os, hvordan han har tænkt sig at sikre det. Så det håber jeg da vi kan gå nærmere ind i i dag. Det ville være rart at få svar på det, f.eks. i forbindelse med de mange sager, der har været oppe i medierne, og hvor det har været diskuteret, om der kunne være aktindsigt i dem for fremtiden, og at ministeren ville sige: Jamen det er selvfølgelig klart, sådan nogle sager skal der også være aktindsigt i for fremtiden, sådan nogle ting skal også for dagens lys for fremtiden.

Aktindsigt er jo noget meget, meget grundlæggende, det er muligheden for at kigge myndighederne efter i kortene, det er mulighe-

den for at sikre, at fejl og direkte embedsmisbrug ikke kan blive skjult, men blive opdaget og komme frem.

Når den her ministerbetjeningsparagraf er så interessant, er den det jo, fordi der i dag er mulighed for at få aktindsigt i dokumenter, der går fra en myndighed og ind i et ministerium. Der er mulighed for at få aktindsigt, hvis justitsministeren siger til Københavns Politi: Jeg kunne godt tænke mig at få nogle tal, der bekræfter, at jeg har ret i min politiske holdning. Så kunne han bede dem konstruere det, og så ville det være muligt for pressen at opdage det. Jeg har ikke nogen eksempler på en justitsminister, der har bedt om at få konstrueret tal på den måde, men vi har set eksempler på en beskæftigelsesminister, der har bedt om det. Så ville vi have mulighed for at se det, så ville vi have mulighed for at få indsigt i, hvorvidt ministerens holdning var sagligt begrundet eller ej.

Det lovforslag, der lå i 2010, den aftale, der ligger nu, forstår vi sådan, at det ikke længere vil være muligt. Det vil ikke længere være muligt at få adgang til at se dokumenter, der er beregnet til at rådgive ministre politisk, og det betyder, at det bliver sværere at holde øje med ministrene, det bliver sværere at holde øje med embedsmændene. Derudover undtager man jo også det samme i forhold til borgmestre, og man undtager adgangen til at få aktindsigt i den offentlige forvaltnings kalendere.

I de her dage følger vi alle sammen med i en skattesag, og som mange her ved, startede den skattesag med, at der var en journalist, der fik aktindsigt i nogle kalendere og så, at der var nogle, der havde holdt nogle mærkelige møder. Det ville dermed ikke være en sag, som vi for fremtiden ville kunne få aktindsigt i, og det forekommer mig mærkeligt, at regeringen vil nedsætte en kommission til at undersøge en sag, som man synes er så mærkelig, at den skal undersøges af en kommission, samtidig med at man vil sørge for, at en lignende sag i fremtiden ikke vil kunne komme til offentlighedens kendskab.

Jeg skal blot afslutte med på vegne af Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Enhedslisten oplæse følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at regeringen sammen med Venstre og Konservative har indgået aftale om en ny offentlighedslov. Aftalen indebærer, at myndigheders politiske rådgivning af ministre og borgmestre, korrespondance mellem ministre og folketsmedlemmer samt kalendere i den offentlige forvaltning vil blive undtaget fra aktindsigt.

Folketinget frygter, at dette vil medføre en uheldig indskrænkning af adgangen til aktindsigt og dermed væsentlig mindre åbenhed omkring den offentlige forvaltning.

Folketinget frygter, at den indskrænkning af adgangen til aktindsigt vil medføre, at overtrædelse af regler om saglighed i forvaltning og regler om begrænsning af ministres og borgmestres brug af embedsmænd ikke vil komme frem i lyset.

Åbenhed om den offentlige forvaltning er en grundsten i et demokrati og i kampen mod magtmisbrug og korruption. Folketinget opfordrer derfor regeringen til at garantere, at det kommende lovforslag ikke vil føre til mindre adgang til aktindsigt i ministerierne og kommunerne.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 5).

Kl. 11:10

Formanden:

Tak til ordføreren for forespørgerne. Det af fru Pernille Skipper oplæste og på tre partiers vegne fremsatte forslag til vedtagelse indgår naturligvis i de videre forhandlinger.

Så er det hr. Jan E. Jørgensen som Venstres ordfører.

(Ordfører)

Jan E. Jørgensen (V):

I januar 2010 sagde daværende finansordfører for Socialdemokraterne, hr. Morten Bødskov, der siden dengang er blevet justitsminister, følgende til information:

Jeg har svært ved at forestille mig, at offentlighed skulle kunne forringe lov kvaliteten. Indholdet i den foreslåede § 24 savner for mig at se enhver begrundelse.

I december 2010 sagde daværende retsordfører for Socialdemokraterne, fru Karen Hækkerup, til Ritzau:

Folk, der ved noget om det her, siger, at de ikke får mulighed for at afdække skandalerne på samme måde som tidligere. Det er klart, at vi ikke legitimerer, at en regering, der trækker den ene skandalesag efter den anden efter sig, skal arbejde videre, uden at uvildige instanser kan kigge dem over skulderen.

Ligeledes i december 2010 udtalte hun til Berlingske: Som jeg ser det her lovforslag, er det fuldstændig uacceptabelt. Og konkret om § 24, den såkaldte ministerbetjeningsparagraf, udtalte hun:

Den ene skandale efter den anden ruller hen over avisforsiderne, hvor man ved, at de kun kommer frem, fordi journalisterne har haft mulighed for aktindsigt. I den situation kan man godt blive meget betænkelig ved, hvad det er, regeringen har gang i. Selv om vi måske vinder næste valg, så er det ikke rimeligt, hvis man ikke i et demokrati kan se magthaverne over skuldrene.

Som man kan høre ud fra disse citater, var der en ret voldsom debat om offentlighedsloven, da lovforslaget blev fremsat af VK-regeringen. Derfor har vi i Venstre da også en vis forståelse for, at det noget utraditionelle trekløver Enhedslisten, Liberal Alliance og Dansk Folkeparti med denne forespørgselsdebat vil sikre sig, at den kommende offentlighedslov ikke bliver en hemmelighedslov, så man ikke længere kan se magthaverne over skuldrene. Det var vist Dansk Folkepartis fru Pia Adelsteen, der fik sagt, at det eneste, der forener de tre partier, er, at ingen af dem forventer at komme i regering. Derfor er det da fint, at repræsentanterne for de partier, der ikke er med i den nuværende regering og næppe heller kommer med i den kommende, vil sikre sig, at *alle* regeringer, om de er blå eller røde, skal stå til regnskab over for offentligheden.

Sådan skal det nemlig være. Og det bedste bevis for, at også den kommende offentlighedslov sikrer, at der er offentlighed i forvaltningen, er vel i virkeligheden, at kritikerne fra dengang ikke længere er kritiske, men er med i aftalen om den nye lov.

Der er dog stadig en del journalister, der er kritiske, men kritikken er forfæjlet. Man har næsten fået det indtryk, at uddelingen af Cavlingprisen må aflyses fremover, fordi den nye offentlighedslov vil henlægge ministerierne på Slotsholmen i natsort mørke, afskærmet fra enhver begæring om aktindsigt, hvis bare en embedsmand siger det magiske ord: ministerbetjening.

Det var bestemt ikke hensigten med VK-regeringens lovforslag, og hvis man læser bemærkningerne fra dengang, kan man se, at det står tydeligt, at begrebet ministerbetjening skal fortolkes snævert. I Venstre anerkender vi imidlertid, at selve paragraffen godt kunne læses som en universalparagraf, der kunne bruges til at holde alt, selv menuen i Justitsministeriets kantine, væk for offentlighedens søgelys. Det krævede ganske vist en vis portion ond vilje at læse bestemmelsen på den måde, men ond vilje forekommer.

Derfor er det da tilfredsstillende, at der er enighed om en ny formulering af paragraffen om ministerbetjening, så hensigten træder endnu mere tydeligt frem. Vi ændrer sådan set ikke noget i realiteten, men vi præciserer, at offentlighed er hovedreglen, og at hemmelighed er undtagelsen.

Der har så været nævnt en række eksempler på historier, som angiveligt ikke kunne være blevet skrevet, hvis den nye offentlighedslov havde været gældende. Jeg har set på eksemplerne, og for langt,

langt de flestes vedkommende må jeg altså melde totalt hus forbi. Men i sagens natur kan det da ikke afvises, at den nye offentlighedslov ikke medfører, at der vil være enkelte sagsakter, som kan udleveres i dag, og som fremover ikke vil blive udleveret. Til gengæld er der jo så mange andre sagsakter, som man i dag *ikke* har krav på at få udleveret, men som man fremover kan få udleveret.

Så er det vel heller ikke helt ligegyldigt, at der ligger et særdeles grundigt og langvarigt arbejde bag den nye offentlighedslov. Offentlighedskommissionen med ombudsmanden som formand har fundet en god og rigtig balance mellem på den ene side princippet om åbenhed i forvaltningen og på den anden side de hensyn, der kan føre til, at der i visse tilfælde ikke gives aktindsigt.

I Venstre ser vi gerne, at lovforslaget bliver fremsat før februar, som regeringen har bebudet. Vi forstår egentlig ikke, hvorfor vi skal vente så længe, men hvis ventetiden kan benyttes til at få opklaret nogle misforståelser og få belyst, hvordan loven vil virke i praksis, er det ikke Venstre, der skal stille sig i vejen for det.

Den offentlighedslov, vi har nu, er fra 1985, dengang vi skrev på skrivemaskine, dengang internet og e-mails var science fiction. Det er derfor indlysende, at offentlighedsloven trænger til en modernisering, men det er lige så indlysende, at loven stadig skal give vid adgang til aktindsigt, så der ikke bliver mindre åbenhed og dårligere mulighed for at kontrollere ministres og embedsmænds arbejde.

Kl. 11:15

Formanden:

Der er foreløbig tre medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Først er det hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:16

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg kan da starte med at ønske Venstre tillykke med, at man har fået S, SF og De Radikale med på det her, for det er jo sådan, det forholder sig.

Så forstår jeg hr. Jan E. Jørgensens ordførertale sådan, at der er en anerkendelse af, at der er ting, som man i dag kan få at vide, men som man fremadrettet ikke kan få at vide. Det fremgik vel ret klart af talen. Og så vil jeg bare spørge hr. Jan E. Jørgensen: Hvad er det for problemer, den tidligere regering og måske også den nuværende regering har oplevet, og som gør, at der er steder, man vil lukke ned i forhold til den offentlighed, man hidtil har haft?

Kl. 11:16

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:16

Jan E. Jørgensen (V):

Tak for lykønskningen, vil jeg starte med at sige.

Jeg vil ikke komme med alle eksemplerne, men jeg kan da nævne som et eksempel på en virkelighed, der har forandret sig siden 1985, at i 1985 var der ikke mange offentligt ansatte, der havde en elektronisk kalender. Det er der rigtig mange der har i dag, det er vel stort set dem alle sammen. Og det er lige så naturligt i dag, at man blander sin arbejdskalender med sin private kalender. Vi mener ikke, det er rimeligt, at en forsmået ægteemand eller forhenværende ægteemand kan bede om aktindsigt i sin hustrus kalender, bare fordi hun tilfældigvis arbejder oppe på kommunen eller i et ministerium. Det er ét blandt mange eksempler på, at offentlighedsloven trængte til en modernisering, og det er baggrunden for, at kalenderindsigt i offentligt ansattes kalendere ikke længere kan begæres.

Men hvis der er afholdt et møde om en sag, vil det mødereferat jo ligge på sagen, og derfor kan jeg ikke se, at problemet er helt så stort, som det er blevet gjort til i pressen.

Kl. 11:17

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:17

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg medgiver gerne, at man kan gå ind og se på offentlighedsloven og finde positive elementer. Det er sådan set ikke det, vi diskuterer. Det, vi diskuterer, er: Er der sager i forhold til ministrene og ministerierne, hvor det har været et problem for ministrene, at der har været åbenhed, altså at de mennesker, der betaler for ministrenes og embedsmændenes arbejde, har fået indsigt? Er der eksempler på, at der har været en indsigt tidligere, der har generet ministrene og embedsfolkene?

Kl. 11:18

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:18

Jan E. Jørgensen (V):

Altså, jeg hører det nærmest sådan fra Liberal Alliances side, at der skal være offentlighed i alt, bare det foregår i et ministerium. Sådan er det ikke med den nuværende offentlighedslov. Det er sådan, at interne dokumenter i et ministerium er undtaget fra aktindsigt. Men med de mange ministerier, som har organiseret sig sådan, at der er nogle styrelser, og i det omfang de styrelser medvirker i lovgivningsprocessen, så bliver de dokumenter, som udveksles mellem ministeriet og styrelsen, pludselig offentlige. Det er noget underligt noget. Og hvis et ministerium har behov for at indhente oplysninger fra et andet ministerium, er der aktindsigt i det med den nugældende offentlighedslov. Hvorfor det? Det må da være indholdet, det, der står i akten, som er det relevante, og ikke om det nu tilfældigvis ryger fra et ministerium til et andet eller fra et ministerium til en styrelse.

Kl. 11:19

Formanden:

Fru Pernille Skipper for en kort bemærkning.

Kl. 11:19

Pernille Skipper (EL):

Tak, og tak for talen. Jeg bemærkede, at ordføreren sagde, at der i realiteten ikke er noget, der bliver ændret. Men med hensyn til det må jeg dog nok sige, at jeg ikke tror, det vil være alle aftaleparter, der vil være helt enige i det, eller sådan virker det i hvert fald. Men fred være med det.

Jeg vil godt holde lidt fast i det, der blev sagt med hensyn til kalenderne. Ordføreren er i forhold til den skattesag, der nu er i gang, og som der er blevet nedsat en kommission til at undersøge, jo nok bekendt med, at det forholder sig på den måde, at når denne sag startede, så var det, fordi der var nogen, der havde fået aktindsigt i en kalender inden for det offentlige.

Men er det, jeg her kan høre hr. Jan E. Jørgensen sige, så, at da det er så besværligt for dem, der er ansat i et ministerium eller i en anden offentlig forvaltning, at holde deres personlige kalendere og deres arbejdskalendere adskilt, er det ikke noget, som man kan bede dem om at gøre? Og er det, jeg her kan høre hr. Jan E. Jørgensen sige, også, at han mener, at fordi man kunne forestille sig den situation, at der f.eks. var nogen, der havde skrevet deres personlige aftaler ind i deres arbejdskalender, og der derefter var en forsmået ægteemand, som kunne finde på at søge aktindsigt, så bliver vi nødt til at lukke ned i forhold til alle former for aktindsigt i alle offentlige kalendere? Er det rigtigt forstået?

Kl. 11:20

Kl. 11:22

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:20

Jan E. Jørgensen (V):

Det er rigtigt forstået, at jeg nævnte et eksempel. Jeg er helt sikker på, at fru Pernille Skipper også, hvad angår hendes egen elektroniske kalender har sammenblanding af private aftaler og andre aftaler. Og der tror jeg også fru Pernille Skipper gerne vil have sig frabedt, at alle og enhver vil kunne gå ind og kigge i hendes kalender og se, hvem det er, hun skal holde møder med, hvor det er, hvorfor det er, og hvornår det er.

Det var jo i forvejen også sådan, at der var en undtagelse fra det med at kunne have aktindsigt i forbindelse med ministrenes kalendere. Det er så en undtagelse, der nu bliver udvidet, sådan at den kommer til at omfatte alle offentligt ansattes kalendere. Men det vil jo naturligvis også stadig væk være sådan, at man, når der er foregået et møde, der har været af en sådan vigtighed, at der ligger en sag, så vil kunne få aktindsigt i, hvad der er foregået på det møde.

Men det vil altså ikke være muligt, at man vil kunne gå ind og få aktindsigt i, nøjagtig hvad en medarbejder har foretaget sig i løbet af en dag, ligesom det heller ikke vil være muligt, at man vil kunne gå ind og få aktindsigt i, præcis ned i detaljen hvad en minister har foretaget sig i løbet af en dag, ligesom det heller ikke vil være muligt, at man vil kunne gå ind og få aktindsigt i, hvad fru Pernille Skipper har foretaget sig i løbet af en dag.

Kl. 11:21

Formanden:
Fru Pernille Skipper.

Kl. 11:21

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jamen der er der jo så tale om noget, der vil kunne starte en helt anden diskussion, nemlig den diskussion, der handler om folketingsmedlemmernes lobbyarbejde. Der ved jeg, at der er en hel del af dem, der sidder i denne sal, som er gået i gang med frivilligt at lade sig registrere, med hensyn til hvilke organisationer osv. det er, de holder møde med, sådan at der netop kan blive en adgang til, at man kan se, hvad folketingsmedlemmerne bruger deres tid på, og hvilke interesseorganisationer der påvirker Folketingets arbejde, men det kan jeg forstå at hr. Jan E. Jørgensen ikke har tænkt sig at gøre.

Men jeg vil gerne holde en lille smule fast i det her fra før. Der kan jeg godt forstå at hr. Jan E. Jørgensen ikke synes, det skal være sådan, at en forsmået ægtemand skal kunne få adgang til at se, hvilke private aftaler det er, man har i sin kalender, når man er ansat i en offentlig forvaltning. Og det er jeg også fuldstændig enig i at man ikke skal kunne. Men der vil jeg spørge: Kunne løsningen på det problem, som hr. Jan E. Jørgensen her skitserer, så ikke være, at man dér sagde til medarbejderne, at de f.eks. kunne sørge for, at de holdt deres personlige aftaler inden for deres egen personlige kalender, og at de så kunne nøjes med at skrive deres arbejdsaftaler ind i den her kalender? For så sikrer vi nemlig, at der stadig væk er så meget åbenhed som muligt, men vi sikrer samtidig også, at der selvfølgelig ikke er nogen, der blander sig i ens privatliv som medarbejder.

Var det ikke noget, der kunne være en løsning på problemet? For så ville vi f.eks. også kunne sørge for, at det i fremtiden ville være sådan, at en skattesag kunne komme for dagens lys.

Kl. 11:22

Formanden:
Ordføreren.

Jan E. Jørgensen (V):

Jeg ved ikke, om fru Pernille Skipper kunne forestille sig den situation, at man kunne holde et møde, uden at man skrev det ind i sin kalender. Altså, der er jo også den mulighed, at man kan mødes tilfældigt på en gang, og at man så taler om nogle ting. Og hvis det er, at der er nogle ting, som man gerne vil holde for sig selv, så er det jo altså også muligt at gøre det. Men hvorfor er det, at tingene i den grad skal besværliggøres, sådan at man vil være nødt til at skulle ringe om det og fortælle om det og sige: Nu skal du høre, det her skal forstås på den måde? Og hvorfor skal man være fuldstændig afskåret fra at kunne benytte de moderne kommunikationsmidler som sms'er, e-mails og kalenderaftaler?

Det vil jo være sådan, at hvis man ikke får den her nye offentlighedslov – for sådan er det i realiteternes verden – så vil kunne se, at der vil være nogle, der vil lade være med at skrive nogle ting i deres kalendere, at der vil være nogle, der vil lade være med at skrive nogle ting ind i en e-mail, og at der vil være nogle, der vil lade være med at skrive nogle ting i en sms.

Men i realiteternes verden vil der ikke være så frygtelig meget, der bliver ændret. Den nye offentlighedslov er en lov, der lægger op til det, der er virkeligheden i 2012, og som er den virkelighed, som vi alle sammen befinder os i, og som altså er en virkelighed, der er en ganske anden, end den, der var i 1985. Og det må jo være ganske rimeligt.

Så kan jeg i øvrigt garantere fru Pernille Skipper: Jeg agter ikke at lade mig registrere i noget som helst register.

Kl. 11:24

Formanden:
Fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 11:24

Pia Adelsteen (DF):

Jeg må indrømme, at jeg simpelt hen ikke forstår kalenderdiskussionen. Den offentlighedslov, vi har p.t., har jo ikke ligefrem forhindret folk i at registrere alt i deres kalendere. Altså, jeg registrerer alt, og hvis der er nogle, der vil vide det i offentligheden, er de også velkomne til at vide, hvornår jeg har været til gynækolog osv. Det er sådan set fuldstændig ligegyldigt, det er jo ikke ret interessant. Altså, det er det jo ikke.

Jeg synes altså, at man laver store problemer ud af nogle petitesseer. Jeg synes et eller andet sted ikke, at ordføreren svarede på hr. Simon Emil Ammitzbølls spørgsmål om, hvor problemerne er i forbindelse med den eksisterende offentlighedslov. Jeg vil godt medgive, at der i den nye offentlighedslov, altså den, som vi så præsenteret i 2010, er nogle forbedringer; så meget vil jeg godt medgive. Men der er ét stort problem, og det hedder § 24, så hvorfor tager man ikke bare forbedringerne og fjerner § 24, hvis den aftale, V og K har lavet med regeringen, i realiteten ikke ændrer noget? Hvorfor gør man ikke det?

Kl. 11:25

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 11:25

Jan E. Jørgensen (V):

Jeg er helt enig med fru Pia Adelsteen i, at det er ret ligegyldigt for alle andre end fru Pia Adelsteen selv, hvornår hun har været til gynækolog. Det er jo ikke det, vi drøfter, og i øvrigt er der jo ikke aktindsigt i folketingsmedlemmernes kalendere eller for den sags skyld anden korrespondance. Men hvis man fjerner § 24, er der jo ikke noget tilbage. Så er der jo ikke engang den bestemmelse, vi har i of-

fentlighedsloven i dag, om, at internt materiale i ministerierne holdes uden for aktindsigt. Så det er jo en umulig tanke.

Kl. 11:25

Formanden:

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 11:25

Pia Adelsteen (DF):

Jeg forstår ikke, at det er en umulig tanke. Kunne man så ikke i stedet for tænke sig, at man siger, at mens der er forhandlinger, at mens der er behandling af et lovforslag, kan der ikke gives aktindsigt i de papirer, der nu engang farer frem og tilbage, fordi der skal være noget fortrolighed. Det er jo det, jeg forstår er det store problem; det er det store problem.

Så vi kunne jo sige, at så længe de her behandlinger foregår, er der altså lukket land, men i samme øjeblik man fremsætter sit lovforslag, i samme øjeblik man kommer med et forhandlingsresultat, så må folk godt se alt, hvad der er foregået inden. Hvis vi gjorde det, kunne man jo også finde ud af, om der er lavet rævestreger; det kunne man jo. Det kan man jo ikke med det forslag, der er nu. Nu lukker man alt. Ligesom Justitsministeriet er lukket, lukker man alle andre ministerier.

Jeg kan ikke se de store problemer. Jeg synes, det er helt fint at få det at vide, hvis der er en beskæftigelsesminister, der har bestilt tal et eller andet sted. Det synes jeg er fint. Men det lukker man jo ned for nu.

Kl. 11:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:26

Jan E. Jørgensen (V):

Altså, jeg forstod fru Pia Adelsteens spørgsmål sådan, at man bare kunne fjerne § 24. Det kan man altså ikke, for så står man i en situation, hvor man ikke har den bestemmelse, der er i dag, og ikke har nogen bestemmelse til at erstatte den. Så man er jo i givet fald nødt til at lave en ny affatning af § 24.

Så må jeg sige, at som politiker har man behov for at kunne drøfte nogle ting i fortrolighed, sådan at andre ikke kan få at se og høre, hvad det er, man har drøftet, heller ikke efterfølgende for den sags skyld. Det er da en fuldstændig rimelig arbejdsbetingelse at have som minister og som folketingsmedlem, når man drøfter lovgivningsarbejde.

Altså, hvis jeg skulle tage fru Pia Adelsteen på ordet, så skulle alt, hvad vi foretager os, jo videofilmes – forhandlinger osv. – og efterfølgende skulle det så, når loven var vedtaget, blive lagt op på YouTube, så hvem som helst kunne gå ind og se, hvad der er foregået. Det er ikke en virkelighed, som jeg ønsker at være politiker i, og det tror jeg egentlig heller ikke at fru Pia Adelsteen ville synes var så spændende, når det kommer til stykket.

Kl. 11:27

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Fru Julie Skovsby som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:27

(Ordfører)

Julie Skovsby (S):

I dag handler forespørgselsdebatten om aftalen om en ny offentlighedslov. Tak for det. Den politiske aftale om en ny offentlighedslov er udtryk for et bredt samarbejde i Folketinget. Det har vi ellers ikke haft tradition for i de sidste 10 år, men i den her nye tid ser vi igen

det brede samarbejde i Folketinget, også på Justitsministeriets område.

Jeg nævner det brede politiske samarbejde og det brede forlig, fordi det igennem hele den her lange proces, hvor arbejdet med offentlighedsloven har stået på, har været en rettesnor for os Socialdemokrater. Men vi har også samtidig hele tiden sagt: Hellere gøre det grundigt end gøre det hurtigt. Og som socialdemokraternes ordfører kan jeg da også konstatere, at det nu snart er 2 år siden, Folketinget sidst behandlede spørgsmålet om og behovet for en ny offentlighedslov.

Behovet for en ny offentlighedslov mener jeg ikke kan anfægtes. Tænker vi tilbage på 1985, hvor offentlighedsloven blev vedtaget, var verden en anden. Dengang var det meste af centraladministrationens ekspertise samlet i ministeriernes departementer. Siden dengang har mange ting ændret sig, også i centraladministrationen. Der er kommet mange nye styrelser, som ligger fysisk adskilt fra departementet, men som samtidig skal give ministeriet en uundværlig ekspertviden. Samarbejdsstrukturen i centraladministrationen har derfor og dermed ændret sig markant igennem de sidste 25 år, hvor de digitale muligheder har gjort kommunikationen både nemmere og hurtigere. Mail og andre digitale redskaber har erstattet meget af den mundtlige kontakt, som ellers fandt sted, ved at man gik forbi et kontor og tog en snak om en idé, som måske, måske ikke kunne betyde politikudvikling.

Med den nye offentlighedslov får vi en mere tidssvarende lov om aktindsigt, og for Socialdemokraterne har det været helt afgørende at få præciseret ordlyden af den meget omtalte regel om ministerbetjening, så det gøres klarere, hvornår denne undtagelsesregel kan anvendes. Det bør også nævnes, at som en konsekvens af aftalen vil begrebet ministerbetjening ikke blive anvendt. Det kommer til at fremgå af lovteksten, at dokumenter alene kan undtages fra aktindsigt, hvis der er en konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand på det tidspunkt, hvor dokumenterne udveksles mellem et ministeriums departement og dets underordnede myndigheder eller mellem ministerierne. Disse ændringer vil uden tvivl tydeliggøre, at bestemmelsen skal fortolkes og anvendes restriktivt.

Aftalen om en ny offentlighedslov vil udbygge borgernes adgang til indsigt i den offentlige forvaltnings virksomhed og udvide muligheden for den demokratiske kontrol. Derfor er det også en lempelse i forhold til den nuværende situation.

Dermed mener jeg, at vi har fundet den rette balance, hvor man både får skabt arbejdsrummet for politikudvikling og samtidig også fastholder offentlighedens og pressens mulighed for at få aktindsigt. Jeg er sikker på, at det her store servicetjek af offentlighedsloven vil gavne det samarbejdende folkestyre, og jeg glæder mig til det lovforberedende arbejde, der venter forude.

Jeg har et forslag til vedtagelse, som jeg gerne vil læse op:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget finder det positivt, at et bredt flertal har indgået aftale om en ny offentlighedslov, der udbygger åbenheden i den offentlige forvaltning. Lovforslaget vil være baseret på lovudkastet i Offentlighedskommissionens betænkning fra 2009. Med aftalen er der fundet en god og rigtig balance mellem på den ene side princippet om åbenhed i den offentlige forvaltning og på den anden side de hensyn, der kan føre til, at der i visse tilfælde ikke gives aktindsigt.

Folketinget noterer sig med tilfredshed, at det følger af aftalen, at den såkaldte ministerbetjeningsregel skal affattes således, at betingelserne for adgangen til at undtage dokumenter fra aktindsigt efter bestemmelsen præciseres. Dette vil tydeliggøre hensigten om, at bestemmelsen skal fortolkes og anvendes restriktivt, og det vil bidrage til, at bestemmelsen ikke bliver anvendt forkert i praksis.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 6).

Kl. 11:36

Og det er på vegne af regeringspartierne, Venstre og De Konservative.

Kl. 11:33

Formanden:

Det af fru Julie Skovsby fremsatte forslag til vedtagelse på fem partiers vegne indgår naturligvis også i de videre forhandlinger.

Der er foreløbig tre medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger, og det er først fru Pia Adelsteen.

Kl. 11:33

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg vil gerne erkende, at det, Offentlighedskommissionen kom med, altså det tidligere lovforslag, der kom i 2010, var der nogle forbedringer i, men § 24 var det store diskussionspunkt. Når nu vi lige har hørt Venstres ordfører sige, at den aftale, regeringen, Venstre og Konservative har lavet, i realiteten ikke ændrer noget, men bare præciserer, må jeg så godt spørge: Hvad er det, der har fået Socialdemokraterne til at ændre holdning i forhold til § 24?

Kl. 11:34

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:34

Julie Skovsby (S):

Jeg synes, det er vigtigt at sige, at vi jo ikke kan have det, som jeg formoder fru Pia Adelsteen spørger ind til, nemlig åbenhed i det hele. Det er nødvendigt at have det, som vi har det i dag, hvor vi har interne dokumenter, som er undtaget fra aktindsigt. Det er det også nødvendigt at have fremover.

Så synes jeg, at det, som er vigtigt at fremhæve lige præcis i forhold til den såkaldte § 24, er, at vi går ind og laver en lovteknisk opstramning. Det vil sige, at vi siger, at der skal være en konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand på det tidspunkt, hvor dokumenterne udveksles mellem et ministerieriums departement og dets underordnede myndigheder eller ministerier. Og det er lige præcis »konkret grund« og »på det tidspunkt«, der er de ord, der er utrolig afgørende for, at det kommer til at virke efter hensigten.

Kl. 11:35

Formanden:

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 11:35

Pia Adelsteen (DF):

Mit næste spørgsmål må så uvægerlig blive: Hvem skal så vurdere, om der er en konkret grund? Altså, det må man jo også have lavet en aftale om. Hvem er det, der skal vurdere, om der er den der konkrete grund? Det må vi kunne få oplyst.

Så vil jeg godt spørge om den anden ting: Da forslaget i sin tid kom, havde vi jo nogle eksempler og nogle spørgsmål, vi sendte ud, om, hvad vi kunne se, og hvad vi ikke kunne se. Og hvis realiteten er, at § 24 vedbliver at være, som den er, sådan som jeg forstår det – og det synes jeg Venstres ordfører gav tydeligt udtryk for – kunne jeg da godt tænke mig at spørge, om ordføreren så synes, det er i orden, at f.eks. noget som den misinformation, som Folketinget fik omkring overbetaling af privathospitalerne, så ikke vil komme frem? Synes man fra Socialdemokraternes side, at det er i orden? Eller da Beskæftigelsesministeriet bestilte tal, som kunne sætte arbejdsformidlingen i et dårligt lys, var det så heller ikke kommet frem. Synes ordføreren, at det havde været helt i orden?

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:36

Julie Skovsby (S):

I forhold til det første spørgsmål synes jeg, det er utrolig vigtigt at sige, at vi i dag står med et bredt forlig i Folketinget. Mere end to tredjedele af mandaterne i Folketinget står bag den her politiske aftale, som vi i dag har en forespørgselsdebat om. Så kommer der jo senere et lovforslag, der skal formuleres, sendes i høring og behandles herinde i Folketinget, som det nu skal gøres, og vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at sikre, at det kommer til at virke efter hensigten. Det er så utrolig vigtigt, at den lovgivning, vi laver, særlig på det her meget vigtige område, kommer til at virke efter hensigten. Det er derfor, vi Socialdemokrater er så glade for, at vi har fået den her præcisering med ind. Og vi synes, at præciseringen er vigtig for, at det kommer til at virke sådan, som det er vores hensigt med den her politiske aftale. Vi får jo hele debatten i februar måned, når vi skal behandle lovforslaget, så de helt konkrete ting vil jeg gerne vente med til den tid.

Det andet spørgsmål får jeg forhåbentlig mulighed for at svare på lidt senere.

Kl. 11:37

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 11:37

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg synes faktisk, at det er lidt forstemmende, at der bliver sagt af ordføreren, at den nye lov ikke kan anfægtes. Meget har ændret sig fra 1985 til i dag. Jeg vil sige, at man nærmest får den mistanke, at talen er skrevet af Justitsministeriet, og man kunne næsten fristes til at søge aktindsigt for at finde ud af, om det forholder sig på den måde, for det er jo ikke siden 1985, der er sket noget. Det er siden 2010. Det er siden 2010, hvor den nuværende justitsminister sagde, at han havde svært ved at forestille sig, at offentlighed skulle forringe lov kvaliteten og indholdet, og at indholdet af den foreslåede § 24 for ham savner enhver begrundelse. Den daværende retsordfører for Socialdemokraterne, fru Karen Hækkerup, nuværende social- og integrationsminister, strammede den vist endda en tand mere. Det eneste, der har ændret sig siden 2010, er, at de to pågældende ordførere nu er blevet ministre og derfor ikke vil besværliggøres i deres arbejde, og det medvirker folketingsgrupperne fra Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre til. Det er forstemmende, og jeg kunne godt tænke mig at høre en politisk begrundelse og ikke bare en standardtale, som minder om en kopi af det, justitsministeren lige har sagt.

Kl. 11:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:39

Julie Skovsby (S):

Tak for spørgsmålet. Og ja tak, jeg har selv skrevet talen.

Jeg vil sige det sådan, at i forhold til en politisk begrundelse, er det jo faktisk en politisk begrundelse, jeg kommer med. Det er jo sådan, at for os Socialdemokrater har det brede forlig været vigtigt. Det er det for os, det er rigtig vigtigt. To tredjedele af Folketinget står bag aftalen. Det er også rigtig vigtigt for os, at vi har fået den her præcisering af § 24, at vi har fået den lovtekniske opstramning, for det er jo netop en politisk begrundelse, at vi ønsker, at den lovgivning, der laves herinde, kommer til at virke ude i virkeligheden,

for hvis den ikke kommer til at virke efter den hensigt, vi har herinde, kan det i bedste fald blive symbollovgivning, i værste fald kan det få nogle utilsigtede negative effekter, som gør, at det bliver til skade for offentligheden. Det er jo derfor, at det har været så vigtigt for os at få den her præcisering igennem.

Kl. 11:40

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:40

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Der er tales jo udenom i en sådan grad, at det er imponerende selv i dette hus. Man ved jo øjensynligt ikke, hvorfor det er. Det er, fordi der er et bredt flertal. Jamen så kunne Socialdemokraterne jo sådan set bare have lavet et bredt flertal med VK-regeringen før valget, hvis det var det, der var pointen. Pointen er, vil jeg sige til fru Julie Skovsby, at man lukker ned for, hvilken indsigt offentligheden kan få i, hvad der foregår i ministerierne. Det var Socialdemokraterne meget imod, da der var en borgerlig regering, men man synes åbenbart, at det er jubeldejligt, når man selv sidder på ministerposterne. Politisk begrundelse! Stop udenomssnakken.

Kl. 11:41

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:41

Julie Skovsby (S):

Det kan godt være, at man synes, at det er godt at lave symbolsk lovgivning fra Liberal Alliances side, men det mener jeg virkelig er forkert.

Jeg mener, at det er utrolig vigtigt, at den lovgivning, vi laver, kommer til at virke efter den hensigt, vi har. Den hensigt, vi har, er jo at sige, at der skal være en konkret grund til at antage, at en minister har eller vil få behov for embedsværkets rådgivning og bistand på det tidspunkt, hvor dokumenterne udveksles mellem et ministeriums departement og dets underordnede myndigheder eller mellem ministerier.

Det er derfor, vi har fået den lovtekniske opstramning, som er utrolig vigtig for os, fordi hvis en lov ikke kommer til at virke efter hensigten, kan der jo netop opstå det, som vi Socialdemokrater var bekymrede for, dengang da V og K alene fremlagde et lovforslag og ikke et politisk forlig, som vi står med i dag. Vi står i dag med en politisk aftale, et bredt forlig, som man som forligspart har den indflydelse på, som man almindeligvis har. Det er der, jeg synes, at det er vigtigt at sige, at vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at sikre, at den her lovgivning kommer til at virke efter hensigten. Det vil sige, at vi skal i gang med lovarbejdet, når vi når til februar. Efterfølgende kommer der en vejledning, som forhåbentlig også hjælper det her rigtig godt på vej, så det kommer til at virke.

Kl. 11:42

Formanden:

Fru Pernille Skipper for en kort bemærkning.

Kl. 11:42

Pernille Skipper (EL):

Jeg er imponeret, jeg er vitterlig imponeret, vil jeg sige til fru Julie Skovsby.

Hr. Simon Emil Ammitzbøll spurgte om, hvad Socialdemokraternes politiske begrundelse er for at ville indføre en regel, som undtager den politiske rådgivning af ministeren. Hvorfor har ministrene det behov? Det er det, der er spørgsmålet.

Jeg kan godt høre, at fru Julie Skovsby er meget glad for brede forlig. Fru Julie Skovsby er også glad for opstramninger. Men hvorfor er det overhovedet sådan, at den politiske rådgivning af ministre er noget, som vi andre ikke må få aktindsigt i, noget, som vi andre ikke må se? For som den nuværende justitsminister sagde i 2010 – og jeg er enig i det – så forringer åbenhed altså ikke lovkvvaliteten. Så jeg vil gerne have, at fru Julie Skovsby svarer på hr. Simon Emil Ammitzbølls spørgsmål.

Så kunne jeg også godt tænke mig lynhurtigt at spørge: Synes fru Julie Skovsby, at det er i orden, at en minister spørger en underordnet myndighed, om den kan fabrikere nogle tal, der kan understøtte vedkommendes politiske budskaber?

Kl. 11:43

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:44

Julie Skovsby (S):

Til det, der bliver spurgt helt konkret om, nemlig hvorfor det skal være sådan, at man undtager den politiske rådgivning af ministre og vi i dag går ind og siger, at man ikke kan søge aktindsigt i dem, vil jeg sige: I dag er det jo sådan, at når der foregår en politisk rådgivning af en minister i et ministerium, i et departement, er den rådgivning undtaget fra aktindsigt. Det er det, der kaldes de interne dokumenter. Det er sådan, det er ifølge lovgivningen i dag.

Så er det jo en politisk diskussion, om man ønsker, at der skal være aktindsigt i alt. Det er der, hvor jeg siger, at jeg synes, at det handler om at finde en balance.

Jeg synes, det er vigtigt, at der er et fortroligt rum, hvor der er mulighed for, at der kan ske politikudvikling, hvor der er mulighed for, at man kan komme med nogle ideer, som måske og måske ikke bliver virkeliggjort – de ryger måske i papirkurven og ender med at blive forkastet. Det synes jeg er vigtigt.

Om de konkrete sager, som der også blev spurgt ind til, vil jeg sige ... ja.

Kl. 11:45

Formanden:

Fru Pernille Skipper.

Kl. 11:45

Pernille Skipper (EL):

Nu er der noget, der ligner en politisk begrundelse. Der er behov for et fortroligt rum. Det er sådan, jeg forstår den socialdemokratiske ordfører.

Det fortrolige rum findes allerede i dag internt i ministerierne, og det er vi jo fuldstændig enige om at det gør. Det fortrolige rum vil man nu udvide til også at omfatte ikke bare et helt ministerium, men alle de underliggende myndigheder og styrelser. Altså, det er da godt nok noget af et fortroligt rum, vi snakker om her. Det er jo mange hundrede mennesker, som skal have lov til at kaste bolde op i luften og lade dem falde ned igen, og hvad det nu var, der skulle ske.

Jeg kunne godt tænke mig, at fru Julie Skovsby svarer mig på, om det er i orden, at en minister beder en underliggende myndighed om at komme med nogle tal, der kan understøtte ministerens i forvejen politisk trufne beslutning.

Kl. 11:46

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:47

Julie Skovsby (S):

Jeg mener, at det er rigtig vigtigt for demokratiet, at vi har åbenhed. Men demokratiet har også brug for, at vi finder løsninger på de mange samfundsudfordringer, som der er.

Som jeg sagde i min ordførertale, er der brug for, at vi har mulighed for at politikudvikle. Det er simpelt hen den måde, hvorpå man fører et land gennem vanskelige situationer, så man kan finde løsninger på de samfundsudfordringer, som der er.

Når så man taler om ministerier og interne dokumenter og eksterne dokumenter, er der, som jeg også sagde i min ordførertale, sket utrolig meget igennem de sidste 25 år, både i centraladministrationen og i samfundet i almindelighed. Området med e-mail og andre digitale redskaber er jo et af de områder, hvor der er sket rigtig meget.

Så er det, at vi synes, at når nu man rådgiver politisk, også fra styrelser og departementers side, skal man have det her rum, hvor der er mulighed for politikudvikling, så man kan finde de gode løsninger.

I forhold til de konkrete sager synes jeg ikke, at man kan gå ind og sige, at et enkelt dokument er det, der har været afgørende i sagen. Det synes jeg er vanskeligt. Jeg kan i hvert fald personligt ikke gøre det.

Når vi når til udvalgsarbejdet, synes jeg, at vi skal i gang med at stille alle de udvalgsspørgsmål, der skal stilles, men jeg synes, det er vanskeligt rent teoretisk at sige, at ét enkelt dokument ud af måske hundredvis af dokumenter er det, der har været afgørende.

Omvendt synes jeg også, at det kan være svært at sige, når nu vi laver en lempelse af åbenheden, så man kan søge på et tema, frem for at man skal have en forhåndsviden om en sag, som man skal have i dag, om det vil betyde, at man kan få nogle andre sager frem, som man ikke kendte til, og hvor der ikke var en forhåndsviden. Det kan være vanskeligt at sige, om det vil bringe med sig, at andre sager kommer frem i lyset.

Kl. 11:49

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Pia Adelsteen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 11:49

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg tror også, at jeg vil starte min tale med den nuværende justitsministers udtalelse fra 2010:

»Jeg har svært ved at forestille mig, at offentlighed skulle kunne forringe lov kvaliteten. Indholdet i den foreslåede § 24 savner for mig at se enhver begrundelse.«

Nu er det jo blevet nævnt nogle gange. Det, der især undrer mig, er: De tre partier, der på nuværende tidspunkt sidder i regering, var brændende imod § 24, da lovforslaget kom frem i 2010. Nu sidder man altså selv på nogle ministerposter, og nu er man blevet brændende tilhænger. Man laver nogle præciseringer. Vi får at vide, at det hele skal tolkes restriktivt. Det stod der sådan set også i det daværende lovforslag. Der er ingen forskel. Det har hr. Jan E. Jørgensen fra Venstre simpelt hen også sagt. Der er ingen forskel. Jeg synes, det er imponerende, at man kan gå fra at være brændende modstander til at være glødende fortalere. For det er jo et bredt forlig, og så er alting godt. Så pyt med indholdet, bare det er et bredt forlig. Det er det, man kan forstå på den socialdemokratiske ordfører.

Jeg synes også, noget andet er imponerende. Man stiller meget konkrete spørgsmål: Synes ministeren, at den offentlighedslov, vi har i dag, er i orden, når der er ting, der er blevet afsløret i Beskæftigelsesministeriet for år tilbage, da hr. Claus Hjort Frederiksen var

beskæftigelsesminister, og når fru Lene Espersen svarede forkert til Folketinget på spørgsmålet om privathospitaler? Synes man politisk, det er i orden, at sådan nogle sager bliver afsløret? Men der er ikke noget svar. Man siger: Det må vi se på, når nu lovforslaget engang bliver fremsat til februar, for så kan vi jo tage det under udvalgsbehandlingen.

Man må da have en holdning til tingene. Når man er politiker, må man jo stå på mål for de holdninger, man har, og for de ting, man gør. Jeg skriver tonsvis af mails. Hver eneste gang jeg sidder og svarer folk, tænker jeg: O.k., den kan havne på forsiden af Ekstra Bladet. Det må jeg jo forholde mig til. Hvis jeg skriver noget, der er noget hø, og det kommer på forsiden af Ekstra Bladet, så må jeg jo også stå på mål for det. Det er vel fair nok.

Det er vel i sagens natur fair, når vi har en offentlighedslov, at det, der er vigtigt ved den, netop er, at man kan komme til bunds i sager, hvor ministre og embedsmænd kan sidde bag lukkede døre, altså at man dér fra journalisternes side, fra Folketingets side og fra borgernes side kan gå ind og se, om der foregår magtmisbrug, om der er nogen, der misbruger det her.

Så kan vi jo forholde os til alt det her med, at man skal have et rum at forhandle i. Jeg kunne simpelt hen godt tænke mig at høre ministeren, hvornår det er et problem, når vi forhandler i dag. Dansk Folkeparti har været støtteparti for den tidligere regering i 10 år. Vi lavede finanslovaftaler i 10 år, vi lavede masser af forhandlinger med den daværende regering i 10 år, og jeg har aldrig oplevet, at der var nogen i vores gruppe, der gav udtryk for, at det var et problem. Jeg har aldrig oplevet, at der var nogen i Dansk Folkeparti, der sagde: Puha, vi kan søreme ikke komme med nye ideer, for nu kan journalisterne kigge os over skulderen. Man skulle jo tro, at lovgivningen havde stået i stampe, siden den offentlighedslov, vi har i dag, blev vedtaget. Sådan virker det. For nu har vi fået elektroniske kalendarer, vi har fået mails, og jeg ved ikke hvad. Jeg synes simpelt hen, det er utroligt.

Der er noget, der generer mig endnu mere, når man nu har lavet sådan en aftale. Der vil jeg trods alt rose VK-regeringen, for de inviterede da alle partier. Nu kan jeg jo så som ene kvinde sidde og være lidt sur over, at vi ikke blev inviteret, men det er nu ikke derfor, jeg siger det. Jeg synes, at dengang, da offentlighedsloven blev fremsat i 2010, inviterede man alle partierne og sagde: Prøv at se, nu tager vi en teknisk gennemgang og ser på, hvad der er af problemer osv. osv.

Den her gang har justitsministeren haft nogle forhandlinger med Venstre og Konservative, som er jublende lykkelige, for nu bliver det lovforslag, som de egentlig selv fremsatte, vedtaget. Det er jo det, der sker. Det ville jeg da også være glad for, hvis jeg var Venstre og Konservative. Helt ærligt, det ville jeg. Og det er lige præcis det, der sker. Men man synes ikke, at man skal delagtiggøre andre partier i det guldæg, man har lagt. Det er take it or leave it. Jeg er spændt på at se, hvor guldægget er. Det er jo også derfor, det er så dejlig nemt for ministeren at kvittere for et konstruktivt samarbejde med Venstre og Konservative. Den bemærkning hyggede jeg mig lidt med.

Jeg skal ærligt indrømme, at jeg synes, det er under al kritik, at man ikke kan forholde sig politisk til, om ting kommer frem i offentligheden. Når der foregår magtmisbrug, når der foregår ting, der ikke skal foregå, så skal det selvfølgelig frem i lyset, og alle skal have mulighed for at få det frem. Vi har altså i Danmark et retssystem. Vi har den lovgivende, den dømmende og den udøvende magt, og så har vi journalisterne, og de er altså gode, for de kan få nogle ting frem, som vi andre ikke har tid til at granske i, og selvfølgelig skal det altid være sådan. Der skal være åbenhed.

Kl. 11:54

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Vi kan vist lige nå den radikale ordfører, hr. Jeppe Mikkelsen.

Kl. 11:54

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak for det, og tak for ordet. Offentlighedsloven er blevet diskuteret meget frem og tilbage i de senere år her i Folketinget og selvfølgelig også i pressen, og lysten til at diskutere dette emne er naturligvis igen aktuel, efter at et bredt flertal af Folketingets partier har indgået en aftale om en ny offentlighedslov. Vi Radikale er glade for, at denne aftale leder mod enden på et forløb, som startede for 10 år siden.

Offentlighed er et bærende princip i den danske forvaltning. Sådan skal det forblive. Men der skal være en balance. Det skal være en balance mellem, at vi på den ene side har offentlighed, og at der på den anden side er et fortroligt rum, hvor politikere kan tænke nyt sammen med deres embedsfolk. Der skal være et rum, hvor politikere og embedsfolk kan tænke ud af boksen, og det kræver, at vi ikke har ethundrede procent åbenhed.

Forslagsstillerne spørger, om forslaget til en ny offentlighedslov giver mindre åbenhed, og det er vores klare mål, at det ikke bliver tilfældet. Det var også det klare mål, man havde, da man nedsatte kommissionen for snart mange år siden. I kommissoriet skrev man:

»Det overordnede sigte skal være at udbygge lovens grundlæggende princip om åbenhed og demokratisk kontrol med den offentlige forvaltning.«

Har kommissionen så leveret det? Ja, det mener vi de har. Udkastet åbner op for offentligheden på 26 punkter, og det lukker ned på 5 punkter. Der har været behov for at åbne op og lukke ned, fordi det danske samfund ikke længere er det samme, som det var i 1987, da den nuværende offentlighedslov trådte i kraft.

Man kan næppe sammenligne punkterne et til et, men det er vores klare overbevisning, at vi samlet set får mere åbenhed. Det betyder ikke, at man bevarer status quo. Med andre ord får vi altså områder, hvor man fremadrettet ikke i samme omfang kan få aktindsigt. Omvendt bliver der nu en række nye punkter, hvor man fremover kan få aktindsigt.

Det gælder f.eks. muligheden for tematiseret søgning, så man ikke længere behøver det såkaldte subjektive identifikationskrav. Tidligere skulle man altså have en idé om, at der måtte eksistere et givent dokument, før man kunne søge om aktindsigt i det. Nu, når vi får en ny offentlighedslov, skal man blot angive et tema. Vi udvider også kredsen af institutioner og selskaber, som man har mulighed at få aktindsigt i. Således bliver det fremadrettet muligt at søge aktindsigt hos f.eks. Sund & Bælt, KL, Danske Regioner og en række private institutioner, som træffer afgørelser på vegne af det offentlige.

Selv om det efterhånden er længe siden, at kommissionen kom med sin betænkning, skal man huske på, at det ikke var hvem som helst, der sad i kommissionen. Vi taler om førende jurister. Bl.a. var formanden jo daværende ombudsmand Hans Gammeltoft-Hansen, hvis fornemste opgave er at holde forvaltningen i ørerne. Desuden er det jo Ombudsmanden, som tager imod klager over afslag i forbindelse med aktindsigtsbegæring. Derudover havde pressen også en lang række repræsentanter: Ebbe Dal fra Dagbladernes Forening, Mikkel Hertz fra TV 2, Oluf Jørgensen fra Medie- og Journalisthøjskolen, Christian Kierkegaard fra Danske Specialmedier, Peter Skov Tvermoes fra Danmarks Radio og Kathe Blume fra Dansk Journalistforbund. Sidstnævnte blev sågar udnævnt som æresmedlem af Dansk Journalistforbund i 2009 på grund af sit arbejde med pressefrihed f.eks. som medlem i Offentlighedskommissionen.

Vi har dog lavet en lille ændring i udkastet, og det drejer sig om den udskældte paragraf, nemlig § 24. Her har vi skrevet begrebet ministerbetjening ud. Det var nemlig for vagt. Mange har sågar kaldt det et gummibegreb. Her har vi lyttet til kritikken fra bl.a. Dansk Journalistforbund. I den bog, som journalisterne har udgivet om offentlighedsloven, står der på side 4:

»Under den efterfølgende debat om lovudkastet i Journalistforbundet valgte forbundsledelsen og et flertal i hovedbestyrelsen at bakke op om tilslutningen til ministerbetjeningen, dog med et ønske om en mere præcis ordlyd.«

Det har vi lyttet til, og det har vi rettet os efter. Det er vigtigt for mig at understrege, at indskrænkelse i mulighederne for aktindsigt jo fortsat ikke gælder, når et ministerium træffer afgørelser, indgår kontrakter, har tilsynsopgaver osv. Så er der simpelt hen stadig mulighed for aktindsigt. Sådan skal det også være, for det er i højere grad her, at ministeren er egenrådige.

Afsluttende vil jeg nævne, at jeg mangler alternativer. Kritikerne kritiserer, men de kommer ikke med et alternativ. Hvor skal grænsen gå? Skal der slet ikke være nogen form for fortrolighed om det politiske arbejde? Skal samtlige dokumenter og politiske drøftelser lægges frem? Skal journalister have lov til at sidde med ved politiske møder og forhandlinger? Til de ugentlige ordførermøder, som vi regeringsordførere har i ministerierne? Til partiernes gruppemøder? Til ministrenes møder i regeringens topudvalg? Skal de have adgang til min indbakke, til min private telefon? Hvor går grænsen? Med den erfaring, jeg nu efterhånden har fået, med, hvad mediebevågenhed af og til gør ved politikere og den politiske proces, så tror jeg simpelt hen ikke på, at vi ville få bedre lovgivning, hvis alle led i processen blev offentliggjort. Tværtimod. Det ville højst sandsynligt skade det samarbejdende folkestyres arbejdsbetingelser.

Heldigvis lander vi med denne aftale sådan, at vi har en god balance. Det er vi glade for i Radikale Venstre, og vi kan derfor bakke op om forslaget til vedtagelse, præsenteret af fru Julie Skovsby. Tak for ordet.

Kl. 12:00

Formanden:

Der er tre, der har ønsket korte bemærkninger, men det bliver så efter pausen. Så jeg skal bede den radikale ordfører om at komme på talerstolen kl. 13.00.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages kl. 13.00.

Mødet er udsat. (Kl. 12:00).

Kl. 13:00

Forhandling**Fjerde næstformand (Anne Bastrup):**

Mødet er genoptaget.

Vi fortsætter med korte bemærkninger til hr. Jeppe Mikkelsen.

Der er tre, der har ønsket korte bemærkninger, og den første er fru Pernille Skipper.

Kl. 13:00

Pernille Skipper (EL):

Jeg kunne jo høre på ordførerens tale før pausen, at der var opstået et behov for at skabe et rum i forbindelse med politikudvikling. Der er simpelt hen behov for, at vi skal have et rum, hvor ministre kan udveksle ideer. Og det kan jeg jo så forstå er et nyt behov, der er opstået. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om ordføreren har bare ét eksempel på, at adgangen til aktindsigt i det her såkaldte rum til idéudvikling har betydet, at lovkvaliteten er blevet dårligere, eller at ministrenes arbejde er blevet besværet. Hvor har vi et eksempel på, at det her rum bliver krænkede i dag?

Kl. 13:01

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ordføreren.

Kl. 13:01

Jeppe Mikkelsen (RV):

Det er korrekt – vi laver jo en ny offentlighedslov, og jeg tror faktisk, at vi bredt er enige om, at vi skal have en ny offentlighedslov, fordi der er sket en stor udvikling i det danske samfund. Grunden til, at man kan sige, at der er opstået et øget behov for et fortroligt rum, er jo, at antallet af styrelser er vokset, og også fordi det arbejde, som styrelserne laver i dag, er et andet arbejde end det, man udførte tilbage i 1987, da den nuværende offentlighedslov trådte i kraft.

Jeg har ikke et helt konkret eksempel, men hvis jeg skal komme med nogle eksempler på, hvad der kunne være problematisk, vil jeg sige, at jeg synes, det er problematisk, hvis der er embedsfolk, der holder sig tilbage. Nu har vi f.eks. siddet og forhandlet en aftale om kriminalforsorgen på plads, og jeg synes, det er problematisk, hvis der er betjente, der holder sig tilbage fra at kontakte Justitsministeriet i forbindelse med de her forhandlinger, fordi de er bange for, at det faktisk kommer ud i pressen, at de har gjort det. Jeg vil hellere have, at de har fortrolighed, og at de har mulighed for at give deres ideer til kende.

En anden ting, man kan sige i forhold til nogle af de ændringer, der er blevet lavet, er, at det er klart, at der jo er ting i dag, som et ministerium nogle gange ikke kan udlevere til ordførerne for partierne, simpelt hen af den årsag, at man er bange for, at der kommer offentlighed omkring det i løbet af en proces, som kan være meget skrøbelig, f.eks. i forbindelse med forhandlinger. Og vi ved i dag, at der er steder, hvor ministeriet derfor ikke udleverer ting og sager til ordførerne, og det synes jeg er en krænkelse af de muligheder, vi har som Folketing for at følge med i, hvad der sker i ministerierne.

Kl. 13:02

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Man skal overholde reglen om 1 minut.

Fru Pernille Skipper.

Kl. 13:02

Pernille Skipper (EL):

Det lød næsten, som om ordføreren og Justitsministeriet dagligt spekulerer i at omgå den nu gældende offentlighedslov, men det vælger jeg at overhøre.

Jeg må bare lige spørge om det igen, for ordføreren siger, at det handler om antallet af styrelser – at det er et større embede under en minister, der gør, at ministeren har brug for at have et større rum af fortrolighed, end der eksisterer i dag. Mener ordføreren ikke, at det er i orden, at vi andre har aktindsigt i det, hvis en minister beder en styrelse om at producere nogle bestemte tal eller bestemte argumenter, der kan understøtte en bestemt politisk overbevisning? Mener ordføreren ikke, at alle styrelser, uanset hvor mange der er, har som deres pligt at være saglige i det, de leverer til en minister? Og hvis det er deres pligt, hvorfor må vi andre så ikke se de saglige ting?

Kl. 13:03

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ordføreren.

Kl. 13:03

Jeppe Mikkelsen (RV):

Jeg skal prøve at holde mig inden for 1 minut.

Man kan sige, at den nuværende lov jo faktisk har det som sigte, at der skal være et fortroligt rum omkring ministeren, når vedkommende agerer som regeringspolitiker, når vedkommende laver lovgivning osv. Man må bare sige, at meget af den politikudvikling, der foregår i dag, er rykket ud i styrelserne, og det er derfor, man har et behov for at inkludere dem i det. Det er det, Offentlighedskommissionen har vurderet, og det er vi meget enige med dem i.

Så kan man selvfølgelig spørge i forhold til konkrete eksempler på embedsmisbrug, om det er o.k., og nej, i Radikale Venstre støtter vi ikke embedsmisbrug. Man kan spørge: Vil der være noget, som I ikke opdager, hvis vi ikke åbner alt op? Ja, det tror jeg der vil være. Sådan er det. Vi åbner op for nogle ting, og det gør, at der er nogle ting, som det bliver muligt at få indsigt i, hvilket der ikke er mulighed for i dag, og så lukker vi ned for nogle ting, sådan at der bliver mindre mulighed for at få indsigt i dem.

Hvis vi tager det samlede billede, tror jeg på, at vi får større åbenhed.

Kl. 13:04

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Så er det fru Pia Adelsteen.

Kl. 13:04

Pia Adelsteen (DF):

Jeg må indrømme, at jeg ikke rigtig forstår det. Det er jo klart, at alt ikke bliver opdaget; det er jeg ikke i tvivl om. Men jeg undrer mig lidt over, at man går ind og lukker mere til. Ordføreren sagde i sin ordførertale, at der var 26 ting, der blev åbnet mere op for, og at der var 5 ting, som man lukkede mere ned for. Jeg er fuldstændig enig; om antallet så lige er korrekt refereret, kan jeg ikke lige huske, men det er også ligegyldigt.

Men kan man så ikke i stedet for sige, at hvis vi har brug for en ny offentlighedslov, at hvis vi har brug for, at der skal være åbenhed osv., så tager vi de 26 gode ting – dem er vi jo alle sammen enige om at der er noget positivt i – og fjerner de 5 ting, som er problematiske? Kan man ikke sige, at i det tidsrum, hvor man behandler et forslag, hvor man har nogle ideer, hvor tingene kræver sådan lidt fortrolighed, er der lukket, men at vi bagefter, når tingene kommer ud i forbindelse med et lovforslag, eller hvad det nu måtte være, åbner, sådan at journalisterne da kan se, hvad der egentlig er foregået bag de lukkede døre?

Kl. 13:05

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:06

Jeppe Mikkelsen (RV):

Offentlighedskommissionen har vurderet, at der er sket så store ændringer, at den nuværende lovgivning er blevet udvandet. Hensigten med den nuværende lovgivning tilbage fra 1987 – jeg tror, at den blev vedtaget i 1985 – var, at ministeren skulle have et fortroligt rum, hvor man kunne tænke højt, og hvor man kunne drøfte politiske ideer, uden at det nødvendigvis skulle stå i pressen, hvis man valgte at gå den ene vej i stedet for den anden vej. Jeg synes sådan set, det er helt fair, at man bliver ved med at bevare sådan et rum. Så derfor synes vi, det er rigtigt, at der skal udvides på nogle punkter, men vi er selvfølgelig glade for, at den samlede mængde offentlighed, om man vil, forøges.

Så spørger fru Pia Adelsteen specifikt også til de fem punkter, og der er altså også nogle af de punkter, der i hvert fald lidt forenklet, så vidt jeg husker på stående fod, er en konsekvensændring af, at man åbner op for noget andet. Det gælder i hvert fald nogle af dem, så man kan ikke bare afskaffe de fem punkter, hvis vi sådan skal følge logikken.

Kl. 13:06

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 13:06

Kl. 13:09

Pia Adelsteen (DF):

[Lyddufald] ... konsekvens er noget andet, sådan er det jo.

Men det, som er diskussionspunktet og har været det hele tiden, siden forslaget til lov om offentlighed blev fremsat, er § 24 om ministerbetjening. Ordføreren sagde selv, at det er begrebet ministerbetjening, der ligesom ryger ud. Det er jo bare et begreb. Altså, vi kan godt kalde en skovl noget andet, men det vil stadig væk være en skovl, ikke?

Det, der generer mig, er, at indholdet reelt er det samme, at reelt sker der ingen ændring af § 24 – set ud fra den aftale, regeringen har lavet med Venstre og Konservative. Det er også det, Venstres ordfører siger. Og det er det, der undrer mig sådan lidt, set i lyset af den debat, der foregik for bare 2 år siden. Det undrer mig. Hvorfor ikke ændre, sådan at det bliver rigtigt, frem for bare at fjerne et ord og egentlig lade tingene være det samme?

Kl. 13:07

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ordføreren.

Kl. 13:07

Jeppe Mikkelsen (RV):

Jeg tror, at den store frygt især gik på, hvor bredt man kunne putte dokumenter ind under det her begreb osv. Der var en frygt for, at det ville blive sådan en gummiparagraf, og derfor har vi været inde og kigge på selve paragraffen og præciseret den, altså således at den i højere grad er i overensstemmelse med bemærkningerne.

Det kommer til at have den konkrete betydning, at når der sidder en fuldmægtig ude i den virkelige verden og forvalter det, vi nu engang kommer til at beslutte os for engang i februar, jamen så er det nemmere for vedkommende at vide, at det er meget begrænset, hvad der kan undtages fra aktindsigt, frem for at der måske er en videre fortolkningsramme. Det er derfor, at vi har valgt at skrive det her begreb ud, og det synes vi er en god ting.

Kl. 13:08

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:08

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er sådan set lidt i tvivl om, hvad der er sket for Det Radikale Venstre. Umiddelbart ser jeg det, som om der kan være sket en af to ting: Enten er man blevet snydt, så det vasker sig, af Socialdemokraterne, eller også begår man bare et almindeligt, klassisk løftebrud over for sine vælgere.

Den tidligere radikale ordfører fru Lone Dybkjær – eller nu er det bare Lone Dybkjær, hun sidder ikke længere i Folketinget – sagde om det, vi taler om her, med § 24, at det var langt mere lukket nu end tidligere, og at det ikke var tidspunktet at indskrænke tingene på. Der skulle så åbenbart gå 2 år, og nu kan jeg forstå, at det er tidspunktet for Det Radikale Venstre at indskrænke tingene.

Men sandheden er jo den, at Det Radikale Venstre, justitsministeren og alle andre kunne have fået et bredt flertal med Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Liberal Alliance med hensyn til at gøre alle de gode ting, som man roser, og så have ladet være med at lave den dårlige ting, som man jo egentlig er ked af inde i hjertet. Det var muligheden.

Kl. 13:09

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ordføreren.

Jeppe Mikkelsen (RV):

Jeg skal ikke gå ind i nogen analyse af, om jeg er blevet snydt eller har begået løftebrud eller ej. Det vil jeg helt og aldeles lade hr. Simon Emil Ammitzbøll om. Men jeg vil sige så meget, at vi har drøftet det nøje, vi har drøftet det nøje i den radikale gruppe, vi har drøftet det nøje i regeringen, ordføreren har også drøftet det meget med sig selv, og at det er ud fra moden overvejelse og på baggrund af det arbejde, som blev lavet fra 2002 til 2009 af Offentlighedskommissionen, at vi synes og peger på, det her er en god vej at gå.

Kl. 13:10

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:10

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg tror, at den radikale leder – økonomi- og indenrigsministeren, tror jeg er måden at sige det på – mente, at den tidligere regering en gang imellem brugte Berlusconi-metoder, i forhold til hvordan det var, man forvaltede det at være i regering. Så jeg må jo sige, at man åbenbart har fået større glæde over Berlusconi, end man havde tidligere.

Det Radikale Venstre har altid tidligere været et åbenhedsparti. Det er man så gået væk fra. Ja, hvorfor er man egentlig det? Er det, fordi man har fået seks radikale ministre, som synes, at det er lidt irriterende med de der journalister, der kommer og blander sig i, hvad der foregår? Eller er det, fordi man har noget konkret, som hverken den nuværende eller den tidligere justitsminister har kunnet nævne eksempler på, så det kan være, at Det Radikale Venstre kan gøre det? Eller hvad? Hvorfor er det, Det Radikale Venstre har forladt sin åbenhedslinje og nu er gået over til dem, der ønsker lukkethed og ikke er på borgernes side?

Kl. 13:11

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:11

Jeppe Mikkelsen (RV):

Jeg er utrolig flatteret over sammenligningen med Berlusconi. Tak skal De have, vil jeg sige til hr. Simon Emil Ammitzbøll. Jeg tror, at man må sige, at det er korrekt, at når vi nu har fået vedtaget det her lovforslag engang i foråret, kommer der ikke lige så mange skandalisager frem, men det er, fordi vi opfører os bedre end den tidligere regering.

Jeg vil så sige til hr. Simon Emil Ammitzbøll, at hvis han gerne vil stemme for mere åbenhed, kan han stemme for det her lovforslag, for vi har faktisk den indstilling, der går ud på at øge åbenheden i den offentlige forvaltning.

Kl. 13:11

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det fru Karina Lorentzen Dehnhardt som ordfører for SF.

Kl. 13:12

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak for ordet. Den nye aftale, vi har lavet om en ny offentlighedslov, og som er indgået med Venstre og Konservative, synes jeg er en rigtig vigtig aftale. Det er rigtig vigtigt, og det har SF også stilet efter fra start, med en bred aftale på et så vigtigt område. Det er netop, fordi offentlighedsloven har en rigtig stor betydning for demokratiet. Det er den, der sikrer, at borgere og medier kan følge med i, hvad

der foregår i den offentlige forvaltning. Det synes jeg er en stolt dansk tradition, som vi skal værne om.

Den offentlighedslov, som vi har nu, er fra 1985, og den er ikke tidssvarende, og den tager ikke hensyn til samarbejdsstrukturen i det offentlige. De har nemlig ændret sig rigtig meget igennem de seneste 27 år. Så den nye aftale moderniserer reglerne om offentlighed og gør dem tidssvarende. På en lang række områder vil vi faktisk opleve, at der kommer endnu mere åbenhed i forvaltningen. Der sker faktisk konkrete forbedringer i retning af mere offentlighed på mere end 20 områder, og det synes jeg at vi kan være glade for at vi er nået frem til.

Jeg skal bare nævne nogle få af de forbedringer, som jeg lige vil dvæle ved. En af de vigtigste og væsentligste forbedringer er, at det bliver gjort meget nemmere for journalister og borgere at bruge deres ret til aktindsigt. Det var faktisk SF, som første gang i 1990'erne fremsatte forslag om, at vi skulle have åbne postlister. Nu får vi rent faktisk et forsøg med det, og det vil gøre det meget lettere for borgere og journalister at nå frem til de dokumenter, som de er interesseret i, fordi de bliver lagt offentligt frem. Samtidig betyder aftalen også, at man ikke længere behøver at have et forhåndskendskab til et dokument, man søger om aktindsigt i. Det bliver faktisk muligt at søge på et tema. Det er også en væsentlig forbedring.

Der kommer som sagt en lang række forbedringer i den nye lov, og det giver nok ikke mening, at jeg står og remser dem alle sammen op her. Men jeg vil også fremhæve, at den nye lov jo trods alt også er baseret på et lovudkast, som er udført af Offentlighedskommissionen, som har siddet og vendt og drejet de her problemstillinger i rigtig, rigtig mange år, og der har været repræsentanter for både journalister, forskere og det offentlige system i kommissionen.

Der har også været en stor debat om dele af aftalen. Det har jeg noteret mig. Det er også vigtigt for mig at understrege, at udgangspunktet hele tiden har været, at vi skal have så meget åbenhed i forvaltningen som muligt. Det synes jeg også at de mere end 20 ændringer viser. Det er også rigtigt, at der er få ændringer, der går lidt i den modsatte retning, og dem har der været meget fokus på. Debatte har især drejet sig om det, der bliver kaldt ministerbetjeningsreglen.

I den gamle offentlighedslov var der et fortroligt rum for en minister til at kunne overveje nye politiske tiltag og få rådgivning om, hvorvidt det ene eller det andet kunne være en god idé. Reglen baserede sig på, at det skulle foregå internt i et ministerium, men netop siden 1985 er der sket mange ændringer. Rigtig meget er blevet lagt ud i styrelser og direktorater, og nutidens virkelighed er reelt sådan, at en minister faktisk får meget af den rådgivning og hjælp udefra. Det er faktisk den ændrede måde at organisere sig på, der betyder, at der nu vil være aktindsigt i ting, som oprindeligt var tænkt undtaget fra aktindsigt. Det er den situation, den nye Offentlighedskommissionen har taget bestik af.

I SF synes vi, at der stadig væk skal være mulighed for at kunne lave de her politiske sonderinger, inden man eventuelt laver en ny lovgivning. SF har tidligere i debatten om ministerbetjeningsreglen hævdet, at den var uklar. Det står vi ved. Vi synes også, at de justeringer, der er i den politiske aftale, og det, der er lagt op til, gør, at den her regel bliver tydeligere. Vi får præciseret, at aktindsigt er hovedreglen, og at der ikke er noget gummistempel til at undtage hvad som helst fra aktindsigt. Tak for ordet.

Kl. 13:16

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er tre, der har bedt om korte bemærkninger. Pia Adelsteen.

Kl. 13:16

Pia Adelsteen (DF):

Det er jo altid rart at høre sådan direkte, at man har stilet efter en bred aftale. Jeg studser stadig væk over, at det lige er med Venstre og Konservative, men never mind, sådan må det jo være.

Nu siger ordføreren det her med – og forslaget går ud på – at i den lov, vi har p.t., var styrelser osv., som man bruger mere og mere i dag, oprindeligt tænkt undtaget. Så kunne jeg godt tænke mig at vende den om og spørge: Synes ordføreren, at der har været problemer i alle de år, hvor vi har haft den nuværende offentlighedslov, hvor især Beskæftigelsesministeriet, vil jeg tro, men i hvert fald Beskæftigelsesministeriet meget har brugt styrelser osv. udeomkring. Mener ordføreren, at det har været et problem med den gældende offentlighedslov, vi har?

Kl. 13:17

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 13:17

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg synes, at der bør være et rum, hvor man – som en af mine gamle kolleger fra den folkeskole, jeg arbejdede på, sagde – må have svesken på disken. Der skal være en mulighed for, at man tør tale direkte ud af posen og få løsninger og ideer på bordet og så foretage en granskning af dem og sortere det væk, som ikke holder, i en proces. Det synes jeg faktisk er vigtigt at man har mulighed for at gøre. Og det er en tilfældighed i dag, at rigtig mange af de ideer og den rådgivning, som man tidligere havde i et lukket, fortroligt rum, nu er åbne for alle, fordi man har valgt en ny måde at organisere sig på. Så jeg ser stadig væk, at der er et behov for, at vi, for at kunne få en god lovgivningsproces, faktisk har den mulighed.

Kl. 13:17

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 13:17

Pia Adelsteen (DF):

Hvor er det så i Beskæftigelsesministeriet, at der er en dårlig lovgivningsproces p.t.? Altså, det må der jo være, siden man gerne vil have en god lovgivningsproces med en ny offentlighedslov. Så må der være en dårlig lovgivningsproces nu. Det forstår jeg simpelt hen ikke, for mig bekendt er det jo sådan, at vi politikere somme tider har tossede ideer – sådan er det jo som politikere: Man har en holdning til tingene og sådan noget, og man ved ikke alt. Så vi spytter ideer ud, vi kommer med forslag osv. Så kan det godt være, at der er nogle eksperter, der kommer og fortæller os, at vi er nogle tumper, og så laver vi lidt om. Men nogle gange lytter vi heller ikke efter eksperterne, vi kommer med vores forslag alligevel, fordi det er vores mening. Sådan er det jo at være politiker. Kan man ikke stå på mål for det, sådan som den nuværende offentlighedslov er? Altså, er det et kæmpe problem?

Kl. 13:18

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 13:18

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen jeg synes faktisk, og det vil jeg gerne gentage, at man har et behov for at gøre sine politiske sonderinger for sig selv, få alting belyst og få de gode ideer frem. Jeg er sikker på, at fru Pia Adelsteen heller ikke synes, at det ville være sjovt, hvis alt blev refereret fra Dansk Folkepartis gruppemøder. Jeg tror, det er akkurat det samme

hensyn, som en minister må tage i forhold til at kunne få de input, han skal bruge. Det er jo sådan, at alt vedrørende et lovforslag, der er faktisk, vil der stadig væk være indsigt i. Men det bør være muligt at have lov at tænke nogle tanker for sig selv, som man ikke nødvendigvis gør brug af, og så også få lov til at holde dem for sig selv.

Kl. 13:19

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:19

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Jeg har bemærket, at der har været formandsvalg i SF, og jeg har set, at en af de ting, som man nu vil gøre anderledes i SF, er, at man vil være ærlig om, hvad der var sejre, og hvad der var nederlag, når man var i forhandlinger, også internt i regeringen. Så kunne jeg bare godt tænke mig at høre med hensyn til det forslag og den aftale, der her er lavet om offentlighedsloven: Hvad er de ting, som SF egentlig ikke synes er sådan helt SF-agtige?

Kl. 13:19

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Ordføreren.

Kl. 13:19

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen SF er en del af regeringen, og vi står bag det her lovforslag og den aftale, der er. Det har været et mål for os at få præciseret § 24, den om ministerbetjening, og det er rent faktisk også sket med den politiske aftale, der kommer. Så det tror jeg vi kan være glade for.

Så vil jeg også bare sige, at den her aftale jo bringer markante forbedringer på en hel række områder, og det er vi i SF bestemt meget tilfredse med. Jeg har fået de første henvendelser fra borgere, som f.eks. gerne vil høre noget om, hvorvidt de kan få aktindsigt i forhold vedrørende metroselskabet og deres forskellige sonderinger. Og det bliver nu rent faktisk muligt, og det er da et kæmpe stort skridt for borgerne derude. Så det synes jeg er godt.

Kl. 13:20

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:20

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Ja, ny formand er der vel kommet, men det er da de samme slags svar, så det er ikke helt blevet implementeret endnu, men jeg glæder mig stadig.

Nu var det sådan, at man tidligere havde en retsordfører eller i hvert fald en ordfører på den her lov, der hed Meta Fuglsang. Hun snakkede ikke så meget om præciseringer. Hun sagde faktisk:

»Formålet med ændringen af offentlighedsloven er at give mere åbenhed. Og så rører man ved det helt centrale om ministerbetjening. Det, synes jeg, er et paradoks.«

Jeg vil gerne gøre Meta Fulgsangs ord til mine: Det er et paradoks. Og det er et paradoks, at en ordfører for et parti, der traditionelt har forsvaret åbenhed, ikke vil indrømme fra Folketingets talerstol, at det her går i den forkerte retning, selv om der har siddet nogle venlige embedsfolk i Justitsministeriet og ændret på en sætning. Det går i den forkerte retning, og det er imod det, som SF sagde før valget, og det, SF plejer at stå for, nemlig det her med åbenhed.

Kl. 13:21

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Ordføreren.

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Altså, jeg vil stadig væk godt præcisere, at der jo sker en række markante og gode forbedringer på det her område, og det tror jeg at vi i SF er rigtig, rigtig tilfredse med og glade for. Og jeg synes, at vi er blevet imødekommet i forhold til ministerbetjeningsreglen. Den er blevet præciseret. Det er ikke et gummistempel til at undtage hvad som helst fra aktindsigt. Så jeg står helt og holdent bag den her aftale.

Kl. 13:22

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 13:22

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad det er, der har ændret sig ved styrelsernes organisering siden 2010, for jeg kunne jo høre på ordføreren og også tidligere ordførere, at det, der er afgørende, og det, der gør det nødvendigt at undtage ikke ministerbetjening, men politisk rådgivning af ministre, er, at man i højere grad inddrager styrelserne osv. Så der må jo være sket et eller andet siden 2010, for dengang var SF og resten af regeringspartierne på ingen måde med på at indskrænke. Den nuværende justitsminister sagde jo, at det savnede enhver begrundelse. Så hvad er det, der har ændret sig ved styrelsernes organisering siden 2010, der gør, at det nu er nødvendigt?

Kl. 13:23

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Ordføreren.

Kl. 13:23

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jamen jeg tror ikke, der er noget, der har ændret sig ved styrelsernes organisering. Det er rigtigt, at SF har været kritisk i forhold til ministerbetjeningsreglen. Vi ville gerne have den tydeliggjort, vi ville gerne have den strammet op, og det sker jo rent faktisk med det her lovforslag. Det her vil betyde, at når embedsmænd sidder derude og skal vurdere, om der skal gives aktindsigt, så vil det stå højt og tydeligt i selve paragraffen, at det her ikke er et gummistempel. Det her er noget, der skal fortolkes restriktivt. Hovedreglen er simpelt hen aktindsigt, og man skal altid overveje, om der skal gives mere offentlighed, altså mere indsigt i dokumenterne. Vi har fået tydeliggjort den paragraf, og det er vi meget tilfredse med.

Kl. 13:23

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 13:23

Pernille Skipper (EL):

Man må jo i hvert fald sige, at noget af det, der har ændret sig, er, hvem det er, der er chef for styrelserne. Man kunne jo mistænke, at det havde noget med det at gøre.

Jeg hører ordføreren sige, at det er meget vigtigt, at det er mere restriktivt, den paragraf, vi får lov til at se, når der kommer et lovforslag, end det, der blev fremlagt i 2010. Som ordføreren ved, lavede man jo i 2010 en test i udvalgsbehandlingen, hvor man sendte nogle forskellige sager igennem systemet så at sige – en mail, der så sådan her ud med den gældende lov, og som med det lovforslag, der var lagt frem, ville se sådan her ud, når man anmodede om aktindsigt. Jeg kunne godt tænke mig at høre: Hvad vil ordføreren gøre, når lovforslaget bliver fremsat igen, og den her mail bliver sendt igennem den samme test? Hvis den stadig væk ser sådan her ud, når den kommer ud, hvad vil ordføreren så gøre?

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Ordføreren.

Kl. 13:24

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Ja, nu skulle jeg vist have taget mine briller med, for jeg kan faktisk ikke se, hvad det er, fru Pernille Skipper står og vifter med, men pyt med det. Jeg kan forstå, at det er et spørgsmål om aktindsigt efter ny og gammel lov. Altså, jeg kan jo ikke stå her og vurdere, hvad en aktindsigt efter ny og gammel lov vil føre til. Det ville jo kræve, at jeg var dybt inde i alle dokumenter, og det er jo aldrig til at vide, hvad det er, der giver et gennembrud i en sag – om det er, fordi man bliver hvisket noget i øret på gangen, eller det er, fordi man bliver rådet til at søge aktindsigt et bestemt sted. Jeg vil jo bare sige, at der er mange veje til at nå det mål.

En af de ting, som vi kommer til at fokusere på som regering, og som står i regeringsgrundlaget, er spørgsmålet om offentligt ansattes ytringsfrihed. Vi vil nemlig gerne have, at flere offentligt ansatte ytrer sig. Det vil vi sikre. Og det betyder jo, at hvis der er slinger i valsen nogle steder, vil vi også have offentligt ansatte, som rent faktisk kan informere os om det. Så der er mange dele i det her med at holde staten og styrelser og direktorater osv. i ørerne.

Kl. 13:24

Kl. 13:25

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi går så videre i ordførerrækken. Simon Emil Ammitzbøll, Liberal Alliance.

Kl. 13:26

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Vi har sammen med Dansk Folkeparti og Enhedslisten stillet den her forespørgsel, og det er jo ikke, fordi man er blevet så frygtelig meget klogere i løbet af dagen – men man er vel heller ikke blevet dummere, så det er vel altid noget.

Hvis vi ser på det, er det sådan, at der åbenbart ligger en aftale om, at den nuværende regering sammen med V og K vil fremsætte det fuldstændig samme forslag til offentlighedslov, som VK-regeringen fremsatte før folketingsvalget, og så er der en enkelt eller to sætninger, hvor ordstillingen bliver byttet lidt rundt, og det har så tilfredsstillet de nuværende regeringspartier. Der skal ikke så meget til åbenbart.

Det overrasker os jo egentlig, for vi var så glade i Liberal Alliance, da vi så regeringsgrundlaget – især på side 76, hvor der er et afsnit, der handler om god regeringsførelse: Det danske folkestyre trænger til fornyelse. Regeringen vil derfor forpligte sig til et program for god regeringsførelse. Der skal bl.a. fremmes åbenhed og parlamentarisk kontrol, og så står der også, at regeringen vil fremsætte et forslag til en revideret offentlighedslov.

Der havde vi jo så troet, at det var noget, der ligesom fulgte af de pæne indledende bemærkninger, men det er det ikke. Det er præcis det forslag til offentlighedslov, som VK havde fremsat. Og det er jo i virkeligheden det bedste bevis for, at det er fuldstændig ligegyldigt, om man lige ændrer et par sætninger længere oppe i rækkefølgen, for det gør ikke noget ved indholdet. Jeg synes faktisk nærmest, det er flabet, at man har omtalt denne nye offentlighedslov i sit program for god regeringsførelse, når det nu ikke hænger sammen med det, man egentlig ville sige.

I virkeligheden viser det her måske mest, hvad magt gør ved mennesker: Det forandrer dem; mennesker forandres, når de får magt. Så har de sværere ved at se problemet i magtudøvelsen og har nemmere ved at se, at det skal være lettere, det skal være mindre besværligt, og man behøver ikke at beskæftige sig med, hvad skatte-

yderne – dem, der har betalt for den magt, man så forvalter – måtte ønske at have af indsigt i det, der bliver foretaget.

Jeg synes i virkeligheden, at det er trist. Vi har haft offentlighedslove siden VKR-regeringen under Hilmar Baunsgaard, og det her bliver så den tredje offentlighedslov. I den første åbnede man op, i den anden åbnede man endnu mere op, og nu laver man så det her mærkelige kompromis, hvor man åbner lidt og lukker lidt. Vi kan til stadighed ikke få svar på, hvad det er, der er problemet i forhold til ministerbetjeningen, hvor man lukker. Vi spurgte den tidligere justitsminister om, hvad problemet var – det ville han ikke svare på. Vi har spurgt den nuværende justitsminister om, hvad problemet er – og det hverken vil eller kan han øjensynligt svare på. Man *aner* det ikke.

Men i virkeligheden knæsætter man i stedet for et embedsmandsstyre i det her land. Vi har været trætte af, at vi ikke har kunnet se så stor forskel på Venstre og Socialdemokraterne i en årrække – det har været ligegyldigt. Tidligere har man sagt, at der ikke var så stort problem ved, at man ikke skifter embedsmænd i det her land, for embedsmændene består, ministeren forgår. Ja, det må man sige, men politikken i regeringen består, lige meget hvem pokker der så sidder i den regering. Det er da betænkeligt.

Så siger man: Uha, jamen det er fordi, der er en betænkning. Jamen så er alt jo godt, så kan det bare gennemføres fra A til Z, og så behøver politikerne ikke tænke sig om – det gør det jo også noget lettere at sidde herinde. Men jeg vil sige, at jeg faktisk er bekymret for alle de betænkninger, der kommer, og størrelsen af dem og omfanget af dem. Jeg var lige henne at tjekke: Første bind med betænkninger går fra 1850 til 1970, og det er cirka så bredt (*ordføreren viser med pege- og tommelfinger en bredde på ca. 8 cm*). Der er godt nok kommet mange betænkninger siden 1970 og frem til i dag.

Så putter man det netop ind i et lukket rum, hvor man har al politikudviklingen, og der sidder man så, og der sidder også nogle mennesker fra forskellige folkelige organisationer, som bliver utrolig imponerede over at sidde med nogle virkelig kloge embedsmænd fra forskellige ministerier, og så lader de sig så besnakke til at vedtage det, som man gerne vil have fra de forskellige embedsfolks side, og det er jo sådan set udmærket. Vi kan jo se f.eks. fra Dansk Journalistforbunds side, at da det bagefter gik op for dem, hvad de havde sagt ja til, var de heller ikke så store tilhængere af det, de havde lagt navn til, og sådan går det.

Kosmetiske ændringer har nogle af regeringspartierne fået, men der var jo et alternativ: Vi kunne have gennemført alt det gode og så fjernet det, som Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og SF før valget var imod. Hvis man havde ønsket at lave et flertal med Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Liberal Alliance, havde man stadig haft et bredt flertal i Folketinget. Man havde endda haft otte af Folketingets partier bag i stedet for kun syv. Så det her er lidt en trist dag, men vi håber dog, at vi får en indholdsmæssig diskussion med vores modpart, når de engang har tænkt sig at offentliggøre, hvad det egentlig er, de har besluttet.

Kl. 13:31

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er ingen korte bemærkninger. Næste ordfører er hr. Tom Behnke.

Kl. 13:31

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Tak for det. Indledningsvis vil jeg henvise til den ordførertale, jeg holdt, da vi behandlede et lovforslag om offentlighedsloven den 13. januar 2011. Det var lovforslag L 90. Der sagde jeg bl.a. noget om, at det er længe siden, vi har revideret den her lov, og at der er sket meget i den mellemliggende tid.

Nu er vi så oppe på, at det er 27 år siden, at man har kigget på den her lov, og der er jo sket meget i den mellemliggende periode, nemlig det, at vi bl.a. har en helt ny indretning af den offentlige sektor. Vi arbejder i dag meget mere med styrelser, direktorater osv., og det vil sige, at ministerens departement naturligvis er tæt på ministeren, men der er en lang række opgaver, der bliver lagt ud i styrelser og direktorater osv. I gamle dage lå opgaverne lige uden for ministerens dør.

Da de lå i ministeriet, var der jo ikke noget problem, for der er ikke nogen aktindsigt, men man havde ikke taget højde for, at et ministerium kunne lægge opgaver ud. Det er så det, man gør med den her lov. Man indretter i virkeligheden lovgivningen således, at lovens bogstav svarer til intentionerne i den eksisterende lov fra for 27 år siden. Man indretter sig altså efter indretningen af den offentlige sektor i den tid, vi lever i. Det gør i virkeligheden ingen forskel.

Noget andet er, at vi jo heldigvis i dag har langt, langt større offentligt-privat samarbejde. Der er en lang række offentlige opgaver, der bliver lagt ud til private virksomheder, og det er vi Konservative rigtig glade for, men det må jo samtidig også være sådan, at aktindsigten følger med. Når opgaverne flytter ud, må man stadig væk kunne have den her aktindsigt. Det er jo et af de steder, hvor man lukker op for, at der skal være mere aktindsigt, og det er vi tilfredse med.

Så er der hele den teknologiske udvikling. Den har jo også betydning, at der er nye kommunikationsformer, som den gamle lov ikke tager højde for, men som man med den nye lov bedre kan tage højde for. Det betyder også, at der igen her er bedre mulighed for, at borgerne kan få aktindsigt.

Der er også hele den nyskabelse, der gør, at man ikke længere behøver præcis at angive, hvilken side man vil have aktindsigt i. Man ved jo ikke altid præcis som borger eller virksomhed, hvilken side lige nøjagtig den information, man er interesseret i, står på. Men i fremtiden kan man med den her lov henvise til, at der har været en sag om det og det. Det vil man gerne vide noget mere om. Det er absolut mere indsigt i den offentlige forvaltning, og det er en god service for borgerne, at man på den måde nemmere kan få aktindsigt.

På en lang række steder, jeg tror det er nogle og tyve steder, har man givet mere aktindsigt. Man kan så sige, at det er lidt snyd at tælle en del af de steder med, for den udvikling, der har været i samfundet, og retspraksis, der har indrettet sig efter det, har sådan set gjort, at aktindsigt allerede i dag er der. Med lovforslaget, som har været fremsat, og som kommer i en lidt anden udgave lidt senere til februar, har jeg forstået, skriver man det direkte i lovgivningen. Det er jo fint, at man får lovfæstet den praksis, der er.

Altså, der skal være offentlighed i xden offentlige forvaltning, der skal være aktindsigt i, hvad der sker i den offentlige forvaltning. Det er vi fra Konservatives side meget optaget af.

Men vi er samtidig også optaget af, at det skal være muligt, at man i et ministerium har mulighed for at lave politikudvikling. Det skal være muligt, at man kan rekvirere indspark, ideer, input til, hvilken vej man skal gå. Man skal kunne lægge det ud til styrelser og direktorater, og man skal der kunne få inspiration til, hvilken vej man skal gå med den her lovgivning. Derude skal der være nogle, der tør skrive frit om de her tanker og ideer og lægge det ind til ministeren som en del af politikudviklingen.

Hvis der er aktindsigt i alt det her, vil det jo være sådan, at medarbejderne sidder og lægger bånd på sig selv og siger: Uha, uha, hvis det her kommer til at stå på forsiden af avisen i morgen, så må vi hellere være fuldstændig politisk korrekte. Vi må nøjes med kun at skrive det, som vi er hundrede procent sikre på, og som vi kan stå inde for. På den måde kommer der ikke nogen udvikling. Så står vi i stampe, og der sker ingenting.

Det samme gør sig gældende med hensyn til ministerens mulighed for at kommunikere med Folketingets medlemmer. Den mulighed skal da være til stede, så man kan udveksle ideer og synspunkter og sige noget, som kun bliver mellem folketingsmedlemmet og ministeren, men som kan være fremmede for den proces, man er i.

Lad os sige, at jeg har sendt en mail til justitsministeren om, at ministeren simpelt hen bliver nødt til at sætte nogle andre ord på det her, for jeg kan ikke overbevise min folketingsgruppe, jeg står helt alene i gruppen, og jeg bliver nødt til at have nogle flere argumenter. Så kommer ministeren med nogle argumenter, og så går jeg i min folketingsgruppe, og så siger folketingsgruppen: Nå, o.k., så er vi enige.

Hvis der kommer aktindsigt i sådan nogle papirer, vil det jo blive udskrevet på forsiden af alle landets aviser, at der er kaos, splittelse og intern strid i den konservative folketingsgruppe, og ministeren har måttet hjælpe ordføreren til at overbevise sin folketingsgruppe. Er det fremmede for processen? Er det fremmede for lovgivningsarbejdet i Danmark? Nej, det er det ikke, for så får vi endnu mere af det, som vi i forvejen hader, nemlig at medierne kun forholder sig til processerne i stedet for at forholde sig til det politiske indhold. Og det er det politiske indhold, der er det interessante og det afgørende, og derfor ser vi frem til en lovbehandling i det nye år.

Kl. 13:36

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Fru Pernille Skipper for en kort bemærkning.

Kl. 13:36

Pernille Skipper (EL):

Tak. Det er jo ikke overraskende, at Det Konservative Folkeparti synes, det fortsat er en god idé at begrænse adgangen til aktindsigt i forhold til rådgivning af ministre, så det vil jeg egentlig ikke spørge så meget til. Der var jo en frygtelig debat tilbage i 2010, hvor Det Konservative Folkepartis daværende minister blev kritiseret for det lovforslag, der blev fremsat. Nu er der så en politisk aftale, hvor man siger at der skal bruges nogle andre ord, så jeg kunne bare godt tænke mig at høre: Er det hr. Tom Behnkes opfattelse, at det, vi får, når vi får det nye lovforslag at se, er ændret i forhold til det, der blev fremsat i 2010?

Kl. 13:37

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ordføreren.

Kl. 13:37

Tom Behnke (KF):

Det vil jeg ikke udelukke. Jeg har ikke set det pågældende lovforslag i sin konkrete tekstform, så det kan jeg jo ikke sådan stå her og rede-gøre for. Jeg kan bare sige, at for Det Konservative Folkepartis vedkommende havde vi den samme politik før valget, under valget og efter valget. Vi mener stadig væk, at det, som betænkningen lægger op til, nemlig en enstemmig indstilling om, at vi skal have en nyaf-fattelse af offentlighedsloven, er der stor opbakning til. Det udvalg, der sad og lavede betænkningen, har jo sådan set skrevet det meget præcist, og det har vi lagt os meget tæt op ad.

At der så kan blive ændret nogle kommaer undervejs, ja, det vil altid kunne ske. Det, jeg kan forstå, er, at der bliver en præcisering af § 24, og at man indskærper, at den, som det bliver sagt, skal fortolkes snævert. Altså, § 24 må ikke være et gummistempel, så ministeriet bare i alle sager kan sidde og stemple på alting og sige: Så kan der ikke være aktindsigt. Der skal virkelig være en god grund til, at der ikke er aktindsigt. Det vil sige, at udgangspunktet er, at der er aktindsigt, og så er der nogle undtagelser, og de undtagelser skal være veldokumenterede og velunderbyggede. Ellers kan man ikke lave en undtagelse og sige nej til aktindsigt.

Kl. 13:38

Kl. 13:40

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 13:38

Kl. 13:40

Pernille Skipper (EL):

Jeg er sikker på, at det svar næsten ordret var det, der blev givet tilbage i 2010. Der fik man også at vide, at det ikke måtte være et gummistempel. Det var meget restriktivt, at det skulle forstås, osv.

Det, jeg godt kunne tænke mig at høre om, og det, jeg spørger til, er egentlig ikke, hvordan hr. Tom Behnke forudser at den kommende nye § 24 bliver udformet i ord, men hvordan den bliver i indhold. Indebærer den politiske aftale, som Det Konservative Folkeparti sammen med Venstre har indgået med regeringen, at den kommende § 24 vil være mere eller mindre restriktiv end den § 24, der blev fremsat her i salen i 2010?

Kl. 13:39

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Ordføreren.

Kl. 13:39

Tom Behnke (KF):

I forhold til ordlyden af L 90 vil den være mere restriktiv. Under behandlingen af L 90 og udvalgsbehandlingen osv. var der jo lange, lange drøftelser, og det, man dér nåede frem til at der skulle være af ændringer, mener jeg var mindre restriktivt i forhold til det, der nu kommer til at ske. Men hæng mig ikke op på rækkefølgen af, hvornår det skete. Det, der kommer til at gøre sig gældende, er, at indholdet og meningen med § 24 er den samme.

Men for at alle nu kan være helt sikre og trygge ved, at det, man mener med § 24, ministerbetjeningsreglen, er, at som udgangspunkt er der aktindsigt, og at der så er nogle undtagelser, og at undtagelserne skal fortolkes meget snævert, kan jeg sige, at det gør sig gældende både i forhold til det, som betænkningen lægger op til; det, som lovforslag L 90 lagde op til; det, som kompromiset, som man ikke nåede i hus med, før der blev udskrevet folketingsvalg, lagde op til; og det, som det nye lovforslag vil lægge op til, hvad angår § 24. Det er det samme mål, man jagter, men der har været et behov for tekstmæssigt at præcisere § 24, så ingen kan være i tvivl om, at det er det, man mener.

Kl. 13:40

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Fru Pia Adelsteen.

Kl. 13:40

Pia Adelsteen (DF):

[Lyddudfald] ... over ordførerens ordvalg, eller jeg ved ikke, om jeg studser, men det er det her med mulighed for politikudvikling. I de 10 år, V og K sad i regering, var der ikke nogen politikudvikling på det tidspunkt? Der havde man jo den eksisterende offentlighedslov, så der skete ingenting i 10 år eller hvad? Jeg er sikker på, at jeg kan få andre partier til at sige, at det er rigtigt, men jeg vil godt høre ordføreren sige det.

Kl. 13:40

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Ordføreren.

Kl. 13:40

Tom Behnke (KF):

Jo, det var der.

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Fru Pia Adelsteen.

Pia Adelsteen (DF):

Hvor er det så, at det rum, som man søger, mangler? Altså, man søger et fortrolighedsrum, hvor man kan lave politikudvikling. Man har politikudviklet i de 10 år, man selv sad i regering, så hvad er det, der helt præcist mangler?

Kl. 13:41

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Ordføreren.

Kl. 13:41

Tom Behnke (KF):

Det, der mangler er en præcisering af de regler, som allerede gælder i dag, nemlig om, at hvis en minister i sit departement får nogle informationer, er der ikke aktindsigt, men hvis han får det fra en styrelse eller et direktorat, der har et andet matrikelnummer, altså bor i et andet hus, et andet sted i byen eller i landet, så bliver det med den gældende lovs formulering tolket, som om det er fra én myndighed til en anden myndighed, og så er der i princippet aktindsigt. Det er jo ikke hensigtsmæssigt.

Det er jo ikke hensigtsmæssigt, at vi ikke kan indrette den offentlige sektor på en smart måde og lægge ting ud i styrelser, direktorater osv. Det er faktisk en moderne, smart måde at indrette den offentlige sektor på. Men den oprindelige lovs formuleringer var kun møntet på selve departementet. Når man så splitter departementet op på flere matrikler, får man uoverensstemmelse mellem, hvad der er lovtekst, hvad der er meningen med det, og det har været svært igennem tiderne at håndtere, når folk har bedt om at få aktindsigt. Nu præciserer vi bare, at den gamle regel, den gamle lov, det, der var meningen, er det, vi viderefører i en moderne form.

Kl. 13:42

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Jeg siger tak til ordføreren. Så er det justitsministeren.

Kl. 13:42

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand, og tak for en rigtig god debat. Som vi jo alle sammen har hørt, har debatten i høj grad drejet sig om den såkaldte ministerbetjeningsregel. Så lad mig derfor understrege, at netop også lige nøjagtig det centrale punkt, altså spørgsmålet om ministerbetjeningsreglen, er et kernepunkt i den politiske aftale, der er lavet mellem regeringspartierne, Venstre og Konservative, og som betyder, at ministerbetjeningsreglen skal præciseres, således at det gøres endnu klarere, i hvilke tilfælde den undtagelsesregel, som der er tale om, rent faktisk kan finde anvendelse.

Som en konsekvens af det vil, som jeg også været inde på, begrebet ministerbetjening ikke blive anvendt i det kommende lovforslag. Hensigten med præciseringen er, at det så tydeliggøres, at bestemmelsen skal fortolkes restriktivt og anvendes restriktivt, og det vil bidrage til, at bestemmelsen ikke bliver anvendt forkert i praksis. Hvorfor nu det? Fordi aftaleparterne har lyttet til den debat, der har været, og det bliver nu som sagt slået fast, at ministerbetjeningsreglen på ingen måde – på ingen måde – er og skal være en blanko-check for centraladministrationen.

Der har været sagt meget heroppe fra Folketingets talerstol. Noget af det, der har overrasket mig mest, er, at et æret medlem af dette Ting mere eller mindre drog sammenligninger mellem en tidligere

premierminister i Italien, Silvio Berlusconi, og så det, der nu ligger her til drøftelse i dag. Jeg vil sige, at man skal høre meget. Folketingets tidligere ombudsmand har siddet i spidsen for en bredt sammensat kommission, der nøje har vurderet og afvist alle spørgsmål om aktindsigt og kommer med et forslag, som på 26 områder udvider mulighederne for offentlighedens adgang til den offentlige forvaltning og på 5 områder indskrænker dem. At det skulle være noget, man kunne tegne et sådant billede af, må jeg sige faktisk overrasker mig en hel del.

Det her er grundlæggende en god aftale. Det er en aftale, som giver øget åbenhed. Det er en aftale, som betyder, at der sker præciseringer i lyset af den debat, der har været. Det er en aftale, der sikrer, at den afgørende knast, der var i debatten, altså begrebet ministerbetjening, bliver fjernet, og at det slås fast, at den skal fortolkes restriktivt.

Så er det en aftale, som bygger på det, som Offentlighedskommissionens betænkning også har som en helt central forudsætning, nemlig at der er behov for et fortroligt rum, hvor vi som politikere kan arbejde med vores ideer, med vores visioner for, hvordan samfundet skal udvikle sig. Det er der behov for.

Så er det en aftale, som understreger vigtigheden af, at det, der er sket, er, at centraladministrationen har forandret sig, at der er en ny struktur. Så når man ønsker en offentlighedslov, som er moderniseret; når man ønsker at bevare et fortroligt rum omkring folketingspolitikernes arbejde, så må man selvfølgelig tage det med i indretningen af de undtagelser, der skal være fra hovedreglen om aktindsigt.

Så derfor er det her grundlæggende en god aftale, der udbygger åbenheden i den offentlige forvaltning, og jeg synes selvfølgelig, det er meget tilfredsstillende, at mere end to tredjedele af Folketingets medlemmer nu står bag den her aftale.

Så er Offentlighedskommissionen lovudkast selvfølgelig også udtryk for et kompromis. Der er jo sket, og det kan man læse, hvis man læser det, en nøje og grundig drøftelse af de balancer, der selvfølgelig er i det her spørgsmål: på den ene side selvfølgelig hensynet til offentligheden og på den anden side hensynet til det, at vi selvfølgelig skal have en beslutningsdygtig forvaltning. Den balance er der jo også i den nuværende offentlige lov. Det, der er det nye, er, at man indretter det nye udkast efter så at sige nyudviklingen i centraladministrationen. Der synes jeg at balancen er fundet og at balancen er rigtig.

Den aftale, som altså mere end to tredjedele af Folketinget står bag, synes jeg bestemt er god. Det kommer nok ikke som nogen overraskelse. Den er god, fordi den tager hånd om den debat, der var, nemlig at der var bekymring for, at ministerbetjeningsreglen var en blåstempling. Det har vi nu fået præciseret at der ikke er tale om, og derfor bliver den så stærkt diskuteret § 24 også ændret.

Kl. 13:47

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er en kort bemærkning fra fru Pia Adelsteen.

Kl. 13:48

Pia Adelsteen (DF):

Tak for det. Jeg har svært ved at forestille mig, at offentlighed skulle kunne forringe lov kvaliteten. Indholdet i den foreslåede § 24 savner for mig at se enhver begrundelse – det sagde justitsministeren tilbage i 2010. Jeg vil godt spørge: Hvad er der sket siden 2010 og frem til, at den her aftale blev indgået, ud over at hr. Morten Bødskov er blevet justitsminister?

Kl. 13:48

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ministeren.

Kl. 13:48

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg har godt lagt mærke til, at de partier, som ikke er med i aftalen, har cyklet lidt rundt i det her citat. Jeg vil gerne sige, at jeg intet har at fortryde ved det citat overhovedet. Der er intet at komme efter. Det her var en debat, som handlede om lige nøjagtig det, som den her aftale tager hånd om, nemlig at der var behov for at præcisere den såkaldte ministerbetjeningsregel. Det var det, hele debatten handlede om.

Det ved fru Pia Adelsteen ganske udmærket godt, fordi hun lige som jeg var en del af den debat – det var det, debatten handlede om, og det er det, der nu er taget højde for med den aftale, som foreligger, altså at der sker en præcisering, og at vi sikrer, at det her ikke kan hverken forstås, benyttes eller opfattes som en blåstempling af, at man kan undlade at give aktindsigt i snart sagt alting. Det er jo det, der er hele pointen med den præcisering, som nu kommer til at ske, og som har været bredt ønsket i den debat, som der har været om det her.

Kl. 13:49

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 13:49

Pia Adelsteen (DF):

Så det der med, at det savner enhver begrundelse, var bare sådan lidt ekstra guf til journalisterne, kan jeg forstå på det hele, for egentlig manglede man bare en præcisering. Det er det, justitsministeren står og siger nu: debatten dengang gik ud på en præcisering. Det gjorde den ikke for mig, vil jeg bare sige, under ingen omstændigheder – det gjorde den altså ikke. Den gik ud på, at § 24 var og stadig er, også selv om der er lavet en aftale, et gummistempel, og det forbliver den.

Jeg kan simpelt hen ikke forstå, at man nu vælger at lukke af i de ministerier, hvor vi har styrelser osv., som har fungeret ganske glimrende i mange år, og hvor der trods alt er kommet lovforslag ud, som både har været gode og dårlige – sådan er det jo, afhængig af politisk holdning – ligesom Justitsministeriet lukker af i stedet for at åbne op.

Altså, det er den opfattelse, jeg helt klart har, og det er derfor, jeg spørger igen: Hvad er det helt præcist, der er sket fra 2010 til nu ud over, kan jeg forstå, en præcisering, når den nuværende justitsminister dengang sagde: savner for mig at se enhver begrundelse?

Kl. 13:50

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ministeren.

Kl. 13:50

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg har redegjort for, i hvilken kontekst min udtalelse skal forstås. Jeg ser ikke nogen som helst konflikt mellem den udtalelse og det resultat, der ligger i den aftale. Der er sket en præcisering af spørgsmålet, nemlig § 24, og det er det helt afgørende.

Her handler det jo om, at man igennem mange år har haft sagkyndige folk til at sidde og kigge på, hvordan man kan sikre en rigtig balance mellem hensynet til offentligheden og det hensyn, som også i dag er i offentlighedsloven, om, at man skal have muligheder for at have en beslutningsdygtighed. Den balance har man fornyet, fordi centraladministrationen har udviklet sig, og det er det, det her grundlæggende handler om. Så der er på baggrund af en debat sket en præcisering af lige nøjagtig det her spørgsmål, således at det *ikke* skal forstås som et gummistempel eller en blåstempling til at undtage snart sagt alle offentlighedens muligheder for indsigt.

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll for en kort bemærkning.

Kl. 13:51

Det kan godt være, jeg har lidt forvirring omkring det danske sprog, men jeg håber, justitsministeren kan opklare, hvordan de to ting hænger sammen.

Kl. 13:51

Det spørgsmål, jeg gerne vil stille, handler om, at vi jo selv har nedsat en skattekommission. Synes justitsministeren ikke, at det er vigtigt, at en sag som skattesagen, som kører i denne tid, ser dagens lys? Synes justitsministeren ikke, at det er vigtigt?

Kl. 13:54

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Er der noget i den offentlighedslov, som vil blive præsenteret, man ville kunne få aktindsigt i, og som man ikke ville kunne få aktindsigt i efter VK-regeringens forslag til offentlighedslov?

Kl. 13:51

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):
Ministeren.

Kl. 13:54

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ministeren.

Kl. 13:52

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg tror ikke, det er på sin plads, at jeg som justitsminister begynder at svare på spørgsmål, der relaterer sig til en kommission, der sidder og arbejder i de her dage og måneder.

Kl. 13:54

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg er af den opfattelse, som også hr. Tom Behnke gav udtryk for, at det, der har været hovedformålet med aftalen, har været at sikre en præcisering. Meningen er sådan set den samme, altså med ministerbetjeningsreglen. Meningen er den samme, og den ligger fuldstændig i forlængelse af Offentlighedskommissionens betænkning, nemlig at der er behov for et fortroligt rum omkring ministre, og at der er behov for et fortroligt rum omkring folketingsmedlemmer, altså hvor man i fortrolighed kan afprøve ideer, trykprøve processer og sikre, at man når et niveau af beslutningsdygtighed. Det er jo det, det her handler om, og som debatten handlede om.

Debatten handlede om spørgsmålet om, om § 24 så at sige bare var elastisk i metermål eller en blåstempling til at udelukke snart sagt alt fra aktindsigt. Og det bliver nu præciseret med den aftale, som altså mere end to tredjedele af Folketingets medlemmer står bag.

Kl. 13:53

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 13:53

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er meget godt forsøgt, men det er jo ikke rigtigt. Altså, der er jo et fortroligt rum, og det ved justitsministeren godt. Det har vi også i fællesskab nydt godt af. Der er et fortroligt rum allerede i dag.

Det er sådan, at jeg stillede et spørgsmål, og jeg kan forstå, at selv om justitsministeren ikke ønsker at bruge ord som ja og nej, så var svaret nej. Der er intet, man kan få aktindsigt i efter den nye offentlighedslov, som man ikke ville have kunnet få aktindsigt i efter VK-regeringens offentlighedslov. Svaret er nej. Ergo er De Radikale og SF blevet snydt – tak for opklaringen.

Kl. 13:53

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Ministeren.

Kl. 13:53

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg tror ikke, at der var noget spørgsmål.

Kl. 13:53

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Fru Pernille Skipper for en kort bemærkning.

Kl. 13:53

Pernille Skipper (EL):

Jeg er nu lige så forundret som den forrige spørger over, hvordan det, at noget savner enhver begrundelse, lidt efter kan blive til, at man bare savnede en præcisering.

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Fru Pernille Skipper.

Kl. 13:54

Pernille Skipper (EL):

Jamen nu er det jo det, vi snakker om. Vi snakker jo om, hvilke sager der vil kunne komme frem og se dagens lys og blive undersøgt for embedsmisbrug. Altså, man må vel godt have en holdning til, om det er godt, at oplysningerne i det mindste kommer frem, så det kan blive undersøgt. Det mener jeg da også at justitsministeren må have, og eftersom vi i fællesskab har nedsat en kommission, må jeg også antage, at det trods alt er noget, der er værd at undersøge, og derfor er det fint, at oplysningerne er kommet frem.

Derfor har jeg så svært ved at forstå, hvorfor man nu vil fremsætte et lovforslag, som vil betyde, at sådan en sag *ikke* kan komme til at se dagens lys, for vi ved alle sammen godt, at den sag startede, fordi der var nogle journalister, der fik aktindsigt i nogle kalendere.

Summa summarum: Hvad er det, der har ændret sig siden 2010, ud over at justitsministeren er blevet justitsminister?

Kl. 13:55

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Justitsministeren.

Kl. 13:55

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det, debatten jo også handlede om, var rækkevidden af § 24, altså ministerbetjeningsreglen. Det, der var diskussionen, var, hvordan man kan sikre, at det ikke bliver elastisk i metermål og ikke bliver en blåstempling af, at den til enhver tid siddende regering vil kunne undtage snart sagt alt fra muligheden for aktindsigt.

Derfor har der jo fra flere sider været ønske om, at der skulle ske en præcisering. Der har også fra flere sider været ønske om, at det skulle slås fast, at det ikke bliver blåstempling eller elastisk i metermål. Og det er lige nøjagtig det, der sker nu. Det bliver understreget. Begrebet ministerbetjening vil ikke være at finde i det lovforslag, der bliver fremsat. Det bliver understreget, at her er der tale om noget, der skal fortolkes restriktivt, og som ikke er en blankocheck.

Det er jo rigtigt, som hr. Simon Emil Ammitzbøll sagde – jeg tror, det var i den kommentar, han kom med – at der også i dag er et fortroligt rum omkring ministre, når det handler om interne dokumenter. Men pointen er jo netop, at der i særlig grad de sidste 25 år er sket det, at centraladministrationen har udviklet sig, således at der altså er behov for at udvide den undtagelse fra hovedreglen om aktindsigt, der er i dag.

Det er jo det, der er hele pointen. Det er jo det, der er det bærende princip i Offentlighedskommissionens betænkning, hvor Folketingets tidligere ombudsmand altså i 7 år har siddet i spidsen for arbejdet – mere end 1.200 sider er der kommet ud af det – med et lovforslag, som den aftale, regeringen har lavet med Venstre og Konservative, vil bygge på.

Kl. 13:57

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Tak til ministeren. Så er det ordføreren for forespørgerne, fru Pernille Skipper.

Kl. 13:57

(Ordfører for forespørgerne)

Pernille Skipper (EL):

Tak, formand. Tak for debatten, tak for svaret fra justitsministeren.

Vi har kredset noget om, hvad det er, der er sket siden 2010, hvor den nuværende justitsminister sagde, at forslaget om at undtage ministerbetjening fra aktindsigt, altså den politiske rådgivning af ministre, savnede enhver begrundelse. Nu kan vi så forstå i dag, at den savnede nok ikke enhver begrundelse, den savnede bare en præcisering, og det var det, den nuværende justitsminister mente.

Vi har også forsøgt at finde ud af, hvad det er, der er den politiske årsag til, at man vil undtage ministerbetjening eller politisk rådgivning af ministre for aktindsigt. Der er behov for et fortroligt rum, er der blevet sagt fra flere ordføreres side, fra justitsministerens side. Der er behov for et fortroligt rum, hvor man kan udvikle politik og ideer. Men der har ikke været en eneste på den her talerstol, der har kunnet komme med et eksempel på, hvornår der ikke har været det rum efter de nugældende regler. Der er ikke en eneste, der har haft et eksempel på, hvordan aktindsigt eller åbenhed har generet politikudviklingen. Og som den nuværende justitsminister sagde i 2010, så kan åbenhed jo altså ikke forringe lovkvaliteten, men det kan man åbenbart, når man selv sidder på ministertaburetten.

Konkret har der været flere eksempler tilbage i 2010, da man behandlede det første lovforslag til en ny offentlighedslov. Der tog man nogle skandalesager, nogle sager, hvor der havde været embedsmisbrug eller magtmisbrug, sendte dem ind og spurgte, om man med den her mail, det her stykke papir, der gjorde, at man fik indsigt, ville kunne få aktindsigt i det efter lovforslaget. De papirer kom tilbage med tykke, sorte streger over alting. Det er helt tydeligt, at de sager ikke ville have set dagens lys, hvis det forslag fra 2010 havde været virkelighed. Det er det, der er bekymringen. Bekymringen er, at sager, hvor ministre og embedsmænd ikke overholder reglerne, forbliver mørklagte, så vi ikke kan stille de ansvarlige til ansvar.

Så får vi at vide, at nu handler det om, at det ikke længere er en blankocheck, det er ikke elastik i metermål, og så vil jeg gerne høre, om vi på et tidspunkt kan få en garanti for, at hvis vi laver den samme test, hvis vi tager de samme sager, når vi ser regeringens lovforslag, sender dem ind og beder om at få dem tilbage i den form, som de ville få efter den nye offentlighedslov, så vil regeringen, Venstre og Konservative genoverveje det lovforslag, hvis de kommer tilbage endnu en gang med tykke, sorte streger henover.

Jeg skal huske at bemærke, at alle forespørgerne jo sådan set er enige i, at der var masser af gode ting i det forslag til offentlighedslov, der lå i 2010. Der er blevet nævnt f.eks. åbenhed omkring postlister, der er nogle flere ting, der bliver inddraget. Ja, det er rigtigt, og den nugældende offentlighedslov er også gammel, og der er ting i den, som kan øge åbenheden. Så er det, at det er så svært at forstå, hvorfor man vil bevare de få torne, som gør, at det reelt bliver en indskrænkning, og som virkelig har potentiale til at skjule embedsmisbrug, fejl, magtmisbrug i den offentlige forvaltning.

Embedsmænd er ikke politikere, og når vi taler om et fortroligt rum til at udvikle politik, og at det rum skal skabes omkring ministre og embedsmænd, så er det vigtigt at holde sig for øje, at embeds-

mænd er ikke politikere. Møder mellem embedsmænd og ministre er ikke det samme som møder i Dansk Folkepartis folketingsgruppe. Det er nogle andre ting, de laver. Embedsmænd har pligt til en saglig rådgivning og til at hjælpe på sagligt grundlag, ikke til at være politikere, og det er grunden til det politiske rum eller det fortrolighedsrum, som ministrene nu engang har behov for, hvis de vil kaste bolde op og ikke gribe dem alle sammen, for ellers må de gøre det enten i åbenhed, eller også må de gøre det med deres egen folketingsgruppe.

Jeg håber, at ministeren på et tidspunkt vil give os en garanti for, at det forslag til offentlighedslov, der kommer fra regeringen, vil sørge for, at åbenheden reelt vil blive øget, og hvis vi laver testen med de mange skandalesager og sender dem igennem systemet og de ikke holder vand, så vil regeringen genoverveje deres lovforslag.

Kl. 14:02

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Tak. Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så er forhandlingen er sluttet.

Afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted tirsdag, den 13. november 2012.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 44:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om aktiv socialpolitik. (Midlertidig ændring af kommunernes medfinansiering af arbejdsløshedsdagpenge og kon-tanthjælp).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 26.10.2012).

Kl. 14:03

Fjerde næstformand (Anne Baastrup):

Fru Ulla Tørnæs som ordfører for Venstre.

Kl. 14:03

Forhandling

(Ordfører)

Ulla Tørnæs (V):

Jeg tror faktisk ikke, at jeg røber nogen hemmelighed ved her i Folketinget at indrømme, at det hører til sjældenhederne, at jeg er fuldstændig enig med regeringens venner i LO, men det er jeg faktisk i den her sag, for ser man på LO's hørings svar, kan det faktisk ikke siges mere præcist, hvorfor dette lovforslag er et dårligt lovforslag. Jeg vil tillade mig at læse en ganske kort sentens op fra LO's ganske udmærkede hørings svar:

»Forslagene om at suspendere og eventuelt afskaffe reglerne om rettidighed og de tilknyttede refusionsregler er imidlertid uhensigtsmæssige, da de svækker den aktive arbejdsmarkedspolitik og princippet om ret og pligt til aktivering.

Både den lediges ret til et aktiveringstilbud og den arbejdsløses pligt til at tage imod et aktiveringstilbud nødvendiggør, at der foreligger et aktivt tilbud til tiden. Reglerne er en garant for, at alle arbejdsløse modtager en relativt hurtig aktiv indsats, som kan hjælpe dem hurtigere i job. At den aktive indsats overordnet set virker, understøttes af de nyeste undersøgelser af effekterne af både samtaler og aktivering.

En svækkelse af reglerne om rettidighed og de tilknyttede refusionsregler vil således betyde, at nogle arbejdsløse vil få hjælp senere i

ledighedsforløbet, hvilket igen vil svække beskæftigelsen og arbejdsudbud.»

Bedre kan det faktisk ikke siges. Det synes jeg ikke. Jeg er fuldstændig enig. Det her er et dårligt forslag, der helt klart forringer vilkårene og dermed også mulighederne for de ledige til at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Samtidig forringer det også de lediges rettigheder, som LO så glimrende påpeger.

I lyset af de økonomiske vismænds rapport, som jo udkom her forleden, forstår jeg faktisk ikke, hvorfor regeringen med lovforslaget her lægger op til at forringe det, vi kender som den aktive beskæftigelsespolitik, og det, vi ved virker. For vismændene skriver jo, jævnfør Beskæftigelsesministeriets hjemmeside, at hyppig kontakt og samtaler hjælper ledige i beskæftigelse, at samtaler bidrager til at nedbringe det generelle ledighedsniveau under en lavkonjunktur. Vismændene mener derfor, at det bør overvejes at udvide brugen af samtaler i den nuværende konjunktursituation.

Derfor begriber jeg virkelig ikke, hvordan regeringen kan finde på at fremsætte et lovforslag som det, vi har til behandling her. Vi støtter ikke lovforslaget. Vi er enige med LO og vismændene. Vi er enige i, at det vil betyde væsentlige forringelser af de lediges vilkår.

Når alt det så er sagt, er vi naturligvis altid parate til at afbureaukratisere beskæftigelsespolitikken, men afbureaukratisering må efter vores opfattelse ikke ske på bekostning af de lediges rettigheder og dermed de lediges muligheder for at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Tak.

Kl. 14:06

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke nogen korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 14:06

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Som socialdemokrater og som en del af regeringen er vi stillet over for en stor og vigtig udfordring: et arbejdsmarked præget af stor ledighed.

Det seneste årtis beskæftigelsespolitik har været gennemsyret af mistro til systemet imødegået af mere og mere kontrol. Det vil Socialdemokraterne lave om på. Vi ønsker et beskæftigessystem, der giver kommunerne større fleksibilitet og mulighed for at tilrettelægge en særskilt indsats. Vi er selvfølgelig nødt til at sikre, at rammerne for indsatsen er i orden. Og derfor skal vi bl.a. have fokus på at skabe bedre muligheder for uddannelse og opkvalificering til de langtidslidende. Men det er dog i høj grad også vigtigt, at tilliden til systemet bliver genoprettet.

Kommunerne spiller en meget afgørende rolle, når det handler om at få ledige i arbejde. De har dog i de seneste år været hæmmet af unødigt administrativt arbejde, som fjerner fokus fra deres egentlige opgave. Det er derfor også vigtigt, at vi har et fremadrettet mål om, at reglerne på beskæftigelsesområdet skal være enklere for kommunerne. Det skal være nemmere for kommunerne at vægte hensynet til den enkelte borgers behov højere end hensynet til de unødige tunge administrative byrder. Derfor er Socialdemokraterne glade for, at kommunerne i de kommende år får større fleksibilitet og mulighed for at tilpasse sagsbehandlingsforløbet, så vi på bedst mulig måde sikrer, at de ledige bliver hjulpet godt på vej mod et nyt arbejde.

Lovforslaget følger naturligt i hælne på en række initiativer på beskæftigelsesområdet. Allerede i starten af dette år blev der foretaget nogle nødvendige ændringer på området som f.eks. nedsættelse af varighedskravet til ret og pligt-tilbud, der ligesom dette lovforslag giver kommunerne øget mulighed for at tilpasse sig den enkelte lediges situation.

Med lovforslaget suspenderes reglerne om strafrefusion i tilfælde af, at dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere efter lovgivningen ikke

har modtaget tilbud fra kommunen til tiden. Loven vil være gældende for 2013 og 2014, og der gives derfor mulighed for, at reglerne på området kan tages op til revidering. Med suspensionen sikrer vi, at kommunerne ikke belemres med bøder for et regelsæt, som vi – i et samarbejde med Kommunernes Landsforening – fremadrettet ønsker at forenkle og forbedre. Det er en forenkling, der kan være med til i højere grad at vægte hensynet til det, der egentlig er kommunernes vigtigste opgave i den her forbindelse, nemlig en sagsbehandling, der får de ledige i arbejde. Socialdemokraterne kan derfor støtte lovforslaget.

Kl. 14:09

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke nogen korte bemærkninger, og den næste ... nå, fru Ulla Tørnæs.

Kl. 14:09

Ulla Tørnæs (V):

Godt nok meldte jeg mig lige til sidst i talen, for jeg sad og ventede på, at den socialdemokratiske ordfører forholdt sig til LO's hørings-svar. Nu er det jo sådan, at vennerne i LO faktisk siger, at det her er et forslag, som forringer de lediges vilkår, og når nu hr. Lennart Damsbo-Andersen ikke selv bringer det på bane, vil jeg gerne benytte lejligheden til at spørge, hvilket indtryk hr. Lennart Damsbo-Andersen har af LO's høringssvar, og hvilke bemærkninger han har til det.

Kl. 14:10

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ordføreren.

Kl. 14:10

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er selvfølgelig noget, jeg har overvejet, men jeg synes, at når man kigger – og det skal man nogle gange gøre – på det store perspektiv og ser på, hvad der er mulighederne, og hvad der er begrænsningerne, så er det afgørende for, at vi kan få et beskæftigessystem, der kommer til at fungere ordentligt, at vi får ændret på reglerne. Og så kan vi ikke samtidig med det, for at sige det rent ud, udskrive dummebøder til kommunerne for nogle ting, som vi dybest set ikke ønsker at de skal lave.

Kl. 14:10

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Fru Ulla Tørnæs.

Kl. 14:10

Ulla Tørnæs (V):

Så det er rigtigt forstået, at Socialdemokraterne ikke er enige i LO's indstilling til lovforslaget her, bare så det bliver skåret helt ud i pap?

Kl. 14:10

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Ordføreren.

Kl. 14:10

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Vi er enige med LO, for så vidt angår, at ledige skal have de rigtige tilbud. Men hvad angår måden, man skal gøre det på, er vi ikke enige med LO.

Kl. 14:11

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Nu er der ikke flere korte bemærkninger. Så er det hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:11

Kl. 14:15

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det her lovforslag går ud på, at man suspenderer reglerne for kommunernes refusion, hvis ikke de afholder aktivering og giver tilbud til tiden til dagpengemodtagere og kontanthjælpsmodtagere. Det er sådan i dag, at hvis ikke kommunerne lever op til de regler, der er, så skal kommunerne selv afholde alle udgifterne hundrede procent. Det er så det, man suspenderer. Man har i forbindelse med kommuneaftalerne indgået en aftale med kommunerne om, at de ikke skal straffes, hvis ikke de overholder de aktiveringsregler, der er.

Når man så ser på, som der også er blevet sagt, at LO mener, at det vil gå ud over den indsats, der er for de ledige, at man lader dem i stikken, så må man jo også erkende, at når man snakker med ledige udeomkring, er selvfølgelig forskel på holdninger. Der kan sagtens være nogle ledige, der siger: Kan vi ikke bare få lov til at gå og passe os selv? Det er egentlig dejligt. Men jeg har også snakket med mange ledige, der siger: Det er godt nok træls at gå hjemme, så er det bedre at komme ud i en eller anden aktivering. Men det skal selvfølgelig være de rigtige tilbud. Det skal jo ikke bare være, at man kommer ind og sidder på en stol i 4 uger og bliver gemt væk. Det er jo ikke det. Der skal jo være noget indhold i det tilbud. Det kan være virksomhedsaktivering eller den slags, hvor der er noget indhold og man kan se noget fornuft i, at man kommer ud, og hvor man har noget at stå op til i dagligdagen. Men her er der en stor risiko for, at man bliver glemt og at kommunerne ser stort på det. Nu får de refusionen, og så behøver de ikke at have så travlt med at aktivere de ledige. Det er den risiko, der er, og det er det, som jeg også har hørt i hvert fald vores kommunale folk sige.

Jeg kan bare ikke lade være med at tænke på, hvorfor det skal være sådan, at man ikke skal gøre den indsats over for de ledige, der kan være med til at føre dem tilbage til arbejdsmarkedet. Nu har vi jo lige behandlet akutpakken, hvor der skal være indsats over for de ledige, for dagpengemodtagere, for at få dem tilbage til arbejdsmarkedet. Og her slækker man så og siger til kommunerne: I behøver ikke gøre en indsats, for nu får I alligevel refusionen. Hvorfor skulle de så gøre en indsats for dagpengemodtagere og kontanthjælpsmodtagere? Det er svært at få til at hænge sammen, og jeg forstår godt, at LO er lidt utilfredse med de tiltag.

Men jeg kan så også tolke det sådan, at regeringen har ligget under for deres kommunale folk, som siger: Det her koster jo kommunen nogle penge, og det er en måde, I kan hjælpe os med økonomien på. Det har jeg også forståelse for.

Men i Dansk Folkeparti kan vi ikke støtte forslaget. Vi mener, det er en forkert vej. Man skal selvfølgelig se på, hvilke aktiverings-tilbud man giver de ledige, men man skal ikke lade stå til ude i kommunerne og sige, at nu behøver man ikke at aktivere længere, man får alligevel tilskuddet. Det var jo der, man havde hånd i hanke med kommunerne: Hvis ikke I gør det, I skal, så mister I tilskuddet. Det er slut nu, og man lader bare stå til.

Så bliver det spændende at se, når der er gået de her 2 år, hvor mange der så ikke har fået tilbuddene. For kommunen kan jo reelt lade være med at lave tilbud i 2 år over for de ledige. De behøver det ikke, for de får refusionen alligevel. Det er noget skidt, og det hjælper ikke de ledige. Det hjælper ikke nogen til at komme ud på arbejdsmarkedet, at man lader dem passe sig selv. Det var bedre at gå den anden vej og se på, hvordan vi kan styrke de tilbud, der bliver givet – sørge for, at det er fornuftige aktiveringstilbud, der gives til de ledige, og at det er de rigtige tilbud, og at de bliver givet til tiden, så de ledige ikke bare går hjemme og sumper uden at have noget at se frem til at skulle gøre.

Så som sagt: Dansk Folkeparti kan ikke støtte forslaget.

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke nogen korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Den næste ordfører er Nadeem Farooq.

Kl. 14:15

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Vi har tillid – også til kommunerne. Radikale Venstre mener, at det er en god idé at løsne grebet om kommunernes beskæftigelsesindsats. Jeg er overbevist om, at vi bliver glade for den beslutning, vi træffer nu, når vi går den efter i sømmene på et senere tidspunkt.

Helt overordnet er det vigtigt, at de ledige får samtaler til tiden, at de får samtaler rettidigt. Arbejdsmarkedspolitikken skal virke. Arbejdsmarkedspolitikken skal sikre, at de ledige kommer i job. Det er helt uanfægtet, det er vi slet ikke uenige i. Det er faktisk en af de helt centrale opgaver for arbejdsmarkedspolitikken og den danske model.

Men det er samtidig også væsentligt at afprøve, at teste, hvordan det går, når kommunerne ikke rigtigt skal leve op til den nogle gange lidt for firkantede måde at se beskæftigelsesområdet på. Det, vi skal huske på, er, at beskæftigelsesområdet er et af de mest lovregulerede områder i dansk politik. Derfor mener Radikale Venstre, at der er rum for – og der er rigeligt rum for – at deregulere den centralt styrede arbejdsmarkedspolitik.

Med dette lovforslag er det ikke første gang, vi adresserer udfordringen, at vores arbejdsmarkedspolitik – hen over en længere periode, forstås – er blevet bureaukratisk og lidt for tung. Vi har tidligere, for nu at rekapitulere, taget mindre, men væsentlige skridt for at forenkle beskæftigelsespolitikken. Må jeg minde om, at vi tidligere på året behandlede L 85, hvor vi valgte at vise kommunerne tillid ved at åbne for digitale løsninger.

Afbureaukratisering handler om mange ting. Først og fremmest er det vigtigt, at vores kommuner kan frigøre flere midler til en mere virksom og effektiv jobindsats. Det er helt klart. Det vil jeg så lade de enkelte kommuner selv effektuere og forvalte, for det er de bedst til. Men mindre bureaukrati og mere deregulering handler også om principper for de vilkår, vi byder vores kommunale selvstyre. Her er der noget at komme efter, og det her forslag understøtter dette.

Men der er også en anden og meget væsentlig problematik, som vi bør gøre mere ud af, uanset hvilken side af Folketinget vi sidder i. Det handler om det, som er det nye sort, nemlig den danske samfundsøkonomis kvaler med at løfte produktiviteten. Og hvordan hænger det så sammen? vil nogle tænke. Det er vigtigt, at vores ambition om at forbedre den danske produktivitet ikke kun begrænser sig til den private sektor. Der er i høj grad brug for også at tage fat i den offentlige sektor, når vi skal løfte den samlede produktivitet.

Hvis vi ikke evner at løfte den opgave, får vi ikke alene en skævvridning af forholdet mellem den private og den offentlige sektor, nej, vi bliver simpelt hen fattige alle sammen. Vel vidende, at bundlinjen i den offentlige sektors økonomi og den offentlige sektor generelt er langt mere kompleks end i den private sektor under et, så mener jeg, at afbureaukratisering af arbejdsmarkedspolitikken også skal føre til produktivetsforbedringer – gennem afbureaukratisering.

Så man kan sige, at L 44 virker som et lille forslag. Det kan man godt sige isoleret set, men jeg mener, at det skal ses i det store billede, og i det store billede er L 44 faktisk et meget vigtigt forslag. Med disse valgte ord kan Radikale Venstre støtte lovforslaget.

Kl. 14:19

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke nogen korte bemærkninger, så jeg siger tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Eigil Andersen.

Kl. 14:19

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Jeg synes, det er meget spændende, at Venstre er enig med LO, og jeg afventer med stor spænding, om det betyder, at Venstre er enig med LO fremover i diverse spørgsmål. Der bliver rystet på hovedet, jeg tænkte det nok.

Det, jeg vil sige om selve indholdet af det her, er, at man skal være meget opmærksom på, at selv om noget foregår til tiden, kan det have et meget dårligt indhold. Det, jeg mener med det, er, at på grund af de her meget firkantede regler, som den radikale ordfører, hr. Nadeem Farooq, også nævnte, er der jo sket det, at kommunerne ligesom har været underlagt nogle regler, som i virkeligheden har et nærmest sovjetkommunistisk præg – et præg, som Venstre nu forsvare, kan jeg forstå.

Hvad har det betydet for de arbejdsløse? Det er selvfølgelig det centrale. Det betyder bl.a., som jeg også har nævnt det tidligere fra den her talerstol, at der er mange arbejdsløse, som får en fuldstændig indholdsløs samtale, fordi kommunen mister penge, hvis ikke de bliver afholdt til tiden. Det betyder, at tusindvis af arbejdsløse i Danmark møder op til en samtale, hvor der ikke sker andet, end at kommunen sætter et kryds i et skema, og så er den samtale slut. Men så er der sat et kryds i et skema på det rigtige tidspunkt, og kommunen kan få sin refusion. Men hjælper det den arbejdsløse? Overhovedet ikke. Det er organiseret spild af tid, både for den arbejdsløse og for kommunen. Det er det, man havner i, hvis man har meget firkantede regler, som Venstre så forsvare til min store, store undren.

Så ville det da være meget bedre, hvis det var sådan, at den tid, man brugte på bureaukratiet, på at indkalde til unødvendige samtaler og at sætte kryds i et skema, blev anvendt til at finde frem til f.eks. en arbejdsmulighed for den pågældende arbejdsløse eller finde et kursus frem, som den pågældende kunne have glæde af, med henblik på at stå bedre for at få et job i fremtiden.

Så på den måde synes vi i SF, at det, når man har så firkantede systemer, er klogt at reagere på det og spørge sig selv, om det her kunne fungere på en bedre måde. Så er det selvfølgelig indlysende og klart, at man, hvis resultatet bliver, at de arbejdsløses tilbud ikke er gode nok, eller at de trækker for længe ud, så må man se på systemet igen og så sige: Jamen så kan det være, vi skal indrette det på en anden måde. Men jeg synes, det markerer en god form for åbenhed og fleksibilitet, at man er i stand til at reagere på u hensigtsmæssige regler, som fører til spild af en masse tid og penge, og det her rummer faktisk håbet om, at den arbejdsløse vil få en bedre hjælp, fordi tiden ikke skal bruges på bureaukrati.

Kl. 14:23

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Jeg siger tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Christian Juhl.

Kl. 14:23

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Ejner Holst fra LO og fru Ulla Tørnæs har den holdning, at aktivisering til tiden er vigtigere end aktivisering med indhold og kvalitet. Det er der ikke meget klogskab i. Kommunen gør det, når det kniber med tiden til at få lavet de planer, der skal laves, inden for fristen, at man kaster de arbejdsløse ud i det standardprodukt, man nu engang har liggende i enhver kommune, og så kan de jo bare gå derhen, så man kan få sine penge fra staten. Det gavner hverken de arbejdsløse eller for den sags skyld dem, der er fastansatte. Meget offentlig aktivisering er nemlig med til at skubbe fastansatte ud og placere folk i aktivisering i stedet for. Store dele af den offentlige sektor er dybt afhængige af aktivisering, og man skulle næsten tro, at det er derfor, vi fast-

holder en offentlig aktivisering i Danmark. Der er nemlig næsten aldrig nogen, der får arbejde ud af den slags aktivisering.

Det er noget sniksnak at snakke om ret og pligt i den her sammenhæng, for for de arbejdsløse drejer det sig for 90 procents vedkommende om pligt, og så kan de ellers hoppe og springe alt det, de vil, og råbe om rettigheder, for dem er der næsten ingen af i a-kasse-systemet. Hvis der var det, og hvis det var fru Tørnæs' og LO's hensigt, ville jeg gerne bifalde deres indvendinger.

Jeg er også helt med på at styre kommunernes handlinger, f.eks. i form af bøder osv., men en klog kommune kunne jo sagtens – lad os nu sige, at der fandtes en kommune, der var styret af kloge Venstrefolk, det kunne jo ikke afvises – lave både hurtig og klog aktivisering, aktivisering, der gavned de arbejdsløse, og aktivisering, der blev lavet til tiden. Det behøver de vel ikke have et bødesystem fra staten for at gøre, det kunne man jo bruge sin sunde fornuft til at gøre.

Så vil jeg sige, at når fru Tørnæs og LO siger, at det vil svække beskæftigelsen, så har jeg godt nok svært ved at se, hvordan pokker det kan svække beskæftigelsen. Jeg skal ikke udtale mig om det andet, som også er blevet sagt, nemlig at det svækker arbejdsudbuddet, men det er jeg såmænd ikke så ked af. Det der borgerlige begreb arbejdsudbuddet har ingen fornuftig mening, når man snakker om beskæftigelse. Det handler om at have flest mulige arbejdsløse stående parat til at tage noget arbejde, der ikke er der. Det er totalt meningsløst.

Til sidst vil jeg gerne prøve at læse lidt højt, ikke af et eventyr, men af et brev, som netop er skrevet under af Ejner K. Holst, og som er bilag i den her sag. Han slutter brevet med at skrive, og fru Ulla Tørnæs må gerne lytte efter:

»En af de væsentligste udfordringer i beskæftigelsessystemet i dag er, at nogle af de mest benyttede aktiviseringstilbud hverken indeholder kvalitet eller positive beskæftigelses effekter, mens nogle af de mindst benyttede tilbud har høj kvalitet og giver gode effekter. Det er således afgørende for kvaliteten og effekten af indsatsen, at en ny økonomimodel støtter op om en ny og bedre model for anvendelsen af aktiviseringstilbuddene.«

Altså siger LO's specialist på området: Ja, det ser ikke så godt ud, men på den anden side kan jeg godt se, at det da er fornuftigt at lave en forsøgsperiode. Det kan være, fru Ulla Tørnæs er enig med ham hele vejen, for så er det lidt mere afdæmpet og lidt mere forståeligt, hvad det er, der bliver sagt.

Men Enhedslisten støtter det her forslag, da det giver en fornuftig periode til også at prøve at nå det mål, som LO antyder i sit brev i den her sag.

Kl. 14:26

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke nogen korte bemærkninger, så jeg siger tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Thyra Frank.

Kl. 14:27

(Ordfører)

Thyra Frank (LA):

Jeg er blevet bedt om at læse følgende ordførertale op for ordføreren på området, hr. Joachim B. Olsen, som desværre ikke kan være til stede:

I regeringens aftale med KL om kommunernes økonomi fremgår det, at KL og regeringen er enige om, at det er kommunernes ansvar, at ledige kommer i beskæftigelse. Dette grundvilkår deler vi ikke i Liberal Alliance, hvor vi mener, at det primært beror på den enkelte ledige at finde et arbejde, og at statens opgave er at skabe fornuftige vilkår for virksomhederne, så der kan skabes arbejdspladser.

Den store vægt, der lægges på aktiviseringsindsatsen, når man mener, at det er kommunernes ansvar at finde job til ledige, bliver gjort til skamme, når vismændene ad flere omgange har dokumenteret, at

aktiveringsindsatsen ikke gør den store forskel. Men når man nu har nogle gældende regler, må man også leve op til dem.

Ønsker man et grundlæggende opgør med reglerne for at undgå unødigt og uproduktiv aktivering, vil Liberal Alliance gerne deltage konstruktivt i en dialog om dette. Men at suspendere kravet om, at nuværende regler overholdes, er ikke måden at forbedre beskæftigelsesindsatsen på. Problemet med det nuværende system er ikke, at der stilles kontante krav om overholdelse af tidsfrister til kommunerne, og at suspendere disse krav får ingen i job.

Derfor kan Liberal Alliance ikke stemme for forslaget.

Kl. 14:28

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ingen korte bemærkninger, så jeg siger tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Helle Sjelle.

Kl. 14:29

(Ordfører)

Helle Sjelle (KF):

Da den konservative ordfører, fru Mai Henriksen, desværre ikke har mulighed for at være til stede, skal jeg læse følgende op:

Dette lovforslag er en 2-årig suspension af strafrefusion. Det er reglerne om 100 pct. kommunal finansiering af udgifter til dagpenge og kontanthjælp, hvis tilbuddet om aktivering og samtaler ikke gennemføres rettidigt, som regeringen nu ønsker at suspendere. Begrundelsen er, at det har vist sig tungt at administrere for kommunerne.

Men hvis man ser på, hvad hovedformålet med loven var, ser man, at der jo tydeligt står, at reglerne om rettidighed og strafrefusion blev indført for at sikre, at alle dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere modtager en aktiv indsats med sigte på at hjælpe dem i job.

Generelt er vi i Konservative af den opfattelse, at der ikke skal spares på den aktive beskæftigelsesindsats, som dette lovforslag lægger op til. Ifølge ministeriets beregninger vil man kunne frigøre 20 mio. kr. i 2013. Vi ønsker ikke at spare de 20 mio. kr., og vi mener, at en aktiv beskæftigelsesindsats er vigtig, ikke for kommunerne og ikke for jobcentrene, men for de ledige. Det er de ledige, som har krav på at få de samtaler, de har ret til. Tidligere faldt hammeren i form af en strafrefusion, hvis de lediges krav til samtaler ikke blev fulgt. Den vil regeringen nu afskaffe.

Hvad skal man så udlede bliver konsekvensen af det? Det bliver formentlig ikke sådan, at de ledige får flere samtaler, og det er ærgerligt, for især samtalerne kan gøre en stor forskel for mange ledige. Derudover er vi forundrede over, hvorfor dette lovforslag kommer lige nu. Regeringen skal bruge nogle penge til at finansiere dette års finanslov, godt, men det må vel også være den eneste grund.

For regeringen har jo varslet en kontanthjælpsreform til foråret, og vi havde gerne set, at alle aspekter, der vedrører kontanthjælp, kom som en samlet pakke til forhandling frem for i disse dryp, som ikke har været til forhandling, og som vi ikke er blevet præsenteret for tidligere. Derfor stemmer Konservative imod dette lovforslag – for de lediges skyld. Tak.

Kl. 14:30

Fjerde næstformand (Anne Bastrup):

Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger, så jeg siger tak til ordføreren. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 14:31

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det, og tak for debatten.

Jeg synes, at der i hvert fald er to væsentlige ting, som indtil nu er blevet overset i debatten og vel nærmest forbigået. Den ene er, at det her lovforslag jo altså udmønter en aftale, der er indgået mellem regeringen og KL. Dermed har det ikke relation til igangværende finanslovforhandlinger – det er udmøntning af en kommuneaftale. Det

er også en aftale, der er afstedkommet af et ønske i landets kommuner om, at der afbureaukratiseres på beskæftigelsesområdet. Det var det ene, jeg gerne ville sige.

Det andet, jeg gerne vil sige, er, at der er intet i det her lovforslag, der ændrer på indsatsen. Når man lytter, især til fru Ulla Tørnæs og sådan set også til hr. Bent Bøgsted, så sidder man jo tilbage med den fornemmelse, at samtalerne i beskæftigelsesindsatsen bliver afskaffet, at kommunerne ikke længere skal leve op til loven. Sådan er det jo ikke. Kommunerne skal altid leve op til loven, og der bliver ikke ændret et komma i, hvor mange samtaler der skal gennemføres med den enkelte ledige.

Jeg er ikke i tvivl om, at det for en gruppe af ledige er nødvendigt at føre en aktiv beskæftigelsespolitik. Der er en del, der kommer i arbejde af egen drift og af de årsager, man nu kommer i arbejde, og så er der en gruppe af ledige, der har behov for en aktiv beskæftigelsespolitik. Og der spiller samtaler og en aktiv indsats, hvad enten det så er virksomhedspraktik eller løntilskud, opkvalificering, vejledning, uddannelse eller for den sags skyld aktivering, selvfølgelig en rolle. Men der er intet i forslaget her, der lægger op til, at der skal være en mindre aktiv indsats end det, der er tilfældet.

Lovforslaget indeholder alene en 2-årig suspension fra de gældende regler, der er om kommunal 100 pct.s finansiering af arbejdsløshedsdagpenge og kontanthjælp, når tilbud ikke er givet til tiden. Så det er alene et proceskrav, der lettes på – der er intet indholdsmæssigt heri. Den suspension, vi lægger op til, gælder i 2 år. Vi vil selvfølgelig fra regeringens side sammen med KL følge, hvad den kommer til at have af betydning for området, fordi – og det kan måske være vigtigt at få ind i debatten – rettidigheden faktisk har ret gode kår derude lige nu.

Det er sådan, at der i langt de fleste sager leves op til reglerne, og der leves endda op til reglerne inden for det tidsrum, som er udstukket lovgivningsmæssigt. Dengang reglerne her blev indført, blev de jo indført med det for øje, at man ønskede, at alle modtagere af tilbuddene skulle have deres tilbud på det helt rigtige tidspunkt.

Men vi bliver jo nødt til at være lydhøre over for kommunerne, når de melder ind, at reglerne kan være svære at administrere, og jeg synes også, at vi bliver nødt til at være lydhøre over for de sagsbehandlere, der siger: Jamen vi kører i øvrigt et forløb med den enkelte borger, nøjagtig som vi skal, men der kan være et individuelt hensyn, der tilsiger, at samtalen ikke skal finde sted om torsdagen, men først om torsdagen ugen efter eller ugen derefter. Der kan være en god grund dertil.

Så lad mig blot her afslutningsvis indskærpe, at der ikke er tale om grundlæggende ændringer i vores beskæftigelsesindsats. Der er alene tale om at suspendere et lovgivningsmæssigt krav i dag om en 100 pct.s kommunal finansiering ved manglende rettidighed.

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ministeren for svaret. Der er en spørger, og det er hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:34

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det, der får mig til at tage ordet, er det, ministeren siger om, at der ikke er lagt op til ændringer af den indsats. Nej, det tror jeg heller ikke der er nogen der har sagt, men det, der lægges op til her, er jo, at kommunerne ikke har en grænse for, hvornår de får refusionen. Hvis de overskrider tiden for, hvornår der skal gives et aktivt tilbud, så vil de efter de gældende regler komme til at betale 100 pct. af udgifterne.

Med den her suspension vil kommunerne få refusion fra staten, uanset hvor lang tid der går, inden man giver det aktive tilbud. Det er det, der er problemet, og det er derfor, vi siger, at så har vi den situation, at kommunerne ikke har travlt, for de behøver jo slet ikke

at overholde nogen tidsfrist, og så kan de ledige få lov til at vente i længere tid, før de får en aktivering – det kan være et uddannelsesstilbud, det kan være et andet aktivt tilbud. På den måde skubber man det, for kommunen får jo sin refusion alligevel; det er det, der egentlig bliver det gældende princip.

Det er derfor, kommunerne skal have den her frist, men det er så den, ministeren afskaffer.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Beskæftigelsesministeren.

Kl. 14:36

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jo, men det enkle svar på det er, at kommunerne da skal leve op til loven. Kommunerne skal leve op til loven, og når der er et krav om rettidighed, skal kommunerne leve op til det. Det bliver der ikke ændret på med lovforslaget her.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Endnu en kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted.

Kl. 14:36

Bent Bøgsted (DF):

Ja, ja, de skal leve op til loven, men på mange andre områder har ministerens parti også været ivrig efter, at man skal straffes, hvis man ikke lever op til loven, bl.a. inden for arbejdsmiljøområdet, hvor man gerne vil give en straf, hvis ikke arbejdsgiverne lever op til loven og ikke overholder fristerne for, hvad de skal gøre.

Men her siger man så: Hvis kommunen ikke overholdt tidsfristen, var straffen, at den selv skulle betale udgifterne. Men det fjerner man, så kommunen får refusion alligevel. Det er det, man gør her. Jeg er fuldstændig klar over – og det tror jeg i øvrigt også jeg sagde – at det er en aftale med KL, for kommunerne vil gerne være fri for at have det her hængende over hovedet, nemlig at når de kommer til et bestemt tidspunkt, skal de selv betale alle udgifterne.

Det er det, som jeg sagde vores kommunale folk siger, nemlig at så bliver det en sovepude, og så har man ikke travlt med at få aktivret og få lavet nogle tiltag for de ledige, for man får refusionen alligevel.

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ministeren.

Kl. 14:37

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes jo, det er bekymrende, hvis der er kommunalpolitikere, der tilkendegiver, at det er en straf eller refusion, der afgør, om man lever op til loven eller ej. Men jeg vil gerne give et tilsagn om at følge det her meget, meget tæt, og hvis det viser sig, at det, at der er en midlertidig regelændring, betyder, at man så ude i kommunerne vælger ikke at leve op til loven, så synes jeg, der er grund til at reagere på det.

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Tak til beskæftigelsesministeren.

Da der ikke flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget.
Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af lovforslag nr. L 53:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik, lov om social pension og forskellige andre love. (Reform af førtidspension og fleksjob, herunder indførelse af ressourceforløb, rehabiliteringsteam, fleksløn-tilskud m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 01.11.2012).

Kl. 14:38

Forhandling

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Forhandlingen er åbnet. Den første ordfører er fru Ulla Tørnæs, der er ordfører for Venstre.

Kl. 14:38

(Ordfører)

Ulla Tørnæs (V):

Hver dag er der mennesker i Danmark, der mister deres evne til at arbejde. Det kan være på grund af angst, depression, en dårlig ryg eller måske noget helt fjerde. Det kan være på grund af en trafikulykke eller en arbejdsulykke, at man mister dele af sin arbejdsevne. Det er imidlertid fuldstændig afgørende for Venstre, at de mennesker ikke lades i stikken, at de ikke sættes uden for vores fællesskab, men at de fortsat får mulighed for at være en del af fællesskabet, ligesom de får mulighed for at bidrage til vores fællesskab.

Vi er i Venstre naturligvis meget optaget af at sikre ordentlige vilkår for den gruppe af særlig sårbare borgere, der enten midlertidigt eller permanent mister dele af evnen til at forsørge sig selv. For os er det vigtigste mål med en reform af førtidspensions- og fleksjobordningen netop at sikre, at flest mulige får mulighed for at komme i job og dermed kunne forsørge sig selv. Vi vil nemlig ikke være med til fortsat at parkere særlig de helt unge på førtidspension og dermed ikke forvente noget af dem resten af deres liv. Tværtimod ved vi jo i dag, at rigtig mange sårbare unge netop har brug for noget at stå op til, har brug for at være en del af fællesskabet, og derfor er der brug for reformer som den, vi behandler her i dag.

Faktisk har Venstre gennem flere år arbejdet målrettet for at få lavet en reform af vores førtidspensionssystem og vores fleksjobordning. Det har vi, fordi vi længe har kunnet se, at de målsætninger og de intentioner, der lå bag den politiske aftale fra 2000, ikke blev indfriet. Således forsøgte tidligere beskæftigelsesminister hr. Claus Hjort Frederiksen at få overbevist de nuværende regeringspartier om behovet for en reform af føp/fleks-ordningen, ligesom tidligere beskæftigelsesminister fru Inger Støjberg gennemførte et langt forhandlingsforløb med den tidligere forligskreds, dog uden at Socialdemokraterne og SF var parate til at påtage sig det nødvendige ansvar.

Derfor var glæden særdeles stor hos os, da den nuværende regering fremlagde sit udspil til en føp/fleks-reform og vi kunne konstatere, at udspillet stort set var identisk med det, som vi, da vi var regeringsparti, havde spillet ud med et år tidligere, men som altså var blevet afvist under langvarige forhandlinger af netop Socialdemokraterne og SF. Men lad nu det ligge. Vi er faktisk oprigtig glade for, at regeringspartierne er kommet til fornuft, og vi er faktisk oprigtig glade for den politiske aftale, der danner grundlag for føp/fleks-re-

formen og dermed også det lovforslag, som vi behandler her i dag. Vi er glade for, at det er lykkedes at opnå bred enighed om og tilslutning til en meget omfattende reform, der først og fremmest skal sikre, at vi får rettet op på det skred, som vi har oplevet siden 2000.

Reformen fra 2000 har jo desværre ikke levet op til det, som var den politiske intention, og ser vi på tallene, kan vi se, at der er sket et vist skred i antallet af personer på føp/fleks-ydelser. I dag er der således mere end 55.000 flere personer i de to ordninger end forventet. Det betyder en samlet merudgift på mere end 9 mia. kr. i forhold til det, der blev aftalt tilbage i 2000. Jeg synes, at disse to tal er tydelige og klare signaler om, at en reform er helt nødvendig.

Det er en meget omfattende reform, vi behandler her i dag, og jeg kan desværre slet ikke med den sparsomme taletid nå at komme ind på alle de vigtige elementer i reformen, men vil blot understrege følgende vigtige elementer, som har været helt afgørende for Venstre:

For det første får vi afskaffet førtidspensionen for unge under 40 år, medmindre det naturligvis er helt åbenbart, at den unge ikke kan vende tilbage til arbejdsmarkedet. Men vi får afskaffet det, der sker i dag, nemlig at unge mennesker desværre bliver parkeret på permanent offentlig forsørgelse.

For det andet indføres et ressourceforløb som alternativ til førtidspensionen, et helhedsorienteret, tværfagligt forløb, der forebygger en førtidspension, og som sikrer, at der er et arbejdsmarkedsfokus. Det synes vi er rigtig godt.

For det tredje gøres fleksjobordningen mere fleksibel, samtidig med at den gøres midlertidig og bevilges for en 5-årig periode ad gangen. Fleksjobordningen betyder efter vores opfattelse, at incitamentet til at arbejde flere timer øges ganske væsentligt. Det er vigtigt for mig at understrege, at det også fortsat vil være muligt for selvstændige at få bevilget fleksjob.

Kl. 14:43

Det var blot et par enkelte vigtige elementer i reformen, som jeg har valgt at nævne her, og jeg kan som sagt ikke nævne dem alle. Vi er godt tilfredse med, at vi i forbindelse med satspuljeaftalen har afsat en god pose penge til at iværksætte en hurtig og forhåbentlig smidig implementering af reformen. Det siger jeg, vel vidende at netop implementeringen af den her kæmpe reform bliver en kolossal opgave, ikke mindst for landets kommuner.

Som sagt er vi godt tilfredse med den politiske aftale om føp/fleks-reformen. Vi er glade for indholdet i reformen, og ikke mindst er vi glade for, at vi med den politiske aftale rent faktisk også binder hinanden meget hårdt og forpligter hinanden til at genforhandle hele reformen, såfremt vi ikke indfrier de politiske mål og intentioner, sådan at vi ikke kommer til at gentage det, der skete tilbage i 2000. Det synes jeg er et rigtig stærkt signal, og jeg vil meget gerne kvittere for, at ministeren har været villig til at indgå en sådan forpligtende aftale omkring implementeringen. Faktisk er vi gået så vidt, at vi har lovet hinanden at lave statusredegørelser for implementeringen af reformen fra 2014. Vi har også forpligtet hinanden til at se på hele refusionsområdet i fællesskab, og det vil jeg også meget gerne kvittere for over for regeringen.

Men når man laver en så stor reform som denne, er det jo ikke alt, man kan være lige godt tilfreds med, og der er naturligvis også elementer i den her reform, som vi er mindre begejstrede for. Nu tror jeg ikke, at jeg kan trække formandens tålmodighed længere, men det er faktisk et stort lovkompleks, og egentlig burde vi nok have haft udvidet taletid til det her punkt. Tak for ordet.

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Men det er der ikke, skal jeg skynde mig at understrege. Der er derimod en række korte bemærkninger, og den første er fra hr. Finn Sørensen fra Enhedslisten.

Kl. 14:45

Finn Sørensen (EL):

Tak. Og tak til ordføreren. Ordføreren kan jo så få lejlighed til at udbyde det, for det, jeg vil spørge om, er: Hvilke forskelle er der egentlig mellem det forslag, vi behandler i dag, og så det, som Venstre som regeringsparti fremsatte i 2010? Og i forlængelse af det vil jeg spørge: Hvordan oplever ordføreren det forslag, der ligger her? Er det blevet bedre set med Venstres øjne – og sikkert værre set med mine – end det, som Venstre selv fremsatte, eller er det blevet dårligere i forhold til det, Venstre fremsatte?

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 14:46

Ulla Tørnæs (V):

Ser man på det oplæg, som kom fra den tidligere regering, jeg tror, det var i januar 2010, og så det oplæg, der kom fra regeringen i februar 2012, er der nogle væsentlige forskelle, vil jeg sige. Men ser man på det, vi fremsatte i 2010, og så det, vi behandler her, så kan man sige, at de i hovedtræk ligner hinanden meget. Der har jeg svært ved at se, hvad hovedforskellene egentlig er, ud over at vi kaldte det udviklingsforløb, og her hedder det ressourceforløb, og jeg kan godt leve med, at det fremadrettet skal hedde det. Indholdet er stort set det samme.

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Endnu en kort bemærkning fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 14:47

Finn Sørensen (EL):

Jamen det er jo et klart svar. Og det er klart, at når man ikke lige kan ryste nogle eksempler ud af ærmet, er det, fordi der godt kan være nogle, men at disse forskelle er så små, at de ikke er til at få øje på. Så jeg forstår det sådan, at ordføreren konkluderer, at det forslag, regeringen har fremsat her i dag, i al væsentlighed er fuldstændig mægtigt til det forslag, som den tidligere regering fremsatte – selvfølgelig med forbehold for, at der kan være et lille hjørne hist og pist. Men i al væsentlighed er det det samme.

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 14:47

Ulla Tørnæs (V):

Det er korrekt. Som jeg nævnte, var der i det oplæg, som regeringen kom med i februar 2012, en række, hvad skal man sige, væsentlige tidsler, som vi var meget optaget af at få ud undervejs i forhandlingerne. Og til min store glæde lykkedes det faktisk at få de tidsler fjernet undervejs i forhandlingen. Det handlede bl.a. om, at man ville tvinge fleksjobbere til at være medlem af en a-kasse. Det var vi ikke tilhængere af. Der var indarbejdet en helt urimelig forskelsbehandling imellem fleksjobberne, alt afhængigt af, om man netop var medlem af en a-kasse eller ej – en forskelsbehandling, som jeg absolut ikke var enig i. Men jeg er glad for, at regeringen valgte at lytte til bl.a. Venstre, hvorfor dette element gik ud.

Et andet element, som ikke var indeholdt i regeringens oplæg, var muligheden for selvstændige til fortsat at kunne komme i fleksjob. Heldigvis lyttede regeringen også til bl.a. Venstre på det punkt, og derfor vil det også fremadrettet være muligt for selvstændige at få et fleksjob.

Det var blot to eksempler, jeg fik nævnt her. Og så kan jeg se, at taletiden er gået endnu en gang.

Kl. 14:51

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Den næste med en kort bemærkning er hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:49

Bent Bøgsted (DF):

Jeg kan forstå, at man er meget glad i Venstre i dag, for vi førstebehandler et forslag, som er noget med at skærpe den sociale profil eller at lade være, og jeg tror, det er det sidste, der sker for Venstre her.

Det, jeg vil spørge om, handler om ressourceforløbet, for dette forløb skulle jo være der for at hjælpe de unge, der har problemer med at komme videre, og det vil sige, at man skal finde ud af, om man kan få dem tilbage på arbejdsmarkedet eller i fleksjob eller på førtidspension i sidste ende. Hvordan har ordføreren det så med det, som Dansk Socialrådgiverforening klart siger, nemlig at man først kan give dem et ressourceforløb, når alt andet er afprøvet? Men hvis alt andet er afprøvet, hvad skal man så bruge et ressourceforløb til? Det skulle jo være der for at samle dem op, så man kunne få dem tilbage på arbejdsmarkedet, men det er først, når man skal til at afklare, om de kan få fleksjob eller førtidspension, at de kan komme ind i ressourceforløbet, og så kan man ikke få dem tilbage på arbejdsmarkedet.

Fru Ulla Tørnæs nævnte også, at det her var en politisk aftale, og det vil sige, at der ikke er indgået forlig på området, og en politisk aftale er vi igennem det sidste år blevet belært om ikke holder, for når den først er gennemført, kan man ændre alt i den.

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Og så er det ordføreren.

Kl. 14:50

Ulla Tørnæs (V):

Uha! Nu bevæger vi os virkelig ud i noget med, hvad kan man sige, Christiansborgfortolkninger. Der er selvfølgelig en ny forligskreds, men forligskredsen har indgået en politisk aftale, og der foreligger en forligstekst, som er offentligt tilgængelig, og det blev den den 30. juni i år, da aftalen blev indgået.

Det er fuldstændig korrekt, at vi er meget glade for aftalen, for vi synes, vi har fået nogle rigtig, rigtig gode punkter med. Der var dog et punkt, som jeg ikke nåede at nævne i mit første indlæg, og det handler om, at vi med det her lovforslag lægger op til, at regionerne skal have monopol på det, som vi kender som den kliniske funktion. Der havde jeg gerne set, at vi også på det område var mere åbne over for at give kommunerne en lillebitte smule frihed, sådan at vi kunne fastholde, at man kunne fortsætte med de ordninger, som jo fungerer udmærket i en række kommuner.

Med hensyn til Dansk Socialrådgiverforening og deres holdning til ressourceforløbet og reformen: Jeg vil bare sige, at vores tilgang til den her reform helt overordnet er, at færre unge mennesker skal parkeres på varig offentlig forsørgelse. Så vi lægger ikke op til at udvide målgruppen, hvilket er det, jeg lytter mig til at Dansk Socialrådgiverforening rent faktisk gør. Tværtimod.

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Bent Bøgsted (DF):

Det er en god måde at snakke udenom på ved lige at tage fat på noget, man ikke fik med i ordførertalen. Men det, der ligger i ressourceforløbet, og det er ikke bare Dansk Socialrådgiverforening, også andre foreninger siger det, er, at alt skal være afprøvet, før man kan komme ind i et ressourceforløb, og så er der ikke noget at arbejde videre med. Disse mennesker skulle der gerne tages fat i, så man kan få dem tilbage på det ordinære arbejdsmarked, og det skal ikke først ske, når man skal til at afklare, om de skal have førtidspension eller fleksjob.

Det andet, jeg vil spørge om her, kan vi ikke nå, det har fru Tørnæs ret i, men det handler om fleksjob. Man kan have 5 år i fleksjob, og så skal det afklares, om man kan tage et almindeligt job igen, eller om man skal have fornyet fleksjobordningen, eller hvad det nu er. Forventer fru Ulla Tørnæs, at folk, der er tilkendt et fleksjob, efter 5 år i fleksjob kan gå ud og tage et ordinært job?

Kl. 14:52

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 14:52

Ulla Tørnæs (V):

Det er nok de færreste, men jeg vil ikke afvise, at det kan ske, og jeg håber faktisk, at den fleksibilitet, der er i den fleksjobordning, som vi nu får vedtaget, vil være et væsentligt incitament til, at man arbejder mere, hvis man får muligheden for det, for man kan se på sin lønkonto, at man arbejder flere timer. Så jeg er faktisk ret overbevist om, at det vil bidrage til, at endnu flere bliver endnu mere selvforsørgende, og det er en vigtig pointe for os.

Hvad sker der så, når den 5-årige periode er udløbet? Forventer jeg, at man så kan tage et fuldtidsjob? Nej, det gør jeg som sagt ikke. Men jeg synes, det er vigtigt, at der hvert femte år gøres status, så der kigges på, hvor man er, og hvad der er af muligheder, og er der en mulighed for at komme helt ud af ordningen, jamen så synes jeg selvfølgelig, man skal det. Men jeg forventer faktisk ikke, at det vil være hovedreglen, altså at man kommer helt ud af fleksjobordningen.

Men jeg synes, det er en god idé, at vi løbende gør status. Det, der jo lige præcis er en del af ulempen ved den ordning, vi blev enige om tilbage i år 2000, er, at den kører permanent, og at ingen løbende forholder sig til, om der måske skulle ske noget andet.

Kl. 14:53

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Mange tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Lennart Damsbo-Andersen for Socialdemokraterne.

Kl. 14:54

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Lovforslaget, som vi behandler her, er som bekendt en udmøntning af den reform af førtidspension og fleksjob, som regeringen har indgået aftale om sammen med Venstre, Konservative og Liberal Alliance. Med reformen ændres der på de ordninger, der er for de mennesker, der helt eller delvis har mistet deres arbejdsevne. Det er en reform, som både er meget omfattende, og som er meget ambitiøs, og som tager livtag med en af de allerstørste beskæftigelsesmæssige og socialpolitiske udfordringer, vi har, nemlig den udfordring, der drejer sig om: Hvordan kan vi hjælpe så mange mennesker som muligt med at kunne bevare en tilknytning til arbejdsmarkedet?

Lovforslaget er, ligesom reformen også er det, meget omfattende, og jeg skal derfor afholde mig fra at kommentere samtlige elementer

af det, hvilket nok også ville have været uforeneligt med Folketingets bestemmelser om taletider. Jeg vil derfor opholde mig ved det, der er det grundlæggende og det gennemgående princip i reformen, nemlig det princip, der drejer sig om, at den indsats, der gøres i forhold til de mennesker, der er sårbare, og som er på kanten af arbejdsmarkedet, skal styrkes, og at der skal være færre mennesker, der er henvist til permanent udstødelse på passiv forsørgelse.

Vi har i dag omkring ¼ million mennesker, der er på førtidspension, og der er ca. 70.000 mennesker, der er visiteret til et fleksjob. Der er der tale om, det er langt flere end det antal, det blev forventet det ville være, da den sidste reform på området blev lavet, og udgifterne er siden da også eksploderet. Det er noget, som ikke kun medfører nogle store omkostninger for staten – lad det være – men jo først og fremmest også for de mange mennesker, som på grund af sygdom, som på grund af en arbejdsulykke, eller som på grund af et handicap står helt uden for arbejdsfællesskabet. Med reformen investerer vi massivt i en rehabiliterende indsats.

Der indføres med reformen nogle ressourceforløb, der på en gang skal være helhedsorienterede og individuelt tilpassede. Der oprettes i samtlige kommuner nogle tværfaglige rehabiliteringsteam, der sammen med den enkelte borger skal varetage indsatsen. Kernen er altså her en socialfaglig indsats, der går på tværs af områder som beskæftigelsesområdet, socialområdet og sundhedsområdet, og hvor det er borgeren – borgeren – der er i centrum.

Hvad angår fleksjobområdet, åbner vi ordningen op, så også de mennesker, hvis arbejdsevne er meget begrænset, får mulighed for at blive ansat i et fleksjob. Samtidig ændrer vi det i forhold til tilskudsordningen, sådan at det bliver de svageste fleksjobbere, dem med de laveste lønninger, der fremover, i modsætning til hvordan det er i dag, får de største tilskud.

Vi fremtidssikrer med reformen, ved at vi får styr på økonomien, disse ordninger, og vi sikrer samtidig, at der er det helt nødvendige fokus på rehabiliteringen, så der er flere, der fastholdes på arbejdsmarkedet og får mulighed for at kunne forsørge sig selv.

Det er vigtigt at understrege, at der forude venter os et hårdt stykke arbejde med at gennemføre den indsats, som reformen og lovforslaget lægger op til. Det gælder i særlig grad for landets kommuner, der nu skal løfte den meget store opgave med at implementere reformen.

Vi vil her fra Christiansborg følge arbejdet med det tæt. Men vi har jo med reformen også sat de nødvendige rammer for det. Socialdemokratiet kan på den baggrund støtte forslaget.

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Hr. Finn Sørensen fra Enhedslisten for en kort bemærkning.

Kl. 14:57

Finn Sørensen (EL):

Jeg har to spørgsmål. Vi har lige hørt ordføreren fra Venstre sige, at hun faktisk ikke rigtig kan komme i tanke om nogen forskelle imellem det forslag, som Venstre lagde frem i 2010 til en reform af førtidspension og fleksjob, og så det, vi behandler her i dag. Er ordføreren enig i det? Hvis ordføreren er enig i det, altså at der ikke er nogen væsentlige forskelle, hvad der er så sket siden 2010, hvor ordførerens parti og daværende ordfører, nuværende beskæftigelsesminister, sagde, at Venstres forslag var en forklaedt spareøvelse, og at man derfor tog afstand fra det?

Det andet spørgsmål er: Hvad mener ordføreren som tidligere fagforeningsmand om den lønmodel, der ligger for fleksjobberes fremtidige lønfastsættelse, som jo betyder, at en fleksjobber enten kommer til at arbejde flere timer for en lavere løn eller også simpelt hen får en lavere timeløn end de kolleger, man arbejder sammen med? Er det ikke det, vi i andre sammenhænge kalder for løndumping?

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 14:58

Kl. 14:58

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nu sad jeg ikke med i forhandlingerne, da det blev forhandlet i 2010. Der er ikke nogen, der må hænge mig op på det, men jeg har i hvert fald en tanke om, at en væsentlig forskel på de ting, der blev diskuteret dengang, og det, som ligger i reformen nu, er, at de mennesker, der har begrænset mulighed for at arbejde, får mulighed for at gøre det nu, altså, at man også kan have et fleksjob på ganske få timer. Det er i hvert fald en anderledes tænkning end den, der tidligere har været gældende.

Har jeg mere tid? Jeg kan så godt nå at sige, at så tager jeg lønmodellen i det andet spørgsmål.

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 14:59

Finn Sørensen (EL):

Jeg vil bare sige, at det muligvis er en forskel – det afhænger jo af, hvordan Venstres forslag i sin tid ville blive udmøntet. For som jeg opfatter det, er grundprincippet det samme i forhold til tilskudsmodellen.

Så jeg vil bare gerne høre ordførerens svar på det her med lønfastsættelsen. Jeg vil spørge, om ikke den model, man lægger op til her, i virkeligheden er en løndumpingmodel, fordi den jo sandsynligvis i langt de fleste tilfælde vil betyde, at fleksjobberen arbejder for en lavere timeløn end de kollegaer, fleksjobberen skal arbejde sammen med.

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 14:59

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er sådan set fint, at spørgeren spørger ind til min faglige baggrund. Så har jeg jo også mulighed for at referere til det. Altså, jeg er jo tømrersvend og har arbejdet som sådan i rigtig, rigtig mange år.

Løndannelsen for tømrere er såmænd meget enkel; der er to muligheder: Enten kan man gå på en fast timeløn, som er aftalt på en eller anden facon – der er ikke så mange, der går lige til overenskomstsmæssig løn – eller også kan man, hvis enten arbejdsgiveren eller arbejdstageren har lyst til så at sige at få målt effekten af det arbejde, man laver, arbejde på akkord. Og det vil sige, at man bliver målt nøjagtig på det arbejde, som man yder, og bliver betalt efter det.

Når jeg læser det, der står i den her model for, hvordan fleksjobbere skal lønnes, så synes jeg faktisk, det er ret meget lig med det, der foregår inden for nøjagtig det arbejdsområde, hvor jeg selv har arbejdet, altså som helt almindelig tømrersvend i Danmark.

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Bent Bøgsted.

Kl. 15:01

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det, som det kunne være interessant at spørge efter her, er, om den socialdemokratiske ordfører, hr. Lennart Damsbo-Andersen, vil være klar til at se på, om der kunne laves et ændringsforslag med

en overgangsordning for dem, der er på den gamle ordning. Ordføreren har sikkert læst det, som Dansk Handicap Forbund har skrevet, altså at man kunne have en overgangsordning, så man stadig væk ville være omfattet af de gamle regler, hvis man får et nyt job inden for en 8-ugers-periode.

Ville ordføreren være klar til at se på det og tale med ministeren og den politiske aftalekreds for at se, om man kunne lave sådan en ændring? Det ville jo tilgodese dem, der som medlemmerne af Dansk Handicap Forbund er specielt udsatte.

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 15:01

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg har nu den opfattelse af den aftale, der er lavet, og den tekst, der foreligger, at man – så længe man er i det fleksjob, som man har i dag – bevarer den tilstand, altså at der er tilskud til arbejdsgiveren, og man får den løn, man har fået hele tiden.

Hvorimod at man, hvis man får tilkendt et nyt fleksjob – både hvis man er en helt ny fleksjobber og hvis man skifter arbejde i fleksjob – kommer ind under den nye lovgivning. Det synes jeg egentlig er en fair måde at gøre det på. Man ved jo nøjagtig, hvad det er for nogle vilkår, man har at arbejde efter.

Så vil hr. Bent Bøgsted måske spørge: Hvad så? Jamen jeg kan jo ikke forestille mig det anderledes, end at hvis vi – os, der sidder her, eller folk, der sidder og følger debatten – skifter job, så vil vi også være udsat for, at der kan være ændrede lønvilkår, der hvor vi kommer hen.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører ... (*Bent Bøgsted kommenterer fra salen*) Hr. Bent Bøgsted har fået 2 spørgsmål. (*Lennart Damsbo-Andersen*: Nej, han har kun fået et). Har han? Undskyld. Endnu en kort bemærkning til hr. Bent Bøgsted.

Kl. 15:02

Bent Bøgsted (DF):

Det er den anden korte bemærkning, jeg skal have her. Det er somme tider vanskeligt at holde styr på. Det forstår jeg udmærket.

Jeg kan forstå på ordføreren, at der ikke er velvilje til at se på det på den måde.

Et andet spørgsmål er jo så, om ordføreren – efter at Beskæftigelsesudvalget har haft besøg af delegationer vedrørende kapitalisering ved arbejdsskade – mener, at det kunne være noget, man kunne se på for at rette den fejl op.

For det er nok ikke tilsigtet, at der kan være et problem med kapitalisering, altså udbetaling efter en arbejdsskade, hvis der gives fleksjob i en 5-års-periode. Vil man være klar til at se på, om man kunne løse det problem?

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 15:03

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg deltog jo i sagens natur selv i det foretræde, der var i Beskæftigelsesudvalget her den anden dag, og det er rigtigt, at det blev påpeget, at der er et spørgsmål omkring arbejdsskader, og hvordan man så forholder sig til den erstatning, der gives i en situation, hvor modtageren også er i fleksjob. Og jeg tror også, at jeg den dag sagde, at jeg synes, at vi skal spørge ministeren om, hvordan man skal forhol-

de sig til det, og om der er tænkt over det. Det må være mit svar til ordføreren.

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Så tror jeg ikke, jeg har overset nogen. Tak til Socialdemokratiets ordfører. Den næste ordfører er så hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:04

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det her lovforslag er sådan lidt specielt, og det er også blevet lidt mere specielt i dag med førtidspension og fleksjob. Der kommer en ny aftale om, hvordan det skal være fremover. Og det blev da lidt mere specielt, efter at Venstres ordfører fortalte, at det kun er en politisk aftale – der er ikke lavet forlig. For nu er vi igennem det sidste år i Dansk Folkeparti blevet belært af ministeren om, at hvis ikke der direkte står »forlig« i aftaleteksten, så er det kun en politisk aftale, og den er kun bindende, indtil det er vedtaget. Derefter kan ministeren ændre i det, hvis ellers ministeren kan få flertal for ændringer, også med andre partier. Så det bliver spændende at se, om man skal til at lave en ny tekst, hvor forliget bliver indskrevet, inden vi skal til at tredjebehandle; for det står jo ikke i den tekst, kunne jeg forstå på fru Ulla Tørnæs. Men lad det nu ligge. Det er de partierne bag den politiske aftales problem i den forbindelse.

Hvad angår aftalen om ressourceforløb, har jeg altid haft den opfattelse, at ressourceforløb skulle være til for at hjælpe folk ud på arbejdsmarkedet; man skulle se på, om man kunne få dem tilbage til arbejdsmarkedet. Nu fremgår det så af teksten, at det ressourceforløb kan man kun komme i, når man kommer derud, hvor man enten skal have førtidspension eller fleksjob. Alt andet skal være afprøvet, før man kan komme et ressourceforløb. Det er det, der fremgår af de forskellige tolkninger. Det er Socialrådgiverforeningens tolkning, men det er også sådan, de tolker det ude rundtomkring i andre organisationer. Så bliver jeg mere og mere glad for, at Dansk Folkeparti ikke sagde ja til det, for vi var egentlig rimelig begejstrede for ressourceforløb. Men at det så skal være på den her måde, er noget andet.

Det, der også kan være vanskeligt at forstå, er, at hvis alt er afprøvet og man skal have en periode på op til 5 år, så kan man tilkendes en ny periode på 5 år i ressourceforløb. Hvordan skal man arbejde med at få dem videre, hvis alt er afprøvet inden den tid? Vi mener dermed, at der skal være en tidligere tilgang til ressourceforløb, så der er noget at arbejde med, så man kan få dem videre måske tilbage til det almindelige arbejdsmarked. For som det ser ud nu, ender det jo med, at hele spareforslaget her egentlig bare går ud på at flytte 40.000 over på kontanthjælp frem for at få dem ud på arbejdsmarkedet.

Fleksjob med en social klausul på 12 måneder, før man kan få fleksjob i en virksomhed, man har arbejdet i måske gennem mange år, giver et kæmpe problem. Hvor skal man gå hen og få et fleksjob? Årsagen til, at mange får fleksjob i dag, er jo, at virksomheden kender dem, gerne vil beholde dem og ved, hvad de står for. Skal man så prøve på at overbevise virksomhederne om, at de skal ansætte folk i 12 måneder under sociale klausuler efter overenskomst? Mange overenskomster har slet ikke de her sociale klausuler, det er så noget andet.

Så er der det med oprettelse af fleksjob på få timer: Jeg har svært ved at se, hvorfor arbejdsgiverne aktivt skulle gå ind og sige, at de gerne vil betale fuld løn for de her timer. Man ved godt, at fleksjobberne måske kan risikere at lægge sig syg eller har problemer. Hvorfor skulle man egentlig gøre det, hvis man kan få raske og rørige folk? Det kan være studerende, det kan være efterlønnere, det kan være førtidspensionister, der også kan klare det. De har selvfølgelig

også nogle problemer, men de kan måske også klare det her. Hvorfor skulle man så oprette et fleksjob og have problemer med det? Det har jeg svært ved at se. Jeg har svært ved at se, hvor jobbene skulle være.

Derfor er det også oplagt, at der skal arbejdes på at skaffe flere fleksjob. Det er i hvert fald noget af det, vi ser på i Dansk Folkeparti: Hvordan kan man skaffe de her fleksjob? Det kan være, at man skal ind og kigge på stat og kommune. Vil ministeren så sige til kommuner og regioner og stat: I skal oprette et antal fleksjob på samme måde som akutjob? Det ved vi ikke. Fleksjobbere skal også selv ud og søge arbejde. De kan risikere at miste deres ledighedsydelse, hvis ikke de aktivt søger arbejde som fleksjobbere. Det kan give nogle problemer.

Så er der den her 5-års-regel på fleksjob, som jeg spurgte fru Ulla Tørnæs om. Det er, ligesom om man går ud fra eller forventer, at fleksjobbere måske bliver raske efter 5 år, når alt er afprøvet. Det bliver meget sværere at få fleksjob fremover. Helt ned til få timer bliver man godt nok tilkendt fleksjob, og så skal man alligevel efter 5 år se på, om de nu stadig er berettiget til fleksjob. Den har jeg svært ved lige at finde ud af.

Så bryder vi os heller ikke om, at man lovgiver med tilbagevirkende kraft. Det er det, man gør her. Vi kan som sagt godt se fornuf-ten i, at der bliver lavet en 8-ugers overgangsordning for dem, der var i fleksjob. Som bl.a. Danske Handicaporganisationer siger om deres medlemmer – de har de her forskellige scleroseforeninger, og hvad det nu er – så har de nogle specielle forhold, som gør sig gældende, som ikke kan sammenlignes med alle andre. Og så er spørgs-målet, om ikke ministeren skulle se på at udsætte ikrafttrædelsestids-punktet, så kommunerne kunne blive bedre rustet og komme igen-nem med at få det hele på plads, inden det skal træde i kraft. Det er allerede den 1. januar. Det kunne jo være, man skulle rykke det 3 el-ler 4 måneder, eller hvad det nu måtte være.

Jeg har ikke mere tid, kan jeg se. Man kunne bruge ½ time til det her, hvis det skulle være.

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Ja, men nu er der en kort bemærkning fra Finn Sørensen fra Enheds-listen.

Kl. 15:10

Finn Sørensen (EL):

Tak til ordføreren. Jeg deler jo ordførers kritik af de punkter, der bliver nævnt, og er da sådan set glad for, at ordføreren er landet der, hvor Enhedslisten var fra start af. For vi har jo fremført den kritik fra dag et der tilbage i februar, hvor beskæftigelsesministeren fremlagde sit forslag til reform.

Men der er et punkt, som jeg gerne vil høre ordføreren om. Altså, hvad er sådan set den vigtigste anke mod det her? Eller sagt på en anden måde: Hvad mener ordføreren om de forringelser, der sker i fleksjobberes løn- og ansættelsesvilkår med den her nye model, altså selve princippet?

Jeg har ligesom ikke hørt ordføreren fremføre en kritik af det. Man vil gerne lave en overgangsordning. Det er da en fornuftig ting, lad os håbe, vi kan skaffe et flertal for det og for nogle af de andre ændringsforslag. Men er Dansk Folkeparti også uenig i selve hoved-princippet i fleksjobdelen, som jo er, at fleksjobberne fremover skal ud og fungere som løntrykkere, at de ikke kan få den samme timeløn som deres kollegaer i kraft af hele den lønfastsættelses- og tilskud-smodel, der ligger, og at nuværende fleksjobbere – det store flertal af dem – som følge deraf får en væsentlig lønnedgang, hvis de skifter?

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Ordføreren.

Kl. 15:11

Bent Bøgsted (DF):

Jamen altså, der er jo en årsag til, at Dansk Folkeparti sad med i for-handlingerne. Det var jo, på grund af at vi også kunne se, at der var noget fornuft i at se på visse områder. Bl.a. syntes vi, at det var uri-meligt, at en fleksjobber kunne få 700.000-800.000 kr. i løn ved et fleksjob. Der vil vi gerne have sat et loft over.

Men vi kommer så hen til, at det bliver en helt anden slags løn-ordning, hvor arbejdsgiverne skal ud at betale fuld løn for fleksjob-bere, og hvor vi kan spørge: Hvorfor skulle arbejdsgiveren betale fuld løn til de timer, som fleksjobbere nu lægger i virksomheden, hvis fleksjobber har problemer? Så får man godt nok de her 200.000 kr., og så begynder der at blive modregnet i det, hvis man tjener mere og mere og mere. Forventningen er jo fra regeringens si-de, at folk får tilkendt fleksjob, og når først de har det, så arbejder de mere og mere, fordi de kan få mere ud af det. Det lyder næsten lige-som hr. Lars Løkke Rasmussen: mere og mere, mindre og mindre – men det er det ikke. Men altså, jo flere timer man fik, jo højere løn fik man, og det var gulerod nok, så blev man rask. Det er sådan, det kommer til at virke.

Men vi er jo klar til at se på den høje lønsats.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 15:12

Finn Sørensen (EL):

Jo, men nu er ordføreren vel bekendt med, at det næsten var umuligt at finde konkrete eksempler på fleksjobbere, der tjente 700.000 kr., og hvis de gjorde det, var det, fordi det var en rigtig sød og flink ar-bejdsgiver, de havde, der lagde en ordentlig pose penge oven i det loft, som jo findes i den nuværende ordning.

Jeg vil gerne høre ordføreren: Er ordføreren enig i, at den omlæg-ning af tilskudsmodellen og lønmodellen, der finder sted, for det sto-re flertal af fleksjobberne medfører en ganske væsentlig lønned-gang? Jeg vil gerne høre ordføreren, om ordføreren er bekendt med ministeriets eksempel, som jo er, at en rengøringsassistent, der i dag arbejder 15 timer om ugen, vil få en lønnedgang på 1.500 kr. om må-neden i kraft af den nye model. Det tyder på, at det nok ikke er pro-blemet med den lillebitte andel af meget højtloønnede fleksjobbere, der sådan set er det store problem i den her reform. Så jeg vil gerne høre ordføreren, hvordan ordføreren har det med selve princippet i den lønmodel og tilskudsmodel, som nu er fremlagt i det her lovfor-slag.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Ordføreren.

Kl. 15:14

Bent Bøgsted (DF):

Jamen den model, der er fremlagt her, bakker vi jo ikke op. Vi var blevet i forhandlingerne, hvis det var sådan, at vi kunne tilslutte os det hele. Det er ikke den måde, som vi i Dansk Folkeparti synes det skulle laves på. Vi var klar til at se på de meget høje lønninger, der var, og lave ændringer der.

Jeg har også hørt folk, der har kontaktet mig, sige: Du skal tænke på, at alternativet for os var, at vi havde en løn. Jeg har haft en jurist, jeg har haft en kontormedarbejder, der har kontaktet mig. Der har været mange forskellige typer af ansatte, men deres udgangspunkt var, at de havde et almindeligt lønnet job. Og der må jeg så bare er-kende, at alternativet til fleksjob – det, man skal sammenligne med – jo er førtidspension. Det er det alternativ, man som udgangspunkt

har; det er ikke at komme tilbage til et job, for så var man jo nok der endnu. Men vi er klar over, at der er nogle problemer med den løndannelse, og at det giver problemer med at få arbejdsgiverne til at betale den løn, som de skal betale for de almindelige timer. Der er heller ikke klare regler for, hvordan man skal aflønnes i det her.

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i ordførerrækken er hr. Nadeem Farooq som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 15:15

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Det lovforslag, vi behandler lige nu, er utrolig vigtigt. Det har stor betydning for rigtig mange mennesker, især for deres dagligdag og for deres hverdagssituation. Og det er helt oplagt, det er helt forståeligt, at mange også bekymrer sig i forbindelse med det lovforslag, vi senere vedtager. Derfor er det med lige dele beslutsomhed og ydmyghed, jeg går på talerstolen i dag for at tale for denne reform.

Bare sådan helt overordnet: Hvad er formålet med førtidspensionsreformen og fleksjobreformen? Det er at sikre mennesker med nedsat arbejdsevne en plads på arbejdsmarkedet. Det er egentlig med det mål, vi går til opgaven: at sikre, at flere bliver inkluderet i vores arbejdsfællesskaber. Og det er en kæmpe udfordring, vi står over for.

Det er vigtigt, at vi gør alt, hvad vi kan, for at undgå, at de unge ikke ender på offentlig forsørgelse resten af deres liv. Vi ønsker tværtimod, at de unge får muligheden, ligesom mange andre unge har, for at leve det liv, de inderst inde brænder efter.

Helt generelt må vi konstatere, at mennesker med en meget lille arbejdsevne desværre har oplevet, at de har haft svært ved at bruge ordningen. Derfor vil vi reformere ordningen, så den giver mennesker med en meget lille arbejdsevne mulighed for at komme i beskæftigelse. Det, vi dermed også gør, er, at vi reducerer det antal, der så vil ende på førtidspension.

I en tid, hvor der er store økonomiske kvaler – det må man indrømme at Danmark har som land – er vi med reformen gået i spidsen og har taget ansvar ved at justere på ordningen.

Det er ikke først og fremmest en spareøvelse. Selvfølgelig kigger vi også på økonomien, men det, som det først og fremmest handler om, er at hjælpe de udsatte fleksjobbere.

Vi ændrer ordningen, sådan at de mest udsatte fleksjobbere får det største tilskud. Og vi ændrer som udgangspunkt ikke på ordningen for dem, som allerede har et fleksjob. Der er så nogle undtagelser fra den generelle regel.

Da førtidspensionsreformen og fleksjobreformen i sin tid blev skabt, var målet, at der skulle ske en reduktion af tilgangen til førtidspension og netop fleksjob. Men sådan er det desværre ikke gået. Nok er der siden blevet visiteret mange personer til fleksjob, men det ventede fald i antallet af tilkendelser til førtidspension er aldrig kommet. Det er også derfor, vi står her i dag. Og det er også derfor, vi tager den opgave på os at gennemføre reformen.

Det samlede antal personer på de to ordninger er således steget markant de senere år. Summen af alle de erfaringer, vi har set, har vist os, at det ikke er lykkedes at få flere ind på det ordinære arbejdsmarked.

Med førtidspensionsreformen og fleksjobreformen ønsker vi at få flere danskere ind på det ordinære arbejdsmarked. Det bidrager til samfundet, og det er vigtigt, men mindst lige så vigtigt og måske vigtigst af alt styrker og forbedrer det tilværelsen for den enkelte borger, som vi taler om her. Det handler også om at værne om velfærdssamfundet, så vi også i fremtiden kan inkludere flest muligt i vores fællesskab.

Der er mange, mange elementer i det samlede lovkompleks, om jeg så må sige, og jeg har så valgt ikke at gå dem igennem slavisk.

Men det er jo helt oplagt, og det er meget vigtigt for os, at man ude i kommunerne får oprettet rehabiliteringsteam, som på en helt anden skræddersyet, tværfaglig, holistisk måde arbejder med de enkelte borgere, sådan at vi både får tænkt psykiatri, socialpolitik og sundhedspolitik ind i det her.

Jeg forstår så også udmærket de stærke følelser om den reform, men jeg må også insistere på, at reformen er vital og nødvendig, og at den skal have tid til at virke.

Den kan ikke stå alene, for vi stopper ikke med at realisere vores vision om at åbne for det danske arbejdsmarked, at realisere ambitionen om det rummelige arbejdsmarked, fordi vi gennemfører denne reform. Det er ikke et spørgsmål om enten-eller, det er et spørgsmål om både-og, de to ting hænger sammen.

Med de bemærkninger vil Det Radikale Venstre støtte lovforslaget.

Kl. 15:20

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er to spørgere. Den første er hr. Finn Sørensen fra Enhedslisten for en kort bemærkning.

Kl. 15:20

Finn Sørensen (EL):

Den kommer nu, jeg skal bare lige have lidt lys i lygten (*mikrofon-lampen skal lyse*).

Ordføreren angiver jo, at formålet, i hvert fald angiveligt, er, at mange flere skal ud på arbejdsmarkedet, også selv om de har nedsat arbejdsevne. Det tror jeg ikke der er nogen der er uenige om, hvis det sker under rimelige vilkår. Men dermed er det jo også indrømmet, går jeg ud fra, at der vil være en hel del, som det ikke lykkes for.

Der skal jeg spørge om ordførerens opfattelse af den model, man nu skruer sammen. Som udgangspunkt er det forbudt at få førtidspension, hvis du er under 40 år; du skal i stedet for have alle mulige arbejdsprøvninger og undersøgelser og dit og dat, og så skal du i ressourceforløb.

Er ordføreren enig i, at den model, der ligger her, kan indebære, at unge mennesker, fra de er 18 år, til de er 40 år, aldrig kommer ind på arbejdsmarkedet, ikke kommer i fleksjob, men går i det ene ressourceforløb efter det andet, for der er ikke nogen grænse for, hvor mange man kan blive sat til at gå i, og at konsekvensen derfor er, at unge mennesker i 22 år kan risikere at skulle leve på kontanthjælpsniveau?

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:21

Nadeem Farooq (RV):

Nej, det er en helt forkert udlægning af reformen. Det, der netop er sigtet med vores reform her, er jo at undgå, at mange unge kommer på førtidspension, den er netop lavet for at undgå, at vi skal ind og lave akutbehandling, så at sige, af de unge.

Det, vi gerne vil, er at lave en præventiv indsats, så vi undgår, at man oplever unge, som når 40-års-alderen, og så skal man til at lave en eller anden indsats for dem, men at vi stedet tager det i opløbet og skaber arbejdspladser for dem, mens de er unge, og også får taget hånd om deres psykiske lidelser, hvis de måtte have sådan nogle.

Kl. 15:22

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

En kort bemærkning til hr. Finn Sørensen.

Kl. 15:22

Kl. 15:25

Finn Sørensen (EL):

Jeg ved ikke rigtig, om det er det samme lovforslag, vi taler om. Er det sådan, at jeg har overset en bestemmelse om, at du højst kan komme i et ressourceforløb, f.eks. når du er 18 år, sådan at du, når du er 23 år, vil blive tilkendt en førtidspension eller et fleksjob, afhængig af hvor godt du har det? Har jeg overset sådan en bestemmelse? Det tror jeg næppe, men i så fald må ordføreren lige fortælle mig, hvor det står.

Hvor er forhindringen for, at nogle unge – jeg siger ikke alle, jeg siger nogle – kan risikere at være i et ressourceforløb, fra de er 18 år, til de er 40 år, og at de som følge deraf skal overleve på en sats på niveau med kontanthjælpen?

Jeg vil bare gerne høre, om jeg har overset noget i reformforslaget.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:23

Nadeem Farooq (RV):

Jeg skal ikke spekulere i, hvad spørgeren har set, og hvad spørgeren ikke har set.

Det, jeg vil sige, er, at ligesom det er vores opgave at sikre, at unge ikke er på livslang, offentlig forsørgelse, er det også dermed vores opgave at sikre, at unge ikke er i arbejdsprøvning i al fremtid eller bliver behandlet af nogle af de her team i en alt for lang periode.

Formålet er netop at sikre, at den tværfaglige og den holistiske hjælp, den skræddersyede indsats, hjælper de unge med det samme til at komme i job og med i vores arbejdsfællesskaber.

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Endnu en kort bemærkning til hr. Finn Sørensen. (*Finn Sørensen* (EL): Jeg har haft to). Så er det hr. Bent Bøgsted, der skal have en kort bemærkning.

Kl. 15:24

Bent Bøgsted (DF):

Jamen det kunne være, at hr. Finn Sørensen fik de korte bemærkninger, jeg skulle have haft.

Jeg vil godt lige følge lidt op på det, som hr. Finn Sørensen også har spurgt om. Ordføreren sagde, at det drejer sig om at få så mange tilbage på almindelige arbejdsvilkår i ordinært arbejde som muligt. Det er der nok ikke nogen der er uenige i, altså at det er det, man gerne skulle.

Hvordan hænger det sammen med, at man i forhold til de unge, dem under 40 – man er ung, helt op til man er 40 – skal have afprøvet alt, inden de kan komme i et ressourceforløb? Hvordan skal man kunne arbejde med at få dem tilbage på arbejdsmarkedet, hvis man egentlig har afprøvet alt på forhånd?

Det andet, jeg godt vil spørge om, er det her om, at man får tilkendt at kunne komme i fleksjob for 5 år ad gangen, og så skal det vurderes, om man skal have et nyt fleksjob. Hvordan forventer ordføreren, at fleksjobbere, der har været igennem en stor afprøvning og afklaring, før de kommer i fleksjob – måske godkendt til 5 timer om ugen – lige pludselig kan komme op at arbejde måske 25 timer om ugen, for så må de jo efter de 5 år være blevet bedømt som raske? Hvor mange forventer ordføreren er klar til at gå videre til et ordinært arbejde efter 5 år i fleksjob?

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:25

Nadeem Farooq (RV):

Jeg kan jo ikke her fra talerstolen sætte tal på, hvor mange der så får det bedre, og hvor mange der så skal op i antal timer, men det er da helt klart vores ambition med reformen, at flest mulige får et perspektiv, at flest mulige bliver en del af arbejdsmarkedet.

Der handler det selvfølgelig også om at sikre, at vi får skabt nogle fleksjobarbejdspladser, og det er vi også meget optaget af, så det er en vigtig del af det her. Til syvende og sidst handler det jo om, at man tror på, at det lykkes os at gøre det – og det tror jeg på det gør, ud fra de ting, vi vedtager her i dag.

Så kan man godt anlægge et mere pessimistisk syn på tilværelsen, men det skal jeg ikke blande mig i.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Endnu en kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted.

Kl. 15:26

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Som jeg har forstået det, drejer det sig om, at der var kommet for mange i fleksjob efter den gamle ordning, og at der var for mange, der var kommet på førtidspension. Hvis man går tilbage og ser på de tal, der blev beregnet i 1998, da man lavede det her med fleksjob – det var vist i 1998, nu er jeg kommet lidt tvivl om året – var der afsat en vis gruppe, der kunne komme på førtidspension. Man regnede med, at efter den lov, der trådte i kraft i 2003, kom der mange færre på førtidspension.

Nu går man så ud og siger, at der skal være færre på førtidspension, og der skal være færre i fleksjob, for der er også blevet for mange fleksjobbere. Alligevel snakker man om, at der skal oprettes flere fleksjobpladser, men på færre timer måske.

Er ordføreren ikke bange for, at man egentlig bare får placeret omkring 40.000 ekstra på kontanthjælp i stedet for at hjælpe dem videre?

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:27

Nadeem Farooq (RV):

Nu skal vi lige holde de rigtige perspektiver og proportioner i det her. Vi bruger 54 mia. kr. om året på fleksjob, førtidspension og ledighedsydelse. Det er med den måde, som vi har skruet reformen sammen på, jo netop meningen, at vi skal have færre på førtidspension, men at vi skal have sænket adgangsbarriererne til at komme ind som fleksjobber. Det gør vi ved at lempe på timetallet, og det gør så også, at flere får mulighed for at få et fleksjob. Det er jo hele opgaven med det her.

Så jeg kan ikke bekræfte spørgerens forudsigelser om, at det vil føre til, at færre får mulighed for at få et fleksjob.

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted.

Kl. 15:28

Bent Bøgsted (DF):

Er det ikke sådan, at når man kigger på de tal, der er lagt til grund, at perspektivet for 2019 er, at der er noget med 6.000 flere på førtids-

pension og i fleksjob – eller noget i den stil? Er der ikke noget om det? Det er sådan lidt forvirrende med de tal – det vil jeg give ordføreren ret i – og det kan være lidt vanskeligt at gennemskue, hvor mange der egentlig kommer på førtidspension, hvor mange der kommer i fleksjob, og hvor mange der havner på kontanthjælp eller ledighedsydelse i sidste ende uden at få et job.

Men det, som ordføreren siger, er det her med, at man skal have fleksjob på færre timer. Hvordan får man arbejdsgiverne til at oprette fleksjob på få timer, når arbejdsgiverne skal bære hele udgiften? I dag får de tilskud til de timer, de ansætter fleksjobberne i, men fremover skal de betale fuld løn for de færre timer, de ansætter fleksjobbere i. Kan det ikke være vanskeligt at få en arbejdsgiver til at ansætte en i fleksjob, hvis man kan få en studerende, der er rask og rørig, eller en senior, der egentlig godt vil have nogle ekstra timer, altså raske og rørige personer, som der ikke er nogen problemer med? Kan man få arbejdsgiveren til at spille med på det, eller er det kun på det offentlige arbejdsmarked, man skal have flere fleksjob?

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 15:30

Nadeem Farooq (RV):

Jeg abonnerer ikke på synspunktet om, at der ikke bliver skabt fleksjobarbejdspladser. Jeg mener, det er Nykredit fra den finansielle sektor, som allerede har lagt sig i selen og siger, at de vil gå forrest med at oprette fleksjobarbejdspladser. Jeg er ret overbevist om, at flere andre vil initiere den slags arbejdspladser.

Derudover kan man sige, at tingene selvfølgelig skal hænge sammen, og der skal skabes de der fleksjobarbejdspladser, men det er også det, vi lægger til grund for reformen. Og jeg mener ikke, at der er noget af det, som vi har lagt frem i dag, som skulle bidrage til pessimismen om, at der ikke bliver skabt nok arbejdspladser. Vi vil evaluere det løbende, og jeg er ret sikker på, at når det hele er fuldt indfaset, får vi flere, der får mulighed for at få et fleksjob, fordi vi sænker adgangsbarriererne for at komme ind.

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en spørger mere, og det er fru Stine Brix fra Enhedslisten for en kort bemærkning.

Kl. 15:31

Stine Brix (EL):

Jeg vil gerne spørge til den del af reformen, der handler om fleksjob. Det ligger jo i reformen, at jo færre timer man kan arbejde som fleksjobber, jo lavere indtægt får man. Og derfor vil jeg gerne spørge den radikale ordfører, om det er ny radikal handicappolitik, at jo større handicap man har, jo mindre indtægt skal man have?

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 15:32

Nadeem Farooq (RV):

Det synes jeg er en forkert udlægning af den model, vi har stillet op, for den handler netop om at lave en social omfordeling, således at dem med de laveste indtægter får en relativt større gevinst ved at være i fleksjob, hvor det tidligere var omvendt.

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en kort bemærkning fra fru Stine Brix.

Kl. 15:32

Stine Brix (EL):

Kan ordføreren ikke i det mindste bekræfte, at jo færre timer man arbejder i fleksjob, jo lavere indtægt får man i forhold til dem, som arbejder i flere timer i fleksjob? For det er jo sådan, reformen er skruet sammen. Og tankegangen, der ligger i det, er jo, at man som et menneske med handicap skal have et økonomisk incitament til at arbejde flere timer. Men det er jo bare sådan, at når man har et fleksjob, så er det, fordi man har et handicap, der gør, at man ikke kan arbejde flere timer.

Jeg tror ikke på, at man rejser sig fra sin kørestol, fordi der er nogen, der vifter en om næsen med flere penge. Så derfor vil jeg gerne spørge igen, om det er De Radikales handicappolitik, at jo større et handicap man får – hvis man har en sygdom, der er fremadskridende, der bliver værre – jo mindre indtægt skal man have. Er det radikal handicappolitik?

Kl. 15:33

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 15:33

Nadeem Farooq (RV):

Det er radikal arbejdsmarkedspolitik – og det kan godt være, det står i modsætning til det, mange andre står for – at give flere en mulighed for at komme ind at virke på det danske arbejdsmarked. Det er også rigtigt nok, at der selvfølgelig ligger det i det, at jo flere timer man arbejder, jo mere får man ud af det. Men der er ikke den lineære sammenhæng, som spørgeren prøver at flette på mine udtalelser for.

Så jeg mener stadig, at hvis man ser på ordningen før og ordningen efter, vil man opdage, at der nu er en større social retfærdighed. Det mener jeg også at spørgeren selv må kunne se ud fra de beregninger, der er kommet fra Beskæftigelsesministeriet.

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en kort bemærkning fra fru Stine Brix.

Kl. 15:34

Stine Brix (EL):

Jeg har allerede haft to.

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Man har to bemærkninger, men man må godt nøjes med en.

Kl. 15:34

Stine Brix (EL):

Jeg har haft to.

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

O.k. Jeg er ikke god til at tælle til to i dag. Tak til ordføreren. Den næste ordfører i ordførerrækken er hr. Eigil Andersen.

Kl. 15:34

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

En helt grundlæggende præmis i vores velfærdssamfund er, at fællesskabet skal sikre en rimelig forsørgelse for dem, der er ude af stand til at arbejde, og derfor er der bl.a. førtidspension til dem, der ikke kan og aldrig vil kunne forsørge sig selv. De kan fortsat få førtidspension uanset alder, og det gælder også, når den nye reform er vedtaget – det synes jeg er vigtigt at slå fast.

Men det er en falliterklæring, at vi som samfund hidtil har opgivet mange unge og nøjedes med at tilkende dem en førtidspension. Unge, der kan hjælpes videre i livet, skal ikke på livsvarig førtidspension. Med den nye reform forbedrer vi mulighederne for at hjælpe dem til at få et aktivt liv, og det er rigtig godt.

De fleste unge under 40 år vil i stedet for at få en førtidspension fremover blive tilbudt et såkaldt ressourceforløb, som det er blevet nævnt – et ressourceforløb, der skal hjælpe dem i uddannelse eller tilbage på arbejdsmarkedet. Det gælder bl.a. en del af det desværre meget stigende antal unge, der får psykiske lidelser, og som det er helt oplagt at samfundet ikke har hjulpet tilstrækkelig godt. Der er simpelt hen undersøgelser, som viser, at i over 80 pct. af de tilfælde, hvor unge har fået tilkendt førtidspension på grund af en psykisk lidelse, var alle behandlingsmuligheder ikke udtømt. Det er jo en katastrofe, og vi kan som samfund absolut ikke være bekendt at behandle vores medmennesker på den måde. Alle behandlingsmuligheder var ikke udtømt, og så blev de bare sendt på førtidspension.

Derfor er det godt, at de nye ressourceforløb er en helhedsorienteret indsats, som matcher den enkeltes behov for hjælp, både socialt, i sundhedssystemet – herunder med hensyn til psykiatrisk hjælp og behandling – med hensyn til uddannelse og med hensyn til at komme tilbage på arbejdsmarkedet, hvis det kan lade sig gøre. Det gode ved det er, at borgeren fremover kun skal banke på én dør og få tilbudt ét samlet og koordineret forløb og ikke længere være kassebold mellem forskellige offentlige instanser og speciallæger. Det betragter jeg som en stor gevinst ved den nye førtidspensions- og fleksjobreform, og det er et fremskridt, som vi i SF glæder os rigtig meget over.

Mens førtidspension er for de borgere, der ikke kan forsørge sig selv og ikke vil kunne komme til det, skal vi på den anden side sikre et fleksibelt og rummeligt arbejdsmarked for dem, der har nogle ressourcer, men bare ikke ressourcer nok, til at de kan komme ind på det ordinære arbejdsmarked. Der er mange syge og personer med handicap, der har ressourcer, og det vil være til stor glæde for alle, både for samfundet, arbejdspladsen og de pågældende selv, at de ressourcer bliver brugt. Og jeg mener, at vi roligt kan regne med, at langt de fleste mennesker ønsker at bidrage aktivt med det, de kan, og det er en af årsagerne til, at fleksjobordningen er blevet skabt.

Der har så i den hidtidige fleksjobordning været et mindre antal personer, der af deres arbejdsgiver fik en løn på f.eks. 500.000 kr. for et halvtidsjob – det kan f.eks. være en kontorchef i et ministerium – og som ved siden af har fået offentligt tilskud på 200.000-260.000 kr., og et så stort offentligt tilskud til mennesker, der ganske vist er syge og derfor har nedsat arbejdsevne, men som i forvejen får en løn på 500.000 kr., er naturligvis urimeligt. Den, der tjener 500.000 kr. om året i løn, bør ikke få offentligt tilskud i form af skattekroner oven i sin indtægt, men sådan har det været hidtil. Det problem bliver heldigvis også løst med den nye reform, der medfører, at et tilskud til en så højt lønnet person bliver afskaffet.

Så er det klart, at der med så stor en reform som denne er mange forskellige aspekter, og også mange aspekter, man kan diskutere. Sådan vil det nu engang være, når der er 6 partier, der skal blive enige. I den forbindelse vil jeg fremhæve, at regeringen og forligspartierne har aftalt, at der skal foretages en løbende evaluering af reformen. Det gælder f.eks., med hensyn til om der bliver etableret flere fleksjob fremover – det er jo et af de håb, vi har med det, der bliver indført her. Så det vil sige, at man vil holde øje med, hvor mange der rent faktisk får fleksjob, om der kommer nogle nye fleksjob, og der vil blive holdt øje med antallet af arbejdstimer. Men vi vil fra politisk side selvfølgelig også følge med i, hvordan det går med antallet af arbejdsløse fleksjobbere, altså fleksjobbere på ledighedsydelse. Meningen er jo ikke, at det antal skal stige – det skal tværtimod falde.

Kort og godt kan man sige, at vi i SF vil følge med i, om alt det nye kommer til at virke godt, og de ting, der ikke virker godt, vil vi så tage op til vurdering i den løbende evaluering, og så vil vi se på, om der skal rettes op på noget.

Kl. 15:39

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er en kort bemærkning fra hr. Finn Sørensen fra Enhedslisten.

Kl. 15:39

Finn Sørensen (EL):

Tak. Nu kan jeg så høre, ordføreren synes, at det er helt i orden at skære i tilskuddet til højt lønnede fleksjobbere. Det kan så være et synspunkt, ordføreren har. Men konsekvensen af den ændring er jo den løntilskudsmodel, der ligger nu, plus den model for lønfastsættelse, som er beskrevet i lovforslaget, og som betyder, at fleksjobbere kommer til at gå for en lavere timeløn end de kolleger, de arbejder sammen med.

Det er det, vi i fagbevægelsen kalder løntrykkeri – og jeg ved, at ordførerens hjerte banker for faglige rettigheder og for kampen mod social dumping, det viste sig tidligere på dagen, og det var jeg meget glad for. Det er jo det, der er tale om, er ordføreren ikke enig i det? For at fleksjobbere overhovedet får en chance på arbejdsmarkedet, skal de acceptere at optræde som løntrykkere, der får en lavere timeløn end de kollegaer, de arbejder sammen med.

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:41

Eigil Andersen (SF):

Jeg er ikke enig i den sammenligning, der bliver lavet her. Jeg mener ikke, at der er tale om løntrykkeri. Altså, ved løntrykkeri forstår jeg f.eks., at en polak arbejder for et udenlandsk firma og får 60 kr. i timen, mens han i øvrigt præsterer det samme stykke arbejde som den dansker, som efter overenskomsten skulle have det dobbelte.

Her er der så tale om mennesker, som desværre på grund af sygdom eller ulykke på den ene eller den anden måde ikke kan arbejde på fuld kraft. Derfor får disse en løn af arbejdsgiveren, som svarer til det, som de er i stand til.

For os i SF har det været en stor og vigtig pointe, at det var kommunen, der skulle fastsætte, hvad den pågældendes arbejdsevne var, sådan at der ikke skulle være en uværdig diskussion mellem arbejdsgiveren og fleksjobberen.

Kl. 15:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak, og endnu en kort bemærkning fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 15:42

Finn Sørensen (EL):

Nå, så kan jeg forstå, at ordføreren altså åbenbart har været skabsmodstander af den fleksjobordning, som vi har haft i mange år.

Den bygger jo på et princip om ligebehandling. Den bygger nemlig på, at det offentlige skal give et tilskud til fleksjobbernes løn, sådan at de ikke bliver diskrimineret lønmæssigt og arbejdsmæssigt. Det er det princip, der gøres op med her.

Nu er jeg helt forvirret. Hvis der skal være en logik i det, må ordføreren have været dybt uenig i den fleksjobordning, vi har i dag og har haft i mange år, for den bygger lige nøjagtigt på det ligebehandlingsprincip, jeg lige har beskrevet, den bygger på ikkediskriminering af mennesker med handicap, i øvrigt på grundlag af en konvention, vi har tiltrådt.

Men det kan jeg forstå ordføreren faktisk slet ikke er enig i. Og jeg kan forstå, at han mener, at det er rimeligt, at mennesker med handicap får en lavere løn for det samme arbejde, nemlig for det arbejde, de udfører i det antal timer, man nu bliver enige om. Det princip kan jeg forstå at ordføreren er enig i er fint at vi afskaffer.

Kl. 15:43

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 15:43

Eigil Andersen (SF):

Det, der bliver spurgt om nu fra Enhedslistens side, er noget andet, end der blev spurgt om i første omgang.

I første omgang blev der spurgt om, om der er tale om løntrykleri. Det mener jeg ikke der er. Derimod er det, som der bliver spurgt om nu, noget, som er reelt at diskutere. Er det rimeligt eller ej, at det offentlige skal komme med et tilskud, som kompenserer for den løn fuldt ud, som fleksjobberne ikke selv kan optjene? Det er en ligeværdighedsdiskussion.

Om den vil jeg bare sige, at det er klart, at når der skal laves en så stor reform, som der er tale om her, og der indgår en række forskellige partier, skal der også findes forskellige løsninger, hvor man bøjer sig mod hinanden. Nogle partier opnår resultater på et område, og andre partier opnår resultater på et andet område.

Kl. 15:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Den næste med en kort bemærkning er hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:44

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Nu er det i forbindelse med fleksjob og fastholdelse af fleksjob sådan i dag, at 50 pct. af dem, der får et fleksjob, egentlig bliver ansat i det samme firma, som de arbejdede i, før de kom i fleksjob. Hvordan vil det være fremover?

Der er det sådan, at hvis der er tale om en akut opstået sygdom, erhvervssygdom, så kan man blive ansat i den samme virksomhed og få lov til at blive der – ellers skal man på grund af en social klausul vente 12 måneder, før man kan få ansættelse i den virksomhed, man har arbejdet i.

Var det ikke rimeligere at se på, om der var andre, der havde fået en sygdom, der kunne blive i den samme virksomhed, uden at de skulle ansættes under sociale klausuler. Det kunne f.eks. være medarbejdere med sclerose, nyresygdom, diabetes, eller hvad det nu er, som også skulle kunne blive i den samme virksomhed, for der er mange overenskomster, og det ved hr. Eigil Andersen også, der ikke indeholder sociale klausuler, og derfor kan en medarbejder ikke blive ansat under sociale klausuler. Bl.a. havde vi besøg af repræsentanter for Dansk El-Forbund, der fortalte, at de ikke har sociale klausuler i deres overenskomst, og derfor kunne medarbejdere ikke blive ansat under sociale klausuler.

Var det ikke rimeligt at se på at udvide den kreds, der kunne få lov til at blive i den samme virksomhed i et fleksjob?

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Marianne Jelved):
Ordføreren.

Kl. 15:45

Eigil Andersen (SF):

Nu er der for mange mennesker stor mystik om, hvad en social klausul egentlig er. De fleste sociale klausuler i overenskomsterne består bare i, at det er en paragraf, som giver ret til at ophæve de andre pa-

ragraffer i overenskomsten, altså lave undtagelser, men efter aftale med tillidsmanden.

Men altså, det, jeg kan sige om det her med, hvor mange der skal være omfattet af det ene og det andet, er, at der er lavet en samlet løsning i det forlig, som er indgået.

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Endnu en kort bemærkning fra hr. Bent Bøgsted.

Kl. 15:46

Bent Bøgsted (DF):

Jo, jo, sådan er det altid. Nu fik vi lige at vide for lidt siden, at det ikke var et forlig, men en politisk aftale, for så kan der altid ændres i den. Men det, der ligger i det her, er jo, at folk, der har fået en alvorlig sygdom og tilkendes et fleksjob, kan have meget vanskeligt ved at skulle ud at sælge sig selv, mens de derimod er kendt af den virksomhed, de har været i, og den vil måske godt gøre en indsats for beholde en dygtig person. Skal de ud at sælge sig selv til en helt ny virksomhed – det skal de jo, fordi de selv skal være med til at lave en aktiv indsats, når de får tilkendt fleksjob og havner på ledighedsydelse – og de ikke laver den aktive indsats, kan de gå hen at miste ledighedsydelsen. Derfor kunne det jo være en hjælp for dem, der kommer i klemme her.

Sclerose er sådan en sygdom, der udvikler sig, og måske kunne den, der er blevet ramt af sygdommen, blive i sit job i virksomheden ved at få lavet en aftale der. Vil hr. Eigil Andersen ikke være klar til at se på, om man kunne udvide den kreds?

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:47

Eigil Andersen (SF):

Nu kan det være, at jeg heller ikke er helt inde i Christiansborgs jargon og ordvalg, men efter min opfattelse er der tale om et forlig, der er indgået, men det kan der sikkert føres lange diskussioner om blandt meget kyndige mennesker. Men med hensyn til det, som hr. Bent Bøgsted spørger om rent indholdsmæssigt, så vil jeg sige det på følgende måde: Det, der er lagt frem her, er regeringens politik. SF er en del af regeringen, og derfor støtter vi det.

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Den tredje spørger er fru Stine Brix fra Enhedslisten.

Kl. 15:48

Stine Brix (EL):

Tak for det. Jeg bemærkede, at ordføreren var inde på ressourceforløb i sin ordførertale, og jeg kunne godt tænke mig at spørge lidt ind til det, for det er jo sådan, at de unge mennesker, som har et svært handicap eller lider af en psykisk sygdom eller en kronisk sygdom, som gør, at de ikke kan få et arbejde, nu i fremtiden skal på et ressourceforløb. Den ydelse, som man modtager, mens man er på ressourceforløb, er jo markant lavere end førtidspensionen, som ellers var alternativet for de her unge mennesker.

Så jeg kunne godt tænke mig at spørge SF's ordfører: Hvorfor bringer det de her unge mennesker, som jo har nogle alvorlige problemer at slås med, tættere på arbejdsmarkedet, at man gør dem fattigere, at man reducerer deres indtægt helt ned til kontanthjælpsniveau? Hvordan bringer det dem tættere på arbejdsmarkedet?

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:49

Eigil Andersen (SF):

Jeg tror, at det, der sker med ressourceforløbene, er, at også den gruppe, som fru Stine Brix nævner, vil få bedre muligheder for at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Jeg ser det som en fordel for den enkelte syge eller den pågældende med et eventuelt handicap, at ressourceforløbene bliver etableret, for det er jo der, vi så kan yde en bedre hjælp, end vi har gjort hidtil.

Noget af det, der sker med den her reform, er jo så, at man har skullet skaffe nogle penge til at lave de ressourceforløb for, og man kan selvfølgelig have forskellige vurderinger af, om det så er rimeligt eller urimeligt med de satser, som er fastsat.

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Endnu en kort bemærkning fra fru Stine Brix.

Kl. 15:49

Stine Brix (EL):

Ja, det sidste har ordføreren i hvert fald fuldstændig ret i, nemlig at vi har meget forskellige vurderinger af, hvorvidt det er rimeligt at tage penge fra den her meget sårbare gruppe af unge mennesker for at kunne betale for en indsats, der så kunne være en lille smule bedre. O.k.

Det, jeg så godt kunne tænke mig at spørge ordføreren om som det næste, er, at som udgangspunkt skal de her ressourceforløb jo være på 5 år, men er der nogen øvre grænse for, hvor mange af sådanne nogle ressourceforløb man kan komme til at skulle gå i eller være en del af. Altså, kan man i princippet gå fra man er 18 til man er 40 på den her særlige nedsatte ydelse, hvis det nu viser sig, at de her ressourceforløb ikke er tilstrækkeligt? Kan ordføreren ikke se et problem i, at man går på en særlig nedsat ydelse – beregnet på folk, der meget midlertidigt får en ydelse – i måske op til 20 år?

Kl. 15:50

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Ordføreren.

Kl. 15:50

Eigil Andersen (SF):

Med hensyn til hvor lang tid man skal være i et ressourceforløb, er det min opfattelse, efter de forligsdrøftelserne der har været, at et typisk forløb vil være måske 1, 3 eller 5 år. Så kan der måske nok være enkelte, som ville skulle have et ressourceforløb mere, men det normale vil, så vidt jeg har hørt beskrivelserne, være et væsentligt mindre antal år end 22 – det ville være meget atypisk, hvis det skulle have der. Så det store flertal vil have et ressourceforløb, som varer et mindre antal år.

Med hensyn til ydelsen vil jeg henvise til det, som jeg har sagt tidligere, nemlig at når der er tre regeringspartier og tre oppositionspartier, som skal være enige om et forlig, så bliver der indgået en række forskellige kompromiser om, hvad det skal indeholde.

Kl. 15:51

Tredje næstformand (Marianne Jøved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Finn Sørensen, der er ordfører for Enhedslisten.

Kl. 15:52

(Ordfører)**Finn Sørensen (EL):**

Tak. 201 siders lovforslag, 474 siders høringssvar, et høringsnotat på 105 sider, i alt 780 sider. Og så har jeg vist endda glemt ligestillingsnotatet. Herefter kun 1 uge til at gennemgå lovforslaget og 4 dage til høringssvar og høringsnotat. Det er helt urimelige vilkår og arbejds-

betingelser for Folketinget. Det er en helt urimelig behandling af alle de organisationer, der har brugt mange dage og mange timer på disse høringssvar. Jeg tror også, at det opleves som en hån af de mange mennesker, der sidder og kigger med her, nemlig de mennesker, hvis skæbne vi holder i vores hænder i dag.

Det har heldigvis så ikke afholdt de mange parter og interesseorganisationer fra at indsende høringssvar. Mere end 80 er det blevet til. Jeg må sige, at når man kigger ned over dem, så ser man, at sjældent har et lovforslag i den grad været udsat for kritik fra de mennesker, som dem, der fremsætter lovforslaget, påstår at ville hjælpe. Samtlige handicaporganisationer og en lang række fagforeninger og forbund har leveret en sønderlemmende kritik af dette lovforslag, fordi det forringer vilkårene for mennesker med handicap og kroniske sygdomme. Enhedslistens synspunkt er blevet bekræftet, hvad angår det her lovforslag. Det er et synspunkt, vi har haft fra start af, altså at der her er tale om en spareøvelse og intet andet, og hvor regeringen for regeringens 2020-plan skal betales af nogle af de mest udsatte mennesker i vores samfund.

Det sker jo ved at stoppe tilgangen til førtidspension, og kunstgrebet er, at man har opfundet en ændring af fleksjobordningen, som siger, at hvis der er den mindste lillebitte chance for, at du kan udvikle en arbejdsevne på 2-4 timer, så skal du ikke have førtidspension, men så skal du enten i et ressourceforløb – langvarige ressourceforløb, det ene efter det andet til kontanthjælpssydelse – eller også skal du visiteres til et fleksjob, som ikke er der.

Det er hovedproblemet i den her ordning, og det er derfor, at det er fuldstændig berettiget at kalde det en spareøvelse, fordi fleksjobbene jo ikke er der. Og hvordan er situationen for unge mennesker, der skal gå det ene år efter det andet på kontanthjælpssats? De kommer i det, jeg vil kalde risikogruppen for at havne i fattigdom.

Da forliget blev offentliggjort, var vi positivt stemt for en del af det, nemlig det, der handlede om ressourceforløbene. Men efter en nøje granskning af selve lovteksten og bemærkningerne ser virkeligheden jo også her helt anderledes ud, end man foregiver. Det bliver jo ganske vanskeligt at få bevilget et ressourceforløb. Først skal man have modtaget offentlig forsøgelse i lang tid, og herefter skal man have deltaget i tilbud eller revalidering. Man må sige, at det jo fuldstændig modvirker de erklærede målsætninger om, at vi så hurtigt som muligt skal have fat i folk og hjælpe dem i gang med en jobrelateret udvikling. Så som lovforslaget ser ud nu, ser det i vore øjne bare ud til, at ressourceforløbene bliver et ekstra lag oven på en i forvejen alt for lang sagsbehandlingstid for disse grupper.

Andre sparemekanismer er jo en stramning af rådighedsreglerne og sanktioner for personer, der deltager i ressourceforløb. En lignende stramning er der for ledige fleksjobbere, der i øvrigt skal leve for en mindre ledighedsydelse, end de får i dag. Og sådan kunne vi blive ved.

Alt i alt vil jeg sige, at den her reform modvirker den udmærkede målsætning, der står i regeringsgrundlaget, om, at regeringen gerne vil måles på, om den er i stand til at mindske ulighed og fattigdom. Men resultatet af den her reform vil i stedet blive, at mange flere tusind mennesker i årene fremover skal leve i lang tid på kontanthjælpssydelse.

Der er alle disse forringelser. Desværre er befolkningen jo ved at vænne sig til dem. Det værste er måske det menneskesyn, der ligger bag den her reform, nemlig et menneskesyn, der siger, at mennesker med handicap ikke er lige så meget værd som os andre, og at det er helt i orden, at de får en lavere løn, dårligere ansættelsesvilkår og mindre i pension. For hele princippet i den nye lønmodel for fleksjobbere er, at jo større handicap, jo mindre løn. Det er også et menneskesyn, der siger, at hvis du ikke kan arbejde, er du ikke en del af fællesskabet. Det er et menneskesyn, der appellerer til den indre svi-
nehund, til den elendighedstænkning, der siger, at nu har vi ikke længere råd til lighed. Nu har vi ikke længere råd til at leve op til de

fine principper om ikkediskriminering af mennesker med handicap. Nu har vi ikke længere råd til solidaritet. Det er et opgør med alt det, jeg lærte i mit barndomshjem af mine gode socialdemokratiske forældre. Hvis nogen har lært om ret og pligt, er det mig og mine forældres generation. Men vi lærte altså, at til pligterne hører pligten til at tage sig af de svage i samfundet. Det gør det her forslag ikke. Det lever det ikke op til, tværtimod.

Enhedslisten vil kæmpe til sidste blodsdråbe imod det her reformforslag. Vi vil også medvirke til ethvert ændringsforslag, der kan forbedre det i god og mere brugbar retning. Dermed vil jeg hilse de mange frustrerede og ulykkelige mennesker, der sidder og følger med her, og sige: Alle jeres mange spørgsmål har vi ikke nået at stille i dag. Vi kan ikke komme til det. Men de skal nok blive stillet.

Tak for ordet.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er to spørgere på listen nu. Den første er Bent Bøgsted for Dansk Folkeparti for en kort bemærkning.

Kl. 15:57

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Jeg er enig med hr. Finn Sørensen i, at det forslag, der ligger her, er et kæmpestort problem, og det er rigtigt, at vi får rigtig mange spørgsmål sendt ind, som vi skal have set nærmere på. Vi skal måske kombinere det, så vi ikke sender dem af sted begge to. Men lad det nu ligge.

Jeg er sikker på, at hr. Finn Sørensen kan huske forslag til vedtagelse nr. V 42 om anvendelse af lægekonsulenter. Der var en aftale om, at der skulle findes en ordning, så de kunne komme væk fra det kommunale regi. Det blev så accepteret. Det blev udskudt til efter forhandlingerne om en reform af førtidspension og fleksjob, for det kunne jo være, at der kom en løsning der. Og det accepterede vi jo dengang. Nu ligger det sådan, at lægekonsulenterne, når det drejer sig om førtidspension og fleksjob, kommer væk fra kommunen. De kommer til at høre til en klinisk funktion i regionerne, hvilket der også har været nogle problemer med, men på sygedagpengeområdet får lægerne lov at beholde lægekonsulenterne. Så vil jeg lige spørge: Er hr. Finn Sørensen enig med mig i, at regeringen ikke har levet op til det, de havde lovet vedrørende lægekonsulenterne?

Kl. 15:58

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 15:58

Finn Sørensen (EL):

Ja, det må jeg sige at jeg som udgangspunkt er enig med hr. Bent Bøgsted i. Jeg har selv stillet et nyt spørgsmål vedrørende det forhold, og jeg har bemærket, at Dansk Folkeparti også har stillet nye spørgsmål til det, og så mangler vi jo lige at få svarene på dem. Men som det tegner nu, ser alt ud til, at medmindre regeringen skynder sig ganske gevaldigt, så når den ikke at opfylde det, der faktisk blev vedtaget med V 42, nemlig at det her problem skulle være løst inden udgangen af dette år.

Kl. 15:59

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 15:59

Bent Bøgsted (DF):

Jeg er fuldstændig enig i, at det er et problem. Men jeg har så en mistanke om, at vi ikke ser nogen anden løsning, og at de partier, der

var med til det her forslag til vedtagelse, egentlig stillede sig tilfreds med det, der ligger i aftalen her.

Det andet, jeg lige vil spørge hr. Finn Sørensen om, er det her med, at fleksjobbere skal have en 5-årig periode. Jeg har svært ved at forestille mig, at hr. Finn Sørensen tror på, at deres situation kan ændre sig så meget, på grund af at de får en ekstra løn for de timer, de har arbejdet ekstra, at de bliver mere raske, så de kan klare at arbejde de timer. Hvordan ser hr. Finn Sørensen på det? Er der ikke snarere en risiko for, at de bliver gemt væk og opbevaret i et ledighedsydelses- eller kontanthjælpssystem i stedet for at komme ud og få et fleksjob?

Kl. 16:00

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:00

Finn Sørensen (EL):

Jo. Det er en kritik, som vi også har fremført fra dag et af det her lovforslag, at der ikke er de fleksjob til rådighed. Situationen i dag er, at der er 17.000 personer, som forgæves leder efter fleksjob, og oven i disse 17.000 forestiller regeringen og forligspartierne sig så at der yderligere hvert år skal komme endnu flere tusinde, som skal videresendes til fleksjob. Vi har jo spurgt, lige fra reformforslaget blev fremlagt i februar, hvor disse job dog skal komme fra, og vi savner stadig væk et konkret svar på det.

Det er derfor, jeg siger, at den mest sandsynlige konsekvens af det her reformforslag er, at mange flere tusinde mennesker fremover kommer til at leve i årevis på kontanthjælpsniveau. Det er jo ikke alle ledige fleksjobbere, der er berettiget til ledighedsydelse. Det kræver, at man er dagpengeberettiget på det tidspunkt, hvor man bliver fleksjobber, eller at man så at sige optjener retten til ledighedsydelse. For disse mennesker vil ydelsen være den samme, som man tilbyder personer i ressourceforløb, nemlig kontanthjælpssatsen, dog minus modregningen for ægtefælleafhængighed og formue.

Kl. 16:01

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 16:01

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren om, om det er Enhedslistens opfattelse, at et menneskes værd er bestemt af, hvor meget det får i løn.

Kl. 16:01

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:01

Finn Sørensen (EL):

Det er bestemt ikke Enhedslistens opfattelse.

Kl. 16:01

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 16:01

Joachim B. Olsen (LA):

Men det var det, Enhedslistens ordfører sagde for lidt siden. For ordføreren sagde, at det her lovforslag vil betyde, at handicappede og syge ikke får lige så meget i løn, som raske mennesker gør, altså at de ikke er lige så meget værd. Det var det, ordføreren sagde. Det må jo så betyde, at man mener, at et menneskes værd er bestemt af, hvad det får i løn, og at bankdirektører og andre med høje lønninger efter

Enhedslistens opfattelse dermed er mere værd end andre mennesker. Det synes jeg er en meget spøjst tilgang at have til mennesker.

Kl. 16:02

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:02

Finn Sørensen (EL):

Jeg må bare sige, at hr. Joachim B. Olsen så har misforstået mig. For det kan jo nogle gange godt være sådan, at man kan rive ordene ud af deres sammenhæng og så tage dem bogstaveligt. Det, jeg refererede til, var jo den almindelige mening, der er om, hvilket værd man har. Det var sådan set bare det, jeg refererede til.

Der sker selvfølgelig med det her lovforslag en forskelsbehandling, en diskriminering, af mennesker med handicap, hvilket er stik imod det princip, som ligger i den nuværende ordning, hvor man jo fra statens side kompenserer med et tilskud, sådan at man sikrer, at fleksjobberne kan få den samme løn, i hvert fald den overenskomst-mæssige mindsteløn. Det er jo det, der er princippet i den nuværende tilskudsmodel, og som er udtryk for et lighedsideal. Det er et lighedsideal, som Enhedslisten støtter, og som der frem til den her reform jo faktisk også har været et stort flertal i Folketinget der har støttet.

Kl. 16:03

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 16:03

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Mange tak. Der er i dag godt 300.000 personer i den arbejdsdygtige alder, som er på varig offentlig forsørgelse, enten i form af førtidspension, fleksjob- eller ledighedsydelse. Siden midten af 1980'erne er antallet steget med 125.000. Især blandt indvandrere er andelen uhyggeligt høj. Fra 1999 til 2010 er andelen af indvandrere og efterkommere fra ikkevestlige lande, som modtager førtidspension, steget fra 5,2 pct. til 8,6 pct. Specielt blandt de ældre indvandrere og deres efterkommere er disse tal skræmmende. Hver tredje indvanderer eller efterkommer med ikkevestlig baggrund er på førtidspension, mod 11 pct. blandt etniske danskere. Samlet set er hele 10 pct. af arbejdsstyrken på varig offentlig forsørgelse, enten i form af førtidspension, fleksjob- eller ledighedsydelse.

Det er en katastrofe, og det er et paradoks. Igennem de sidste 50 år er arbejdstiden nemlig faldet, arbejdet er generelt blevet mindre fysisk hårdt, produktiviteten er steget, og reallønnen er steget. Det er altså på alle områder blevet lettere at kunne forsørge sig selv, og alligevel er et større og større antal blevet parkeret uden for arbejdsmarkedet, med alle de sociale og økonomiske konsekvenser, som det indebærer, for både den enkelte og for samfundet som helhed. En særligt skræmmende tendens er den stigning, der har været, i tilkendelser af førtidspension til de helt unge mennesker med midlertidige diagnoser, som f.eks. depression, angst eller stress. I 1999 var det 30 pct. af tilkendelserne, som blev givet på baggrund af en psykiatrisk diagnose, i dag er det hver anden. Stressrelaterede lidelser og periodiske depressioner er således de enkelt diagnoser, som oftest udløser en førtidspension.

Altså: Midlertidige diagnoser gør, at man kommer på varig offentlig forsørgelse. Det er særlig unge mennesker, som får tilkendt en førtidspension på baggrund af en psykiatrisk diagnose, og 80 pct. af tilkendelserne til de 18-19-årige sker på baggrund af en psykiatrisk diagnose. Det er en social katastrofe og en menneskelig kata-

strofe, og det er udtryk for helt misforstået omsorg fra systemets side.

Fleksjobordningen blev indført for at mindske tilgangen til førtidspension og reducere antallet af offentligt forsørgede. Det er imidlertid ikke sket. I 1999 fik knap 15.000 tilkendt førtidspension eller fleksjob; det tal er nu steget til godt 22.000 personer. Fleksjobordningen er særdeles attraktiv. Personer, der er i fleksjob, får fuld løn, uanset arbejdstid og produktivitet. Den gennemsnitlige månedsløn for personer i fleksjob er 27.000 kr. De 5 pct. bedst lønnede fleksjobbere har i gennemsnit en årsindkomst på 680.000 kr. Heraf udgør tilskuddet 231.500 kr. Nogle får altså tilskud, selv om de kan tjene en indkomst svarende til den gennemsnitlige indkomst for en skolelærer eller en murer. Det er jo fuldstændig absurd.

Knap 20 pct. af fleksjobberne tjener mere pr. måned i et fleksjob, end de gjorde i deres tidligere ordinære arbejde. Godt 60 pct. tjener det samme pr. måned. Stort set alle i fleksjob tjener altså mere pr. time i et fleksjob end i et ordinært job. Det skyldes, at lønnen pr. måned for fire ud af fem er den samme som eller er højere end den tidligere løn, og at arbejdstiden for langt de flestes vedkommende er markant lavere.

Behovet for en reform er altså stort, hvilket understreges af, at ordningen har tiltrukket 50.000 flere personer, og at budgettet er blevet overskredet med 8,6 mia. kr. i forhold til, hvad man budgetterede med, da man sidst lavede en reform på området.

Løser den her reform så alle problemer? Nej, det gør den ikke. Men det er et lille skridt i den rigtige retning. Jeg vil ikke lægge skjul på, at vi i Liberal Alliance gerne havde set, at der var blevet lavet mere ambitiøs reform, sådan som man også har lavet det i andre af de europæiske lande, som vi normalt sammenligner os med, som f.eks. Holland og Sverige. Jeg synes også, det hører med til historien at nævne, at vi altså bruger 54 mia. kr. om året – 3,5 pct. af vores BNP bliver der brugt – på det her.

Den reform, vi taler om, er altså en reform, som i 2020 skal reducere omkostningerne med 1,9 mia. kr., altså ud af de 54 mia. kr., og en ordning, som, når den er fuldt indfasat, vil betyde, at 6.200 vil være kommet i ordinær beskæftigelse i stedet for at være på offentlig forsørgelse. Det skal igen ses i forhold til, at der i dag er 300.000, der er på varig offentlig forsørgelse.

Når vi alligevel er med i den her aftale, skyldes det, at aftaleparterne denne gang har forpligtet sig på, at budgetterne skal holde. Det vil sige, at aftalen automatisk skal genforhandles, hvis forudsætningerne skrider. Sådan burde alle de aftaler, der laves herinde, egentlig være skruet sammen.

Der er flere af tingene i reformen, som vi er betænkelige ved.

Det gælder særlig de områder, der ikke er dækket af en overenskomst, hvor timelønsniveauet og de øvrige arbejdsvilkår fastsættes efter det, der er overenskomsten på det sammenlignelige område. Vi frygter, at det vil medføre, at der ikke vil blive oprettet fleksjob på virksomheder, som ikke er dækket af en overenskomst. Og i øvrigt er det et brud med princippet om, at overenskomster er noget, man må forhandle sig til.

Vi er også stærkt kritiske over for det, at regionerne nu får monopol på at levere lægefaglig bistand til rehabiliteringsteamet. Mange tak.

Kl. 16:09

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger. Først er det hr. Bent Bøgsted.

Kl. 16:09

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Det, der kunne være interessant at høre fra hr. Joachim B. Olsen, er en vurdering af det her med, at fleksjobbere i dag skal have stærkt nedsat arbejdsevne for at få tilkendt et fleksjob. Arbejdsevnen skal være nedsat med over 50 pct., faktisk skal den være

nedsat med to tredjedele. Hvordan skal folk, der får tilkendt et fleksjob på måske 5 timer om ugen efter at have været igennem en masse undersøgelser og har fået en erklæring om, at deres arbejdsevne er nedsat med måske 75 pct., kunne forbedre arbejdsevnen og måske blive bedre efter en 5-årig periode i fleksjob? Er det ikke lidt misvisende at sige, at vi regner med, at når der er gået 5 år, kan de nok klare nogle flere timer og måske komme helt væk fra fleksjobordningen? Er det ikke lidt misvisende for de her grupper? Der er også de her grupper, hvis sygdom udvikler sig over tid. Sklerose bliver man mere og mere syg af. Er der ikke lidt af et problem der med specielle sygdomme?

Kl. 16:10

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:10

Joachim B. Olsen (LA):

Det er jo vigtigt at forholde sig til, at de diagnoser og sygdomme, som folk på de her ydelser har, selvfølgelig er af meget forskellig karakter. Nogle har diagnoser, som bliver værre, men mange har diagnoser, som bliver bedre. Når man samlet spørger gruppen på de her ydelser om, hvordan deres helbred udvikler sig, siger en meget stor del af dem, at deres helbred faktisk bliver bedre, og derfor er det også rimeligt at forvente, at en del af dem vil være i stand til at arbejde mere.

Kl. 16:11

Formanden:
Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 16:11

Bent Bøgsted (DF):

Jeg vil bare lige have noget helt klarlagt om dem, der er igennem en undersøgelse og skal have tilkendt et fleksjob. De er i kontakt med mange speciallæger. På et tidspunkt får de at vide, at deres sygdom er stationær. Stationær betyder, at den ikke bliver bedre, men den kan godt blive værre. Er det så lægevidenskaben, der tager helt fejl og giver dem en forkert diagnose, når speciallægerne siger, at deres sygdom er stationær? Det vil sige, at lægevidenskaben ikke kan gøre deres tilstand bedre. Vil det sige, at hr. Joachim B. Olsen siger, at bare de kommer ud at arbejde, så bliver deres helbred bedre, så bliver de raske? Så er der ingen grund til at sende folk til læge, så kan man bare sende dem ud at arbejde. Er det det, hr. Joachim B. Olsen siger?

Kl. 16:12

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:12

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg forholder mig sådan set til de undersøgelser, der er blevet lavet ved at spørge folk på førtidspension og fleksjob. Man har spurgt dem om, hvordan de selv vurderer deres helbred. Jeg kan desværre ikke huske procentsatserne lige nu, det beklager jeg, men jeg vil gerne finde dem til ordføreren. Men en meget stor andel svarer, at de faktisk får et bedre helbred. Derfor vil man så også kunne forvente, at de heldigvis vil kunne arbejde mere og dermed få en højere indkomst. Jeg tror faktisk på, at det incitament med, at man får noget ud af at arbejde mere, vil være noget, rigtig mange bliver glade for, for så vil de kunne forøge deres indkomst. Det er jo godt, ikke mindst for den enkelte.

Kl. 16:12

Formanden:

Hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 16:12

Finn Sørensen (EL):

Jeg synes, der var sådan lidt på den ene side og på den anden side i ordførerens beskrivelse af tilslutningen til reformen, så jeg skal bare lige forstå ordføreren rigtigt:

Er det rigtigt forstået, at ordføreren synes, det her er et skridt i den rigtige retning, nemlig i retning af ordførerens liberalistiske vision for et samfund, hvor det er de stærkeste, der tjener mest, og de svageste, der tjener mindst?

Kl. 16:13

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 16:13

Joachim B. Olsen (LA):

Det er jo altid spændende, når andre udlægger, hvad man selv mener. Hr. Finn Sørensen kom med en udlægning af, hvad liberalisme er, som jeg bestemt ikke deler, men det er da et meget smart trick.

Vi mener, at det her er et lillebitte skridt i den rigtige retning. Som jeg sagde indledningsvis, bruger vi 54 mia. kr. om året på det her. Når den er fuldt indfaset vil man spare 1,9 mia. kr. Det synes vi i sig selv er et lille skridt.

Vi synes ikke, at den er specielt ambitiøs. Jeg mener, at det ligger i aftalen, at når den er fuldt indfaset, vil den medføre, at 6.200 er kommet i ordinær beskæftigelse. Det skal ses i forhold til, at der i dag er 300.000 på overførselsindkomst. Det er et lille skridt, og jeg synes, det er et socialt ansvarligt skridt, der bliver taget her.

Som jeg også sagde, ligger det i aftalen, at den her gang skal økonomien og forudsætningerne overholdes. Hvis det ikke sker, skal aftalen genforhandles, og derfor kan vi fra Liberal Alliances side godt se os selv i den her aftale. Hvis det skrider er det i hvert fald bedre, at vi er med, end at vi ikke er med, og så har vi nogle gode forslag til, hvordan man kan nå de mål, som man har sat sig i aftalen.

Kl. 16:14

Formanden:

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 16:14

Finn Sørensen (EL):

Jo, men ordføreren har tilsluttet sig en model for lønfastsættelse, som betyder, at jo større handicap, man har, jo lavere løn får man. Det er jo hele princippet. Og ordføreren må vel så være enig i, at det er et godt princip. Så er det princip måske ikke foldet stærkt nok ud. Der kunne jo have været endnu større lønnedgang, jo større handicap man har. Men i princippet er ordføreren vel enig i, at det er det princip, der ligger i ordningen.

Kl. 16:15

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:15

Joachim B. Olsen (LA):

Altså, jeg er meget enig i, at mennesker skal lønnes efter deres produktivitet. Det er et godt princip. Det ligger til dels i det her.

Men det er jo vigtigt at holde fast i, at det tilskud, der gives til personer i et fleksjob, er ganske, ganske stort. Det ligger i aftalen, hvor man jo bare kan se på de lønninger, folk vil få. Det er ganske

store lønninger. Det er altså lønninger, der gør, at en fleksjobber har en løn svarende til, hvad andre mennesker på arbejdsmarkedet har.

Jeg vil tro uden at vide det præcis – men jeg kan næsten garantere det – at hvis man tager aftalen, som den ligger nu, og sammenligner med tilsvarende eller sammenlignelige aftaler i andre vestlige lande som Sverige, Norge, Holland og Tyskland, så vil det her også efter reformen være en af de mest attraktive ordninger i hele den vestlige verden.

Så hele det der scenarie om, at det her er liberalistisk osv., kan jeg bestemt ikke genkende i den her aftale.

Kl. 16:16

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Mai Henriksen som konservativ ordfører.

Kl. 16:16

(Ordfører)

Mai Henriksen (KF):

Tak, formand. Alle skal have mulighed for at være en del af et fællesskab, og ingen skal efterlades på passiv forsørgelse uden mulighed for at komme ind på arbejdsmarkedet. Det var Konservatives ønske, da vi satte os til forhandlingsbordet om førtidspensions- og fleksjobreformen, for ingen er tjent med at blive efterladt på passiv forsørgelse uden for fællesskabet. Vi skylder bl.a. de unge, der har det svært, en chance for at få balance i tilværelsen, så de kan komme videre i livet og bidrage med det, de kan. Den mulighed får de nu, så de kan komme helt eller delvis tilbage på arbejdsmarkedet og blive en del af fællesskabet, måske også på en arbejdsplads.

Det er ingen hemmelighed, at vi Konservative igennem mange år har ønsket en reform af førtidspensionen, og at vi har erkendt, at vi har sendt for mange, især unge, på passiv forsørgelse for tidligt. Samfundets svar til en ung pige på 23 år med svær depression var ikke et løfte om at hjælpe, støtte og bakke hende op. Nej, samfundets svar var i mange år at sige direkte: Vi har ikke brug for dig; du behøver ikke at bidrage til dette samfund; vi overlader dig til dig selv og til passiv forsørgelse. Det er ikke solidarisk, og det er ej heller medmenneskeligt. Det er misforstået godhed, og det er godt, at vi nu får gjort op med dette.

I juni kom aftalen i hus, og den livslange passive forsørgelse til unge mennesker med begrænset arbejdsevne er nu blevet erstattet med en individuel og håndholdt indsats. Der bliver nu etableret ressourceforløb, som er til for de svageste mennesker i samfundet, der har brug for en særlig indsats for ikke at havne på førtidspension. Ressourceforløbene skal fokusere på, hvordan hver enkelt bedst kan udnytte sit potentiale med udgangspunkt i de ressourcer, hver enkelt har.

Ressourceforløb er således ikke endestationen før en førtidspensionering. Tværtimod forudsættes der, at en række af de mennesker, som kommer i ressourceforløb, rent faktisk kommer til at klare sig så godt, at de med særlig støtte og hjælp igen kan få fodfæste på enten arbejdsmarkedet eller i uddannelsessystemet, og det skal ske, ved at der bliver skræddersyet et længerevarende forløb, der går på tværs af beskæftigelses-, uddannelses-, social- og sundhedsområderne.

Den enkelte får én koordinerende sagsbehandler i kommunen, der har ansvaret for at koordinere indsatsen. Vi er tilfredse med den tværgående koordination, men vi er kede af, at reformen har skabt et nyt monopol, idet den kliniske funktion, som jo er den sundhedsfaglige udredning, fremover skal forestås af regionerne, selv om der er glimrende eksempler på, at der er kommuner, der som f.eks. Odense klarer at løfte opgaven selv på en rigtig god måde.

Vi er kede af et monopol, fordi et monopol typisk og traditionelt fører til en højere prisdannelse, når konkurrencen udebliver, og det betyder, at borgerne i sidste ende taber på det her og får et dårligere forløb. Det er vi bestemt *ikke* tilfredse med.

Foruden førtidspensionsreformen bliver der også indgået aftale om en fleksjobreform. Mange nuværende fleksjobbere føler sig ramt af reformen – det skal siges – og selv om vi hverken stavnsbinder eller nedsætter lønnen for dem, som i dag er i fleksjob, så er holdningerne til det her delte.

På fleksjobsiden er vi glade for, at det rent faktisk lykkedes Konservative at forhindre regeringen i at afskaffe fleksjobreformen for selvstændige. Vi er også glade for, at de absolut svageste nu kan få et fleksjob. Tidligere var der jo ikke nogen tilskyndelse for virksomhederne til at ansætte fleksjobbere under 12½ time grundet tilskudsreglerne. Det er der heldigvis nu.

Samtidig er det lykkedes at fastholde selvstændiges mulighed for at gå på fleksjob samt at forhindre, at a-kasse-medlemskab gav særlige fordele i forhold til andre. For ligesom lønmodtagere kan gå hen og blive syge, kan selvstændige altså også blive det. Derfor skal selvstændige også kunne få fleksjob. Sygdom og ulykke skelner ikke mellem, om man er lønmodtager, eller om man er selvstændigt erhvervsdrivende. Også regeringens forslag om at differentiere ydelsesniveauet, alt efter om man er medlem af en a-kasse eller ej, har regeringen måttet droppe.

Når vi i dag har a-kasser, er det for at sikre os under ledighed, og det er altså en helt anden diskussion, når vi skal ind og forsikre os mod sygdom. Så vi medvirker ikke til, at regeringen vil sikre fagbevægelsens overlevelse på bekostning af samfundets svageste. Derfor er vi glade for, at tvungent a-kasse-medlemskab blev pillet ud af forhandlingerne.

Kl. 16:20

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Juhl.

Kl. 16:20

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne spørge til, at når man har en ordning, en fleksjobordning, som nu er blevet lavet om, forringet med 1,9 mia. kr., hvordan kan det så passe med fru Mai Henriksens snak om, at før var folk henvist til passiv forsørgelse og nu får de en chance for at komme ind på arbejdsmarkedet. Jeg har været med til at sikre rigtig mange fleksjob i den gamle fleksjobordning, endda til stor glæde for de folk, der er kommet ud på de ordninger. De blev ikke tilbage i passiv forsørgelse dengang. Hvordan kan det være, at ordføreren siger det, når det ikke passer?

Kl. 16:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:21

Mai Henriksen (KF):

Jeg tror faktisk, at det er et spørgsmål om fortolkning, fordi det, der jo er helt indlysende med især ressourceforløbene, netop er, at man bliver hjulpet tilbage igen. I dag har vi jo nogle, som står til enten at blive førtidspensioneret eller få et fleksjob, og hvor sagsbehandlerne godt kan se, at om 2 år, måske 3 år, er den her person klar til et fleksjob eller til en førtidspension. Det er i min verden at give op, og det er i min verden udtryk for et menneskesyn, som ikke tager hånd om det enkelte menneske, som ikke forstår at hjælpe det enkelte menneske, der har brug for hjælp nu, videre nu.

Så de ressourceforløb, som er en del af den her reform, skal netop være med til at bygge den trappe, som skal gøre det enkelte menneske så stærkt, at man kan vende tilbage, gerne til arbejdsmarkedet, men også i uddannelsessystemet, men allervigtigst vende tilbage til det, som den enkelte har brug for, om det så er at bygge flere kompetencer på, eller det er at komme tilbage til beskæftigelse.

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 16:22

sulenterne, eller stiller De Konservative sig tilfredse med det, der ligger i forliget her, og at kommunerne stadig væk kan bruge lægekonsulenter og ansætte deres egne lægekonsulenter i forbindelse med vurdering af sygedagpenge?

Kl. 16:22

Kl. 16:25

Christian Juhl (EL):

Fru Mai Henriksen må undskylde, men meget af det, der bliver sagt i den retning, er noget akademisk sludder. Dem, der kender virkeligheden, ved godt, at langt de færreste kan udvikles til at få det bedre, når først man er der, hvor det er kommet så vidt, at man skal overveje fleksjob eller førtidspension. Så er det virkelig alvorligt – virkelig alvorligt – med ens helbred. Derfor kan jeg slet ikke forstå ideen om at optrænes til at få en større arbejdsevne.

Min erfaring er entydigt den modsatte, i hvert fald hvad angår den gruppe af danskere, som har manuelt arbejde. Man gør mange gange det, at man simpelt hen piner mennesker ved at sige: Nu skal du igennem ressourceforløb, nu skal du overveje, om fleksjob er i orden, nu skal du prøve det ene og det andet og det tredje og det fjerde. Helbredet er så dårligt, at der kun er én ting at gøre, og det er at give folk ro og en pension og en sikkerhed. Hvorfor i alverden skal de her mennesker pines og ødelægges og ydmyges på den her måde, ved at man laver sådan et bureaukrati som det her?

Kl. 16:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:23

Mai Henriksen (KF):

Jeg synes i virkeligheden, at det, der er allermest ydmygende, er, når man ikke tager hånd om, og når man vil give ro, som hr. Christian Juhl siger, for hvad gør man, når man giver ro? Så vælger man jo netop at sige: Vi har ikke brug for dig i vores samfund. Du behøver ikke bidrage. Du behøver ikke at være en del. Du behøver ikke være en del af arbejdsfællesskabet og komme ud og møde kolleger hver eneste dag og gå glad på arbejde, som dog immer væk for rigtig mange er en vigtig del af identiteten.

Hvis vi eksempelvis tager den kvinde, som jeg nævnte her – 23 år, stærkt depressiv – så er det at opgive hende og sige, at hun nu bare ryger på førtidspension og så behøver vi ikke mere stifte bekendtskab med hende, i min verden udtryk for et menneskesyn, som på ingen måde er solidarisk, som på ingen måde er medmenneskeligt. Det er opgivelse, og det medvirker Det Konservative Folkeparti aldrig til.

Kl. 16:24

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted for en kort bemærkning.

Kl. 16:24

Bent Bøgsted (DF):

Tak, hr. formand. Jeg vil godt spørge fru Mai Henriksen om lægekonsulenter. Før reformen arbejdede bl.a. De Konservative meget aktivt for at finde en løsning. Fru Mai Henriksens kollega, hr. Tom Behnke, var også meget aktiv i den forbindelse. Vi vedtog forslag til vedtagelse V 42.

Hvordan har fru Mai Henriksen det med, at der ikke kommer en ordning for lægekonsulenter i forbindelse med den her reform? Det er kun, i forbindelse med at der bliver tilkendt førtidspension eller fleksjob. Men i forbindelse med dem, der falder ud af sygedagpengesystemet, hvilket var det store kritikpunkt vedrørende lægekonsulenter, kan kommunerne få lov at beholde lægekonsulenterne. Har regeringen levet op til deres løfte i den forbindelse? Har de levet op til det, der blev aftalt, om, at man skulle finde en løsning for lægekon-

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 16:25

Mai Henriksen (KF):

Det er et ganske rart spørgsmål. Man kan sige, at det ikke har så meget med folkepension og fleksjob at gøre, for som hr. Bent Bøgsted selv siger, så ligger der det i førtidspension- og fleksjobreformen, at man får en række kompetencer ind i de her ressourceforløb. Jeg synes faktisk, det er meget afgørende, at der kommer en koordineret indsats og der kommer et individuelt perspektiv på, hvad den person, som sidder overfor, og som er i et ressourceforløb, har brug for. Der er forskel på, om man er nedslidt murer og knap 60 år, eller man er 23 år, ung kvinde og depressiv. De tilbud og den koordinerede indsats, der skal til, er jo meget, meget forskellige.

Når det handler om sygedagpengesager, tror jeg, vi alle sammen er klar over, at der er en udfordring med lægekonsulenterne. Nu er det bare sådan, at den reform, vi har indgået her, ikke rigtig har noget at gøre med lægekonsulenterne. Det er ikke nævnt et eneste sted i reformen. Der er det klinisk funktion, der er nævnt. Men det betyder jo ikke, at vi ikke også vil være vakse, og det kan vi jo være sammen med Dansk Folkeparti, som jeg ved har meget stærke holdninger til lægekonsulenterne, og heldigvis for det. De er en meget aktiv forkæmper og har både indkaldt til samråd og stillet rigtig mange spørgsmål her i salen. Så kan vi jo tage den kamp sammen på et andet tidspunkt, men det har ikke været en del af den her reform at behandle spørgsmålet om sygedagpenge.

Kl. 16:27

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 16:27

Bent Bøgsted (DF):

Fru Mai Henriksen siger, at det ikke har noget med hinanden at gøre, men der står i V 42 om anvendelse af lægekonsulenter:

Folketinget vurderede på den baggrund, det ville være hensigtsmæssigt at afvente resultatet af disse forhandlinger – det er så fleksforhandlingerne – før der tages konkrete initiativer om fastsættelse af regler om anvendelse af lægekonsulenter. Såfremt der ikke tages initiativer i forhold til lægekonsulenter i forbindelse med forhandlingerne om en reform af førtidspensionen og fleksjob, pålægger Folketinget regeringen at forpligte sig til efterfølgende at fastsætte regler for lægekonsulenternes virke i indeværende år.

»Folketinget vurderer på den baggrund, at det vil være hensigtsmæssigt at afvente resultatet af disse forhandlinger, før der tages konkrete initiativer til fastsættelse af regler om anvendelse af lægekonsulenter.

Såfremt der ikke tages initiativer i forhold til lægekonsulenterne i forbindelse med forhandlingerne om en reform af førtidspension og fleksjob, pålægger Folketinget regeringen at forpligte sig til efterfølgende at fastsætte regler for lægekonsulenternes virke i indeværende år.«

Det er det, fru Mai Henriksen har stemt ja til i den forbindelse. Det var møntet på kommunernes brug af lægekonsulenter, også i forbindelse med sygedagpenge og ikke bare førtidspension og fleksjob. Føler fru Mai Henriksen, at regeringen har levet op til det her forslag til vedtagelse? Stiller Konservative sig tilfredse med det her og siger, at vi nu har løst alle problemer med lægekonsulenterne, for det var

det, der stod i vedtagelsen. Den er bundet op på forhandlingerne om førtidspension og fleksjob. Så siger fru Mai Henriksen, at det ikke har noget med hinanden at gøre. Det er altså forslag til vedtagelse V 42 om anvendelse af lægekonsulenter, der er bundet direkte op på forhandlingerne om førtidspension og fleksjob.

Kl. 16:28

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 16:28

Mai Henriksen (KF):

Hr. Bent Bøgsted siger det jo egentlig meget godt, nemlig at det står meget klart, at man kan tage stilling, når reformen om førtidspension og fleksjob er aftalt, når de aftaler er på plads. Nu skal det jo ikke være op til mig at give regeringen karakter og sige, om den har gjort det godt eller dårligt eller den lever op til det ene eller andet løfte. Vi har i hvert fald tidligere set, at det har været et problem at leve op til de løfter, man har givet.

Men hvis hr. Bent Bøgsted er så optaget af det her forslag til vedtagelse V 42, synes jeg, det ville være rigtig fint, om hr. Bent Bøgsted og jeg efterfølgende tog en snak om, hvad vi kan gøre i forhold til de her lægekonsulenter. Hvordan passer hele det setup, der er lavet i forbindelse med reformen af førtidspension og fleksjob, som jo som sådan ikke har noget med lægekonsulenterne at gøre, med sygedagpengene? Det er da fuldstændig reelt. Jeg er faktisk overbevist om, at den samtale vil beskæftigelsesministeren også gerne deltage i, for hun har jo også en interesse i, at de forskellige ting bliver koblet sammen på en rigtig god og fornuftig måde.

Kl. 16:29

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 16:29

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Først og fremmest tak for en god og grundig og også følelsesladet debat, som jeg synes den er med god grund, for en reform af førtidspensionen og fleksjobområdet er jo inde at røre ved noget af det, der er grundstammen i et velfærdssamfund, nemlig det sociale sikkerhedsnet. Og der er ikke nogen som helst tvivl om, at Danmarks styrke altid skal vurderes på, hvordan vi passer på og behandler, men også skaber grundlag for en menneskelig udvikling hos dem, der står svagest i vores samfund.

Lad mig bare i forhold til det starte med at sige, at jeg gerne vil advare mod, at man skærer alle førtidspensionister, alle fleksjobbere og alle borgere på ledighedsydelse over én kam. Og jeg vil gerne kraftigt appellere til, at man ikke placerer hele denne meget, meget stor gruppe af mennesker i en position, hvor de betragtes som værende særlig udsatte eller sårbare. Det er der nogle af dem der er. Nogle af dem er meget sårbare. Vi har kronisk alvorligt syge, vi har mennesker med store funktionsnedsættelser, vi har borgere med komplekse problemer, der i øvrigt ofte går på tværs af deres sundhedstilstand, og med sociale problemer og andre udfordringer. Men der er altså også i den her meget store gruppe af borgere mennesker, der har et problem i forhold til en funktionsnedsættelse eller en aktuel sygdomsproblemstilling, men som ikke desto mindre er ressourcestærke med masser af arbejdsevne og med masser af mod på at få et arbejde.

Jeg vil også gerne sige, at når vi taler om det sociale sikkerhedsnet, er udfordringen jo altid – især når man er tilhænger af, at det skal være stærkt – at det aldrig bliver så finmasket, at det kommer til at spænde ben for folk. Og jeg skal ikke lægge skjul på, at med socialdemokratiske briller – nu er der flere gange refereret til, hvad det vil sige at være socialdemokrat, og hvad vil det sige at kere sig om et

lands udsatte borgere – er det hverken solidarisk eller at kere sig om andre, når man til et helt ungt menneske giver den besked, at man ikke forventer, at den borger på noget tidspunkt kommer til at kunne bidrage til resten af samfundet. Og jeg er så, kan man sige, gammeldags socialdemokratisk i min måde at se tingene på, at det at have et arbejde tillægger jeg værdi. Og det gør jeg ikke kun ud fra socialdemokratiske principper, det gør jeg også ud fra konkrete erfaringer – mit møde med mennesker. Det at have noget at stå op til om morgenen, det at gå på arbejde, det at have kolleger, det at kunne gøre nytte, har en værdi for rigtig, rigtig mange mennesker, og med god grund.

Betyder det så, at hvis man ikke kan gå på arbejde, har man ikke samme værdi som andre mennesker? Nej, det gør det selvfølgelig ikke, for vi kan alle sammen blive omfattet af en situation eller nogle vilkår, der gør, at vi ikke kan gå på arbejde. Det siger sig selv. Men det betyder, at der er rigtig, rigtig mange mennesker, der, selv om de måtte have store funktionsnedsættelser eller være i et sygdomsforløb, har en utrolig stor lyst til og en trang til at kunne gå på arbejde. Jeg har selv mødt mennesker, der har fået at vide i kontanthjælpssystemet eller i sygedagpengesystemet eller sågar i førtidspensionssystemet, at de aldrig vil kunne komme til at arbejde, og hvis de så kommer på en arbejdsplads, hvor rammerne er til stede, hvor troen på dem er etableret, og hvor der er kolleger, der har en rummelighed og en vilje til at byde dem indenfor, så kan mennesker blomstre op og pludselig se sig selv udføre et arbejde, som de ikke havde troet på de kom til at udføre.

Det er i mine øjne den moderne solidaritet. Det er ikke at opgive mennesker, og det er ikke at tro på, at det at give en overførselsindkomst nødvendigvis er det bedste svar. Man skal have noget at leve af, men man skal også have noget at leve for. Og jeg synes, det er et problem, at vi, når vi kigger på fleksjobområdet og i særdeleshed på førtidspensionsområdet, kan se, at der er stadig flere borgere, der kommer langt væk fra det ordinære arbejdsmarked. Og når vi kigger på, hvor tilvæksten sker lige nu, kan vi se, at det jo er i forhold til unge mennesker. Det er unge mennesker, der står i starten af deres liv, og som måske nok her og nu oplever alvorlige udfordringer – og psykisk sårbarhed er et af de største elementer – men det skal da aldrig få lov til at bestemme, hvordan resten af deres liv kommer til at være.

Så vil nogle sige: Jamen det er jo ikke sådan, Mette, at når man først har fået en førtidspension, er det et grundvilkår for resten af livet. Nej, ikke de jure, men sådan er det jo blevet de facto. For rigtig, rigtig mange mennesker betyder det, at når de først har fået en førtidspension, stopper – nogle steder i hvert fald – den aktive indsats; der sker ikke nogen kontinuerlig opfølgning; der er ikke nogen krav, der er ikke nogen forventninger. Vi risikerer at slukke håbet i menneskers øjne og i menneskers liv. Det kan vi ikke være bekendt.

Det er det, der er mit socialdemokratiske afsæt for det her. At reformen samtidig giver et positivt bidrag til samfundsøkonomien, ser jeg ingenlunde som et problem, vil jeg gerne sige – ingenlunde som et problem. For det har dog aldrig været sådan, at fordi ting koster mange penge, er de også gode. Det er heller ikke sådan, at fordi noget er billigt, er det godt. Det er indholdet. Det er indholdet af den førte politik, der bestemmer, om vores social- og beskæftigelsespolitik er god eller ej – da ikke prisen for den.

Kl. 16:35

Det er da et problem, at de økonomiske forudsætninger for den oprindelige reform af førtidspension- og fleksjobområdet er skredet så meget, som de er. Og husk nu på, at selv med den her reform vil vi bruge mere end 50 mia. kr. om året på førtidspension- og fleksjobområdet og ledighedsydelse i det her samfund – mere end 50 mia. kr. Det kan være værd at huske på.

Nogle ord om indholdet af reformen, for det er jo det, der er det vigtigste:

Det, jeg personlig selv lægger mest vægt på, er, at vi i stedet for at afprøve arbejdsevne hos mennesker, sætter som mål at udvikle arbejdsevne hos mennesker. I mine øjne er der i dag en alt for kortsigtet forståelse af, hvad det er, mennesker kan og ikke kan. Der lægges for meget vægt på, hvordan livet arter sig her og nu for det enkelte menneske, i stedet for at se på, hvad der er af livsperspektiv. Det er derfor, som det også er sagt fra talerstolen, at vi nu gør op med, at så mange unge mennesker førtidspensioneres; de skal i stedet i gang med et ressourceforløb, hvor fokus er på det hele menneske.

Det, der måske er allervigtigst i reformen her, og som i øvrigt adskiller den her reform fra de reformforslag, der har været fremsat af den tidligere regering, er hele tanken om, at man ude i den enkelte kommune skal begynde at arbejde tværfagligt, samtidigt, koordineret og rehabiliterende omkring det enkelte menneske. For rigtig mange af de borgere, der er i den her målgruppe, har sjældent kun et problem. En psykisk sårbarhed kan være kombineret med et misbrug; det kan være kombineret med svære opvækstbetingelser i barndommen; det kan være kombineret med sociale problemer; det kan være kombineret med dårlig uddannelsesbaggrund; det kan være kombineret med løs eller ingen tilknytning til arbejdsmarkedet.

Noget af det, jeg synes er det største problem i vores velfærds-samfund i dag, er, at i jobcentret har medarbejderen kun én opgave, nemlig at få folk i arbejde. Uddannelsesvejlederen skal få den unge i uddannelse. Den person, der sidder på socialområdet, skal forsøge at løse sociale problemer, og psykiateren, psykologen, social- og sundhedsassistenten, lægen eller sygeplejersken er optaget af de sundhedsfaglige forhold. Men hvis man som borger, som menneske, som person har problemer på alle fronter på en gang, har man jo behov for, at alle de mennesker kigger på en samtidigt – altså, at mennesket reelt bliver sat før systemet.

I stedet for at det er borgeren, der skal løbe spidsrod mellem først den ene forvaltning, så den anden, så den tredje, i stedet for at det er borgeren der har 5, 8, 10 forskellige sagsbehandlere, så er det nu borgeren, der får lov til at være i centrum for et rehabiliteringsteam og dets arbejde. Heri ligger måske det allerallervigtigste i den her reform, nemlig at vi begynder at se mennesker som hele mennesker igen, at alle påtager sig et fagligt ansvar for at sikre personen en bedre tilknytning til arbejdsmarkedet.

Ressourceforløbene bliver, når de kommer til at fungere, en styrke, både for det enkelte menneske og også for den samlede social- og beskæftigelsespolitik, for det er deri, vi skal lægge kimen til en udvikling af arbejdsevnen i stedet for blot at bruge kræfterne på at afprøve den, som vi gør det i dag.

Jeg vil i øvrigt også gerne i forhold til det her sige, at det ikke bliver let. Det her bliver utrolig svært at omsætte til virkelighed, og der er langt fra de fine politiske ord, der står skrevet i en lovgivning – tænkt i en politikers hoved og formuleret som en del af en politisk forhandling – og så til den faktiske virkelighed i den enkelte kommune. Det kommer til at kræve blod, sved og tårer, når faggrupper, der ikke er vant til at arbejde sammen, skal gøre det i fremtiden; når forvaltningsmure skal brydes ned; når sundhedsvæsenet pludselig skal til at tage ansvar for, om mennesker kommer i arbejde; og når virksomheder pludselig skal til at tage ansvar for, at psykisk sårbare også kan være gode kolleger. Det kommer til at kræve en kæmpestor indsats.

Jeg tror ikke på, og jeg forventer heller ikke, at vi pr. 1. januar 2013 er fuldt kørende med den her reform i alle landets kommuner. Vi bliver nødt til at have forståelse for, at det her tager tid at indfase; at det tager tid at forankre; at det tager tid at udvikle i de 98 respektive kommuner, der er.

Der bliver spurgt, om det så ikke vil være godt at forlænge fristen for, hvornår reformen skal være indfasat. Sådan noget kan man jo altid ønske sig, og jeg ved godt, at vi strammer skruen og beder kommunerne om at reagere meget hurtigt. Omvendt må jeg også sige, at

jeg tror ikke, at en længere indfasningsperiode er det, der gør forskellen, for vil man det, så vil man det. Det afgørende er, at vi også fra Christiansborg og dermed fra hele forligskredsens side har en forståelse for, at det er lettere sagt end gjort.

Det er spændende, hvad der kommer til at ske på førtidspensionsområdet, og jeg glæder mig over, at vi forhåbentlig i fremtiden er i stand til at give en helt anden besked til nogle af vores mest sårbare mennesker end den, vi giver dem i dag, nemlig at vi regner med dem, håber på dem, tror på dem, men også er villige til at investere de nødvendige ressourcer, der skal investeres, for at de får et bedre liv end i dag.

Kl. 16:40

Jeg vil også gerne sige lidt omkring fleksjobområdet, som også har været diskuteret i dag. Man kan jo altid diskutere, hvad der er ret og rimeligt, men man må jo konstatere, at også med den her reform vil der være et højt indtægtsniveau som fleksjobber. Det er vigtigt, at vi bevarer fleksjobordningen, det er den, der har sikret, at der er rigtig mange mennesker, der trods en funktionsnedsættelse eller en sygdom har kunnet bevare deres tilknytning til arbejdsmarkedet eller komme ind på arbejdsmarkedet. Jeg synes, det giver god mening, når man er i et fleksjob, at vi, især når det er et ungt menneske, vurderer løbende, om arbejdsevnen har udviklet sig så meget, at vedkommende vil kunne gå ud på det ordinære arbejdsmarked.

Vi ved selvfølgelig godt, at fleksjobbere er lige så forskellige som alle andre mennesker. Der er nogle fleksjobbere, hvis sygdom eller funktionsnedsættelse kun vil resultere i færre arbejdstimer, lavere arbejdsevne, men der er også fleksjobbere, der vil kunne udvikle sig i den anden retning, hvor sygdommen pludselig mindskes, hvor behandlingsmetoderne bliver bedre, hvor livet udvikler sig anderledes. Jeg tror, det er vigtigt, at vi har en fleksjobordning, der kan rumme de forskellige grupper af mennesker, der er.

Lad mig bare gøre opmærksom på, at en buschauffør, der i fremtiden arbejder i et 25-timers-fleksjob, inklusive pension vil have en månedsløn på knap 28.000 kr. om måneden. Det synes jeg sådan set er en meget god månedsløn, især når man tænker på, at der er masser af mennesker i Danmark, der arbejder 37 timer om ugen og får mindre i løn end det. Det her eksempel er blot for at sige, at det billede, jeg synes står efter debatten, om, at man ikke i fremtiden vil være sikret en ordentlig indtægt som fleksjobber, synes jeg ingenlunde er rigtigt.

Så samlet set betyder den her reform, at vi bevarer ordninger, som har afgørende betydning, nemlig fleksjobordningen og førtidspensionssystemet, men vi moderniserer dem. Jeg mener også, vi lægger det klare politiske snit ind i det, at vi ved, at mennesker kan udvikle sig, at livet kan forandre sig, at sygdomsforløb kan ændre karakter, måske på grund af ny behandling eller andre elementer, og derfor er det vigtigt, at mennesker ikke fastfrys i den situation, de måtte stå i på et givet tidspunkt af deres liv, men at de får muligheden for at udvikle sig, og det er den her reform garanten for.

Kl. 16:42

Formanden:

Der er tre, der har bedt om korte bemærkninger. Det er først hr. Finn Sørensen.

Kl. 16:42

Finn Sørensen (EL):

Tak. Med hensyn til buschaufføren må jeg jo spørge ministeren, om ministeren så også synes, at det er helt fair, at samme buschauffør, der i dag med en egentlig arbejdstid på 15 timer kan tjene 29.700 kr., får en lønnedgang på 4.500 kr. om måneden ved at skifte til et nyt fleksjob som buschauffør i et andet busselskab. Og så vil jeg endda sige, at det mindst er 4.500 kr., for med den lønfastsættelsesmodel, der siden er kommet til, er der noget, der siger mig, at denne bus-

chauffør kan komme meget længere ned i løn. Så spørgsmålet går mest på, om det er rimeligt. Det mener ministeren åbenbart det er.

Kl. 16:43

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:43

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, det er fuldt ud rimeligt. Jeg vil gerne understrege, at hvis buschaufføren er visiteret til et fleksjob i dag, så kan den buschauffør blive ved med at være i det fleksjob. Reglerne gælder fremadrettet for nye fleksjob og ved skift af fleksjob.

Men hvis hr. Finn Sørensen spørger mig om, om jeg synes, det er rimeligt, at en buschauffør, der arbejder 15 timer om ugen, kan opbære en månedlig indtægt inklusive pension på mere end 25.000 kr., så er svaret ja, og det er det ikke mindst set i lyset af, at vi har mange borgere i det her land, der arbejder fuld tid til mindre løn end det. Jeg synes, det er vigtigt at få proportionerne på plads, for det afgørende må være, at man, hvis man har en nedsat arbejdsevne på grund af et handicap, en sygdom eller andre forhold, skal kunne komme ind på det danske arbejdsmarked. Man skal kunne være en integreret del af det danske arbejdsmarked, og det kan man med den her reform.

Kl. 16:44

Formanden:

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 16:44

Finn Sørensen (EL):

Jeg konkluderer, at ministeren synes, det er rimeligt, at buschaufføren får en lønnedgang på 4.500 kr. ved at skifte til et andet fleksjob som buschauffør med samme timeantal efter den nye ordning.

Det afføder et nyt spørgsmål. Hvornår er det blevet beskæftigelsesministerens opgave at vurdere, hvad der er en rimelig løn?

Det næste og sidste spørgsmål – mere når jeg ikke – er: Hvordan har ministeren det egentlig, når ministeren læser alle de mange høringsvar igennem? Det er jo et gennemgående træk, at høringsvarene fra de organisationer, der repræsenterer de mennesker, som ministeren siger hun gerne hjælpe med den her reform, er stærkt kritiske? Det er næsten ikke til at få øje på en positiv bemærkning om reformen, det er i hvert fald kun om delelementer. Det gennemgående træk ved de mange høringsvar fra de organisationer, der repræsenterer de mennesker, som ministeren siger hun vil hjælpe med den her reform, er, at de er en sønderlemmende kritik. Hvordan har ministeren det med det?

Kl. 16:45

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:45

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Først og fremmest vil jeg gerne sige til hr. Finn Sørensen, at jeg selvfølgelig ikke fastsætter lønniveauet i Danmark. Det siger sig selv. Jeg har af princip ikke nogen holdninger til, hvordan overenskomster udvikler sig. Men nu er det jo sådan, at en integreret del af den her reform selvfølgelig handler om fastsættelse af løn for fleksjobbere, og når spørgeren spørger til, om jeg synes, det er rimeligt, at en buschauffør, der arbejder, vi kan også sige 20 timer om ugen, i fremtiden vil have en månedsløn på mere end 27.000 kr. om måneden, altså, om jeg synes, det er et rimeligt niveau for en fleksjobber, så er svaret ja. For ellers ville jeg ikke have foreslået det niveau, som ligger til grund for reformen her.

Når vi kigger på høringsvarene, kan vi se, at det er rigtigt, at der er ganske meget uenighed om den her reform. Det er helt korrekt, at der er mange, der er uenige. Jeg tager det egentlig mere som udtryk for en politisk uenighed end en egentlig kritik. Der er også mennesker, der roser reformen her, og jeg bider selvfølgelig mærke i, at noget af det, der bliver rost allermest, ikke mindst er tanken om at arbejde rehabiliterende med det enkelte menneske, og at ressourceforløbene med deres faglige indhold kan være en styrke for også meget sårbare mennesker.

Kl. 16:46

Formanden:

Fru Stine Brix for en kort bemærkning.

Kl. 16:46

Stine Brix (EL):

Tak for det. Jeg vil gerne vende tilbage til et af de temaer, som har været oppe i den debat, der har været her i dag, der handler om den del af reformen, som vedrører fleksjob. Der ligger jo i reformen et princip om, at jo flere timer man kan arbejde som fleksjobber, jo højere løn får man også. Før ministeren blev minister, sagde ministeren på en konference om fleksjob og førtidspension, at man ikke kan lægge alle mulige økonomiske incitamenter ind, når kroppen eller for den sags skyld psyken ikke kan klare mere, end den allerede gør. Det synes jeg sådan set er en meget inspirerende udtalelse, og derfor har jeg svært ved at forstå, hvad det er, der gør, at ministeren nu har ændret holdning. Hvorfor er det, at man nu laver en fleksjobordning, som jo bygger på tanken om økonomiske incitamenter, og jo mere man kan arbejde som fleksjobber, jo mindre handicap man har, jo højere løn kan man tjene? Hvor ligger retfærdigheden i det, eller hvad er baggrunden for, at ministeren har skiftet holdning til det her spørgsmål?

Kl. 16:47

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:47

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil gerne først og fremmest sige, at jeg ikke har skiftet holdning til det her spørgsmål, for jeg tror ikke på, at man, hvis man er eksempelvis muskelsvindpatient, en sygdom, der ofte udvikler sig negativt, altså, får færre og færre muligheder og mindre og mindre funktionsevne, i så fald vil kunne reagere positivt på et økonomisk incitament. Det tror jeg ingenlunde på. Det var egentlig også derfor, at jeg i min tale her lagde vægt på, at gruppen af fleksjobbere er meget sammensat. Der er givet fleksjobbere, der vil reagere positivt på et økonomisk incitament, fordi der omvendt er noget ulogisk i, at hvis arbejdsevnen udvikler sig positivt, vil man ikke kunne drage nytte af det i den ordning, der er i dag. Jeg mener også, at det fuldstændig klart, at der er en gruppe af fleksjobbere, der ikke vil kunne reagere på et økonomisk incitament overhovedet, fordi det er kroppen, der bestemmer, hvor meget man kan arbejde.

Kl. 16:48

Formanden:

Fru Stine Brix.

Kl. 16:48

Stine Brix (EL):

Så langt, så godt. Så er vi jo fuldkommen enige om, hvad man kan bruge økonomiske incitamenter til i forhold til den her gruppe. Så har jeg bare meget svært ved at forstå, hvorfor man så udsætter den her gruppe for økonomiske incitamenter, for det vil jo blive sådan, at for f.eks. borgeren, der har muskelsvind eller sklerose eller en af de

andre sygdomme, som vi desværre ikke kan helbrede, som det er i dag, vil miste løn, i takt med at vedkommendes arbejdssevne forsvinder. Hvorfor skal de så udsættes for den samme type ordning som borgere, der måske har en mulighed for rent faktisk at komme sig eller bedre sig i løbet af deres liv?

Kl. 16:49

Formanden:
Ministeren.

Kl. 16:49

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Man skal huske på, at hvis man kommer til at opleve en indkomstnedgang, stopper den jo på et tidspunkt, fordi alle er, uanset hvor mange timer man arbejder, sikret et grundniveau, altså en offentlig ydelse i den her ordning. Det er jo også sådan, at hvis en borger starter i fleksjob og en sygdom så ad åre udvikler sig så kedeligt og i den forkerte retning, at så vil vedkommende på et tidspunkt kunne overgå til en førtidspension. Så der er taget højde for, at der stadig væk er et ordentligt niveau og et ordentligt socialt sikkerhedsnet, for det skal der selvfølgelig være over for den gruppe af borgere, hvor det er sygdommen eller funktionsnedsættelsen, der i sidste ende er bestemmende for, hvad man kan, og hvad man ikke kan.

Kl. 16:50

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 16:50

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg vil gerne anholde beskæftigelsesministerens melding om, at der er tale om særlig sårbare. Hvis man ser på, hvad vi byder syge mennesker i Danmark, så må man sige, at det er en særlig gruppe af stærke mennesker, som kommer helskindet igennem det system. Der er forfærdelige historier – det er garanteret heller ikke forbigået ministeren – om den måde, det system fungerer på.

Tænk, hvis vi var ude på et oprørt hav og kun havde én arm at svømme med. Så ville vi kigge efter den ø, hvor man kunne sige: Kan jeg lige holde en pause, før jeg tør svømme videre, hvis jeg overhovedet tør? Hvis ikke den ø er der f.eks. i form af pensionen, den tryghed, der kan give en tillid til, at man kan komme videre, kan det føles, som om alle er imod en, som om alle vil jage en og systemet lige præcis ikke er en hjælper, men en modstander. Jeg har mødt masser af pensionister, som siger: Hvor er det dejligt at have den tryghed og derfra kunne gøre det, jeg magter i det daglige. Så har jeg dog trods alt en ret som syg, nemlig retten til en indtægt, retten til min pension.

Kan ministeren ikke forstå, at det kan være en mere fremkommelig måde at se på det på?

Kl. 16:51

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:51

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Vi er jo helt enige om, at hvis en borger er i den situation, at man ikke kan forsørge sig selv på grund af sygdom eller funktionsnedsættelse, og at det har en sådan karakter, at et fleksjob ikke er det rigtige svar, så skal man have en førtidspension. Så skal man visiteres til førtidspension. Sådan er reglerne i dag, og sådan vil det også være fremover. For ligegyldigt hvor dygtige vi bliver til at tilrettelægge arbejdet i ressourceforløbene, vil der jo blive ved med at være borgere i det her land, hvor det er funktionsnedsættelsen eller sygdommen,

der bestemmer, hvad man kan, og hvad man ikke kan. Sådan vil det være fortsat.

Men lad os lige blive ved billedet af øen. Der er jo ikke meget ved at komme til den ø med den ene arm, hvis alle andre svømmer væk derfra; hvis man overlades til sig selv på den ø, hvis ikke der er noget mad på den ø, hvis der ikke er noget at lave på den ø, hvis man kun er der alene overladt til sig selv. For hvis vi skal blive i det billede, er det min påstand, at der i dag er meget, meget sårbare og syge – unge som voksne – der måske nok bliver tilkendt en førtidspension og dermed bliver sikret et økonomisk grundlag, men som derudover overlades til sig selv i deres lejlighed i et alment boligbyggeri og intet andet. Og det kan ikke være et ordentligt svar fra et samfund som vores.

Kl. 16:52

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 16:52

Christian Juhl (EL):

Min gode veninde Helle fik førtidspension, fordi hun havde ødelagt ryg og knæ i sygehusvæsenet i 1980'erne. Dengang fandtes der ikke fleksjob. Hun prøvede med alt muligt i forbindelse med pensionen, altså have lidt syning derhjemme og forskellige aktiviteter, og vi prøvede at hjælpe med at finde nogle arbejdspladser. Det lykkedes ikke. Så kom fleksjobordningen. Så lovede kommunen hende, at hvis hun prøvede fleksjobordningen, kunne hun være sikker på, at kommunen nok skulle holde pensionen ved lige til hende. Det var en garanti, hun havde. Det var en tryghed, hun havde. Så turde hun at springe ud i det. I dag har hun på 10. eller 12. år arbejde i et fleksjob. Hun tjener meget, meget mere, end hun nogen sinde har gjort før – både fordi gode folk hjælper hende, og også fordi hun havde den tryghed, at hun vidste, at hvis ikke hun magtede det i morgen, skulle hun ikke være bange for at skulle igennem et helvedes system, hvor hun skulle prøves af, altså ressourceforløb og sådan nogle ting. Hun kunne stille og roligt sige, at hun havde sin pension i ryggen.

Det er det, jeg mener med tryghed. Og jeg troede, at det lå i ministerens udtryk om ret og pligt. Med det her system tror jeg at vi får noget, der hedder pligt og pligt. Det vil blive oplevet af mange som et rigtig negativt system. Jeg synes, at vi skal tilbage til det andet, hvor man tør eksperimentere med sit liv, ved at man bag sig har en tryghed.

Kl. 16:54

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:54

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg synes, at spørgsmålet beror på nogle misforståelser. Jeg tror såmænd ikke, at spørgeren og jeg bliver uenige om, at en grundlæggende tryghed er forudsætningen for, at mennesker kan leve gode liv. Hvis man lever i konstant utryghed, kan det i sig selv være stigmatiserende, og det kan forårsage andre problemer. Det er jeg ikke i tvivl om. Men trygheden handler jo i mine øjne ikke kun om, om man har en ydelse eller ej. Det handler også om, om man kan se, at der er perspektiv med ens liv.

I forhold til det, spørgeren konkret er inde på omkring arbejdsprøvninger, så tror jeg, at spørgeren har overset, at det jo afskaffes nu. Vi bevæger os væk fra det regime, der gør sig gældende i dag, hvor borgere er igennem den ene arbejdsprøvning efter den anden efter den tredje efter den fjerde, og hvor man udsættes for arbejdssituationer, som de måske på forhånd egentlig godt kunne have vurderet man ikke kunne klare. For nu handler det i stedet for at afprøve

arbejdsevne om at dokumentere den og efterfølgende udvikle den.
Det er jo en helt anden måde at tænke på.

Kl. 16:57

Kl. 16:55

Formanden:

Der er ikke flere korte bemærkninger. Jo, hr. Bent Bøgsted for den sidste korte bemærkning.

Kl. 16:55

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Jeg skal lige høre beskæftigelsesministeren: Hvor mange færre forventer beskæftigelsesministeren der får førtidspension, når vi kommer frem til 2019? Det er altså efter den periode, hvor den her besparelse skulle være indfaset. Hvor mange færre forventer ministeren der så har fået førtidspension, og hvor mange flere forventer ministeren der er blevet tilkendt et fleksjob i den periode?

Kl. 16:55

Formanden:

Ministeren.

Kl. 16:55

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Altså, jeg kan sige, at forventningen er, at reformen fuldt indfaset vil betyde – og det er jo altså et skøn, det er en forudsætning – at ca. 6.000 af de borgere, der i dag er på ledighedsydelse, i stedet vil være i fleksjobordningen, men at der samtidig vil være sket den bevægelse med fleksjobordningen, at en del vil være i ordinært arbejde.

Så forventningen er, at gruppen af fleksjobbere vil ligge nogenlunde konstant, men at nogle af dem, der har sværest ved at komme ind på arbejdsmarkedet i dag, får muligheden derfor. I den anden ende er forventningen – og sådan set også forhåbningen – at nogle af de allerstærkeste omvendt så at sige vil kunne arbejde sig ud af fleksjobordningen og overgå til det ordinære arbejdsmarked.

Kl. 16:56

Formanden:

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 16:56

Bent Bøgsted (DF):

Jeg kan forstå sådan lidt på det hele, at de, der er på fleksjob, kan arbejde sig ud af ordningen og ind på ordinært arbejde. Så er det jo det samme som at sige til dem: I skal egentlig bare arbejde, så bliver I raske. De har været igennem en masse undersøgelser og er blevet tilkendt fleksjob. Men det får man jo kun, når ens arbejdsevne er væsentligt nedsat, og jeg går ikke ud fra, at der bliver ændret på tilkendelsen af fleksjob. Men får man arbejde, bliver man rask. Så arbejder man sig ud, så er man rask, og så kan man gå over på ordinært arbejde, måske 30 eller 37 timer om ugen. Det er altså sådan en nytænkning i den forbindelse. Det er meget godt.

Det andet, jeg lige vil spørge til, og som jeg også spurgte De Konservative om, er det her med lægekonsulenter. Er det her løsningen på problemet med lægekonsulenterne, eller kommer der et eller andet nyt tiltag, så man lever op til vedtagelsen om kommunernes brug af lægekonsulenter vedrørende sygedagpenge? Det var nemlig en forudsætning, at man accepterede at vente med at få lavet regler herom, indtil førtidspension og fleksjob var på plads. Kommer der nogle nye tiltag om kommunernes brug af lægekonsulenter, eller siger ministeren bare, at det her er *det*, og så kommer der ikke flere ændringer, og så er der kommuner, der stadig væk bruger lægekonsulenter?

Kl. 16:57

Formanden:

Ministeren.

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg hørte bestemt godt ordvekslingen før, og det, man kan sige, er, at med det her lovforslag bliver der fastsat en hjemmel i lovgivningen til, at der efterfølgende kan fastsættes regler om kommunernes brug af lægekonsulenter. Så den sag er bestemt ikke afsluttet, og forventningen er, at der vil være fastsat regler, i forbindelse med at klinisk funktion vil være fuldt ud implementeret i sommeren 2013. Så det var svaret i forhold til lægekonsulenterne.

Man kan jo selvfølgelig ikke konkludere, at alle kan arbejde sig til at blive raske. Men det er der altså nogle mennesker der kan, vil jeg gerne sige. Og igen har jeg denne appel: Se nu mangfoldigheden i gruppen af fleksjobbere. Der er nogle fleksjobbere, der får det dårligere, hvis helbred bliver ringere, hvis arbejdsevne begrænses. Men der er også fleksjobbere, der får det bedre, hvor enten sygdomsforløbet eller behandlingsmetoderne gør, at tingene kan komme til at se anderledes ud.

I dag har vi jo fleksjobbere, der arbejder en del timer i deres nuværende job, og sådan vil det sikkert også være i fremtiden. Men nej, man kan selvfølgelig ikke konkludere, at fordi der bliver indlagt en anden økonomisk incitamentsstruktur i fleksjobordningen, så bliver mennesker, der i dag ikke kan arbejde ret mange timer, pludselig raske. Sådan er det selvfølgelig ikke.

Kl. 16:59

Formanden:

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til beskæftigelsesministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 16:59

Meddelelser fra formanden**Formanden:**

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 13. november 2012, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. I øvrigt skal jeg henvise til, at også ugeplanen fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 16:59).